

THE ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY DEBATES
OFFICIAL REPORT

*Second day of the Fourth Session of the
Andhra Pradesh Legislative Assembly*

ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY

Tuesday, the 10th February, 1970.

The House met at half Past eight of the Clock.

(Mr. Speaker in the Chair)

ORAL ANSWERS TO QUESTIONS.

మిస్టర్ స్పీకర్ :—ఆర్థిక శాఖ మంత్రిగారి ప్రశ్నలు ముందు తీసుకుందాం.

HYDERABAD HORSE RACING AND BETTING TAX ACT

32 —

* 178 (6383) Q.—Sri R. Mahananda (Darsi) :—Will the hon. Minister for Finance be pleased to state :

(a) whether the Hyderabad Horse Racing and Betting Tax Act is in force in the whole of Andhra Pradesh State and if not the areas in which it is in force ;

(b) whether the Hyderabad Race Club and Andhra Pradesh Riding Club conducted any Races in 1966-67 and 1967-68 ; and

(c) if so, amount derived as taxes by Government in the two years ?

The Minister for Finance (Sri K. Vijayabhaskara Reddy) : —

(a) The Hyderabad Horse Racing and Betting Tax Regulation, 1958 Fasli is in force only in the Telangana Area of the State and not in the whole of Andhra Pradesh State.

(b) The answer is in the affirmative.

(c) During the year 1966-67 an amount of Rs. 9,70,358-05 and during the year 1967-68 an amount of Rs. 11,47,781-10 was derived as taxes.

శ్రీ ఆర్. మహానంద :— దీనిని తెలంగాణాలో తప్ప, మిగతా ప్రాంతాలలో అమలుజరపడం లేదు అన్నారు. మిగతా ప్రాంతాలలో కూడా అమలుజరిపే విషయం ప్రభుత్వం ఆలోచిస్తుందా? రెండవది — ఈ 66-67, 67-68 సంవత్సరాలలో ప్రభుత్వం ఏమైనా గ్రాంటు వారికి ఇచ్చిందా; దానికి గాను సెంట్రల్ గవర్నమెంట్ ఫ్టేట్ గవర్నమెంటుకు ఏమైనా షిఫ్ట్ చేసి ఇచ్చిందా?

(శ్రీ) కె. విజయభాస్కరరెడ్డి :— ఇది రేస్ కోర్సును సంబంధించినది; హైదరాబాదులో వున్నది కాబట్టి యిక్కడ యిది అమలుజరుపబడుతున్నది. ఇతరచోట్ల లేవు కాబట్టి అమలుజరగడంలేదు; అమలుజరపడానికిలేదు. ప్రభుత్వం యీ డబ్బును తిరిగి వారికి యిచ్చింది. మలకపేట రేస్ కోర్సును యింఫ్రావ్ చేయవలసిన అవసరం వున్నది; పాత సికిందరాబాదులో వున్నది, చిన్నది; అందు వలన యీ రేస్ కోర్సును యింఫ్రావ్ చేయవలసిన అవసరమున్నదని వారు అభ్యర్థిస్తే అందుకుగాను ఆ డబ్బును వారికి ఇచ్చాము. పది ఇన్ స్టాల్ మెంట్సులో వారు తిరిగి చెల్లించాలి. అప్పుడే రెండు యిన్ స్టాల్ మెంట్సు కూడ కట్టారు.

(శ్రీ) యం. వీరరాఘవరావు (వత్తిపాడు) :— ఈ రేస్ కోర్సును నిషేధించే వుద్దేశం ప్రభుత్వానికి వున్నదా? ప్రజానీకానికి చాలా నష్టం వస్తున్నది కాబట్టి, దీనిని నిషేధించే ఆలోచన ప్రభుత్వానికి వున్నదా?

(శ్రీ) కె. విజయభాస్కరరెడ్డి :— ఆ ఉద్దేశం లేదు ప్రభుత్వానికి.

(శ్రీ) డి. వెంకటేశం (కుప్పం):— మంత్రిగారు ప్రశ్నలోని 'ఎ' భాగానికి ఇది తెలంగాణ ప్రాంతంలో మాత్రం అమలువున్నదని, ఆంధ్రప్రాంతంలో అమలులో లేదు' అని చెప్పారు. అలాంటప్పుడు, కనీసం ఆంధ్రప్రదేశ్ ఏర్పడినప్పటి నుండి అయినా యీ రేసింగ్ అండ్ బెట్టింగ్ ట్యాక్సును మొత్తం స్టేట్ ఆంథటా అమలుజరిపేటట్లుగా ఎందుకు ప్రయత్నించలేదు? ఆ విధంగా మొత్తం రాష్ట్రానికి దీనిని అమలు జరుపుతారా? సికిందరాబాదు నుండి మలకపేటకు ట్రాన్స్ ఫర్ చేసినప్పుడు రేస్ ప్లాట్లకు యిచ్చిన డబ్బు ఎంత?

(శ్రీ) కె. విజయభాస్కరరెడ్డి :— మొత్తం రాష్ట్రానికి అంతటిలోనూ రేస్ కోర్సు ఎక్కడ వుంటే అక్కడ దీనిని అమలుజరపడానికి వీలుంటుంది. హైదరాబాదులో రేస్ కోర్సు వున్నది. అందువలన యిక్కడ యిది అమలు జరుగుతున్నది. ఇతరచోట్ల దీనిని అమలుజరిపే విషయం ఆలోచించడం లేదు. వారికి డబ్బు, వెనక్కు యిచ్చింది— దాదాపు 1981-82 నుండి 87-88 వరకు— 28,14,888 రూపాయలు యిచ్చాము. ఇది కాకుండా, యింకా కొంత అప్పు యిచ్చాము. దానిని వారు పది యిన్ స్టాల్ మెంట్సులో తీర్చాలి. అప్పుడే రెండు యిన్ స్టాల్ మెంట్సు కట్టారు.

డాక్టర్ టి. యస్. మూర్తి (వరంగల్లు) :— ఇప్పుడు రాష్ట్రంలో పాహిషను ఎట్లాగూ ఎత్తివేశారు— మొరాలటి, అవన్నీ ప్రక్కకు పెట్టి అదే విధంగా, యీ రేసింగ్ కూడా యిప్పుడు సంవత్సరములో మాన్ సూన్ లో మాత్రం ఒకసారి వుంటున్నది; అట్లాగాకుండా సమ్మర్ లో కూడా పెడితే బజార్ లో జరిగే అల్లర్లయినా తగ్గి, అటువైపు డైవర్ట్ అవుతుంది; ఆ విధంగా చేయడానికి ఆలోచిస్తారా?

(శ్రీ) కె. విజయభాస్కరరెడ్డి :— దేశము లో ఎన్నోచోట్ల రేస్ కోర్సులున్నాయి. వాటిని బట్టి మనం చేయవలసివుంటుంది. మన యిష్టానుసారం చేయడానికి లేదు. అందువలన ఆ ఉద్దేశం లేదు.

శ్రీ సి. వి. కె. రావు (కాకినాడ):—ఫినాన్సుమంత్రి గారు గుర్రప్పందాలు జోరుగా ఆడతారా?

శ్రీ కె. విజయభాస్కరరెడ్డి :— నేను పూర్తికి చూస్తాను.

శ్రీ ఎన్. రామచంద్రారెడ్డి (దోర్నాకల్):— రేస్ కోర్స్, మల్క పేటలో డెవలప్ చేయడానికి యిచ్చిన డబ్బు లోన్ గా యిచ్చారా; గ్రాంట్ గా యిచ్చారా దానిని ఏ విధంగా రికవర్ చేస్తారు? కోడి పందాలను ఆపుచేశారు; గుర్రప్పందాలను ఎల్వ్ చేస్తున్నారు— ఆ విషయంలో ఏమి చెబుతారు?

శ్రీ కె. విజయభాస్కరరెడ్డి:— ఇది అప్పుగానే యిచ్చాము. వది యిన్ స్టాల్ మెంట్సులో వారు తిరిగి చెల్లించాలి. దానికి ఇంటరెస్టు కూడా చార్జ్ చేస్తున్నాము. ఇంక తక్కిన విషయం— యిది యిక్కడ ఒక్కచోటే వున్నది కాదు, దేశమంతటా, ప్రపంచమంతటా వున్నది. దానినొక స్పీర్డుగా బ్రీట్ చేయడమే తప్ప. వేరే వుద్దేశంతో చేస్తున్నది కాదు. వేరే వుద్దేశం లేదు.

శ్రీ కె. మునుస్వామి (నత్యవేడు):— ఆంధ్ర లో కాటన్ మార్కెట్ ఆడడం ఎక్కువ అయిపోతున్నది. దానిలో కూడా ఎక్కువ డబ్బు పోగొట్టుకుంటున్నారు; సంపాదిస్తున్నారు. చాలా విరివిరిగా, ప్రతి జాలూకాలో కూడా యిది వ్యాపించివున్నది. దానిపైన కూడా యీ ట్యాక్సు విధించి ప్రభుత్వానికి రాబడిని సంపాదించే ఆలోచన ఏమైనా వున్నదా?

శ్రీ కె. విజయభాస్కరరెడ్డి :— నోటీసు కావాలి.

శ్రీ పి. గున్నయ్య (పాతపట్టణం):— గౌరవనీయులైన ఆర్థికశాఖా మాత్యులు గుర్రప్పందాలకు చూడడానికి మాత్రమే వెడుతున్నామన్నారు? అలాగే మంత్రివర్గులలో ఎవరెవరు గుర్రప్పందాలకు వెడుతున్నారు? ఎంతెంత డబ్బు నష్టపోతున్నారు? సెలవిస్తారా? కనీసం మంత్రివర్గం వందలకు వెళ్ళడం మానితే, ప్రజలు వారిని అదర్థంగా చూసి....

మిస్టర్ స్పీకర్:— మీరు కూడా ఒకసారి అక్కడకు వెడితే ఎవరెవరు వెడుతున్నారో తెలుస్తుంది.

శ్రీ కె. విజయభాస్కరరెడ్డి :— మంత్రిలేకాదు, చాలామంది మెంబర్లు కూడా వెడతారు. ఇది ఒక స్పీర్డు అనే దృక్పథంతో వెడుతున్నప్పుడు తప్పు లేదు.

శ్రీ టి. సి. రాజన్ (పలమనేరు):— మంత్రిగారు— గుర్రప్పందాలను నిషేధించడంగాని, నిరుత్సాహపరచడంగాని వీలుకాదు అన్నారు. ఆ పథకం క్రిందనే ఆంధ్రదేశంలో కూడా బెజవాడ—గుంటూరుల మధ్య ఒక రేస్ కోర్సు ఏర్పాటుచేసి ప్రోత్సహించే ఆలోచన వున్నదా?

శ్రీ కె. విజయభాస్కరరెడ్డి :— ఇప్పుడులేదు.

శ్రీ పి. సుబ్బయ్య (ఎర్రగొండి పాలెం) :— దీనిని నిషేధించే ఉద్దేశం ప్రభుత్వానికి లేదు. అటువంటప్పుడు మన రాష్ట్రానికి, మొత్తం రాష్ట్రానికి యీ ఎహంట్ వచ్చేట్లుగా ప్రభుత్వం ఎందుకు చూడడం లేదు? అదేవారు యీ ప్రాంతంవారే కాదు, రాష్ట్రం మొత్తం మీద నుండి వచ్చి అడుతున్నారు కాబట్టి యీ యిన్ కం రాష్ట్రం మొత్తం మీద వచ్చినట్లుగా ఎందుకు యింటిగ్రేట్ చేయడం లేదు?

శ్రీ కె. విజయభాస్కరరెడ్డి :— ఇంటిగ్రేట్ చేయకమేమిటి? ఎక్కడ రేస్ కోర్స్ వుంటే అక్కడ యీ రెగ్యులేషన్ అమలుజరపడానికి వీలుంటుంది. ఆ విధంగానే అమలుజరుపుతున్నాం.

శ్రీ పి. సుబ్బయ్య :— నా పాయింట్ ఏమిటంటే— యిక్కడ బెట్ చేస్తున్నవారు యీ ఒక్క ప్రాంతంలోని వారే కాదు, రాష్ట్రములోని మొత్తం థ్రవై జిల్లాలో నుండి వచ్చి బెట్ చేస్తున్నారు. పోగొట్టుకుంటున్నారు. కాబట్టి యీ యిన్ కం మొత్తం రాష్ట్రం నుండి వచ్చినదానిగా చూడాలిగదా. ఒకే పార్ట్ గా రావడాన్ని ఏ విధంగా సమర్థిస్తారు? దానిని గురించి ఏమి చెబుతారు?

శ్రీ కె. విజయభాస్కరరెడ్డి :— దేశం అంతటినండి వస్తారు మద్రాసు, బొంబాయి, కలకత్తా.... దేశమంతటినండి వస్తారు. అది ఉద్దేశం కాదు.

శ్రీ కుదుపూడి ప్రభాకరరావు (అమలాపురం) :— ఎక్కువ డబ్బు వున్నవారు గుర్రపుండాలు అడతారు; సామాన్య ప్రజలు కోడి పండాలు అడతారు; అటువంటప్పుడు దానిని ఎందుకు నిషేధించారు? అదికూడా సంవత్సరానికి ఒకసారి, సంక్రాంతి పండుగకు అడుకుంటారు. అది మాత్రమే ఎందుకు ప్రాహిబిట్ చేయాలి?

శ్రీ కె. విజయభాస్కరరెడ్డి :— సెపరేట్ కొశ్చెన్ వెయ్యాలి. రేస్ కోర్స్ ప్రాహిబిట్ చెయ్యమనే కొశ్చెన్ కాదు యిది.

డాక్టర్ టి. వి. యస్. చలపతిరావు (విజయవాడ-ఈస్టు) :— మంత్రిగారు ఎంత ఆదాయమో చెప్పారు; ప్రభుత్వం ఎంత ఖర్చు ఇన్ కర్ అవుతున్నదో అది కూడా చెప్పండి. అలాగే లాభసాటిగా వున్న ప్రజాదానిని జాతీయం చేసినట్లే దీనిని కూడా జాతీయం చేసే ఆలోచన వుందా?

శ్రీ కె. విజయభాస్కరరెడ్డి :— దీనిని జాతీయం చేయడమేమిటి; వారు రేస్ కోర్స్— చక్కగా నడుపుతున్నారు. జాతీయం చేసే వుద్దేశం లేదు.

డాక్టర్ టి. వి. యస్. చలపతిరావు :— టాక్సెస్ రూపంలో ఎక్కువ వచ్చి ఖర్చు తక్కువ వుంటే.....

శ్రీ కె. విజయభాస్కరరెడ్డి :— టాక్సెస్ వసూలు చేయడం తప్ప ప్రభుత్వానికి ఖర్చు ఏమీ లేదు యిందులో.

శ్రీ చావాల గోపాలకృష్ణయ్య (నల్గొండ) :—ఇది స్పష్టం అంటున్నారు. స్పష్టం గాంధీగారూ ఉన్న తేడా ఏంటి? దేశమంతా కూడా యీజీ మనీ సంపాదించడం చేర్చి, అవసరమే స్థిరీ ప్రభుత్వం వస్తే అది అవి నీతి ప్రభుత్వమే లేక దేశానికి హాని పడే రోజులు వున్నాయా? లాంటివి, రాఫీల్స్, గాంధీగారూ, యిక రేపు బ్రోకర్ హౌస్.....

Sri K. Vijayabhaskara Reddy :—You cannot compare this with that Sir. It is definitely a sport. ఎందుకోనో ఒకో కొంత వుందని మనం అంత ఎక్స్ప్రెస్గా తీసుకొవడంవంటిది కాదు.

శ్రీ ఎన్. రామచంద్రారెడ్డి :—ఇందులో ప్రభుత్వ ప్రతినిధులు ఎంత మంది వున్నారు? వారి పేర్లు ఏవి? ప్రభుత్వం ఏ విధంగా కంట్రోలు చేస్తున్నది?

Sri K. Vijayabhaskara Reddy :—I do not have information Sir.

శ్రీ ప్రగడ కోటయ్య (వీరాల) :—రేస్ కోర్సు అంటే హాదం. ఇప్పుడు బాలాజీ—లిక్కర్ షాపులు రాష్ట్రమంతటా వచ్చేశాయి. దానితోపాటు జూదం కూడా మొత్తం రాష్ట్రం మీద విస్తరించేశారు. ప్రభుత్వం పూనుకుంటుందా?

శ్రీ కె. విజయభాస్కరరెడ్డి :—జూదం అనే కాదు. ఇది ఒక స్పష్టమైన అనుకున్నచోట్లా డెవలప్ చేసేది కాదు.

A. P. LIFE INSURANCE DEPARTMENT

33—

* 615 (1990) Q.—Sri R. Mahananda :—Will the hon. Minister for Finance be pleased to state:

(a) when was the Andhra Pradesh Government Life Insurance Department started and what are its aims and the persons, who are eligible;

(b) how many members (policy holders) are there as on 1-4-1969;

(c) what is the minimum rate of premium;

(d) what is the total subscription of all the policy holders as on 1-4-69; and

(e) how much was sanctioned as loan to policy holders in 1967-68 and 1968-69?

Sri K. Vijayabhaskara Reddy :—(a) The Andhra Pradesh Government Life Insurance Dept. (formerly the Hyderabad State Life Insurance Fund) was started in 1907 under the name of Family Pension Fund and it is now managed by the Government on quasi-commercial lines. Insurance with the A.P. Government Life Insurance Dept. is made Compulsory to all the Government employees in superior and as well as inferior service with a view to mitigate the

distress of the survivors of Govt. servants dying prematurely. The Govt. servants will have to insure their lives with the A. P. Govt. Life Insurance Dept. and endowment policies are issued to them maturing at the age of superannuation (55 years of age) of the employees.

(b) There are approximately 58,844 policy holders as on 1-4-1969.

(c) The minimum rate of premium is 4% of the pay of the subscribers. However the subscribers may contribute upto a maximum of 12% of pay or the maximum of the scale attached to the post held substantively.

(d) The total subscription as on 1-4-1969 was approximately Rs. 42,25,000.

(e) Loan sanctioned during 1967-68 was Rs. 11,41,592 and during 1968-69 was Rs. 12,48,946.

శ్రీ ఆర్. మహానంద :—ఇది కంపల్సరీయా? పేలో నాలుగు శాతం అంటున్నారు. మాక్సిమం 12 వర్సంటు అన్నారు. ఇది వారి యిష్టానుసారం వదిలి పెడతారా, లేక కంపల్సరీగా చేయాలా?

శ్రీ కె. విజయభాస్కరరెడ్డి :—అందరూ యీ స్కిము క్రిందకు రావాలనే మా ఉద్దేశం.

శ్రీ పి. సుబ్బయ్య :—అందరూ రావాలని మంత్రులు అనుకుంటున్నారు కాని, వాస్తవంగా అఫీసరులు అట్లా జీతములో డిడక్ట్ చేసి యివ్వడం లేదు. కర్నూలులో లేబరు అఫీసరును అడిగితే, జి. ఓ. ప్రకారం తప్పకుండా చేయాలని చెబితే అది మా పనికాదు, నేను చేయను, వేరే గుమాస్తాను తెచ్చుకోండి అని చెప్పారు. కాబట్టి అన్ని డిపార్టుమెంటులకూ యిన్ ఫర్మేషన్లు యిచ్చి సరిగా యిన్ ఫూర్ చేసేటట్లు చేస్తారా?

Sri K. Vijayabhaskara Reddy :—I will take note of what the Hon'ble Member said.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :—లైఫ్ యిన్ ఫూరెన్సు కార్పొరేషనులో యిన్ ఫూరు చేసిన తరువాత కూడా ఇందులో చేయాలని వున్నదా? అక్కడ చేస్తే ఇక్కడ అక్కలేదా? రెండుచోట్లా చేయాలంటే చిక్కు వస్తోంది. ఈ విషయం ఆలోచిస్తారా?

శ్రీ కె. విజయభాస్కరరెడ్డి :—ప్రభుత్వ ఉద్యోగులంతా యీ ఇన్ ఫూరెన్స్ డిపార్టుమెంటులో యిన్ ఫూర్ చేయాలని, దానివల్ల కొన్ని అడ్వాంటేజెస్ వున్నాయని మా ఉద్దేశం. This part I will have to examine Sir. I cannot tell. As far as the Government is concerned, we are insisting on their insurance with the Government Insurance organisation.

(శ్రీ) కుడిపూడి ప్రభాకర రావు :—ఈ స్కీము క్రిందకు ఏ కేటగిరీలకు సంబంధించిన ఉద్యోగులు వస్తారు ?

(శ్రీ) కె. విజయభాస్కర రెడ్డి :—అన్ని కాటగిరీలవాడవస్తారు. It is for the subordinate services.

(శ్రీ) సి. వి. కె. రావు :—1968-69 సంవత్సరానికి పది లక్షలు యిచ్చారన్నారు. మొత్తం ఎంత అవ్వలసి చేస్తే యీ పది లక్షలు యిచ్చారు ?

Sri K. Vijayabhaskara Reddy :—I do not have exact figures. Most of them are getting it.

(శ్రీ) ఎస్. వేమయ్య (సర్వేపల్లి) :—ఇప్పుడు లైఫ్ యిన్సూరెన్స్ కార్పొరేషనులు రెండు వున్నాయి. ఇందులో స్టేటుది కంపెనీ ఉంటున్నారు. ఒకవేళ మొదట అక్కడ యిన్సూర్ చేసివుంటే కూడ అక్కడ చుట్టూ తప్పని సరిగా చేయాలని వున్నదా ? లేకపోతే ఉద్యోగులకు అన్నీ ఒక్కడే ఉంటుందా ?

(శ్రీ) కె. విజయభాస్కర రెడ్డి :—గవర్నమెంటు ఎంప్లాయిస్ అక్కడ చేయాలని వున్నది.

డాక్టర్ టి. వి. యస్. చలపతిరావు :—ఈ యిన్సూరెన్సు స్కీములో గ్రూపు యిన్సూరెన్సుకూడా యింక్లూడ్ అయినదా ? స్కావెంజర్స్, క్లాస్ 4 ఎంప్లాయిసు కవరు అవ్వాలంటే గ్రూపు యిన్సూరెన్సు చాలా అసరం తరువాత, ఎల్. ఐ. సి. ప్రీమియం రేటున్నా, దీని రేటుకూ తేడా ఏమి ఉన్నది ? What is the difference in the premium rates of Life Insurance Corporation and the rates of this Department.

Sri K. Vijayabhaskara Reddy :—That part of it I presume Sir, that all of them are already covered and if it is not that I will have to examine. I will have to checkup. There is not much difference.

Sri P. Narsinga Rao (Huzurabad) :—What is that little difference. The hon. Minister said that there is not much difference between the Life Insurance Corporation premium and the compulsory premium.

Sri K. Vijayabhaskara Reddy :—That is why I am not clear in my information.

ROAD CONGRESS MEETING AT MYSORE

21—

* 182 (1100) Q.—Sri B. Niranjana Rao (Mallewaram) :—Will hon. the Deputy Chief Minister be pleased to state :

(a) the recommendations made at Road Congress held at Mysore regarding the road development in the State ; and

(b) the steps taken by the State Government to implement the same ?

The Deputy Chief Minister (Sri J. V. Narasinga Rao):—
(a) & (b) The answer is placed on the Table of the House.

ANSWER PLACED ON THE TABLE

(Vide L. A. Q. No. 182 (1100) [* 21])

(a) and (b) The recommendations made in the Transport Development Council held at Mysore on 24th and 25th June 1968 and action taken by the P. W. D. and Home Departments are given below :

Recommendations made by the Transport Development Council	Action taken by the Government.
(1)	(2)
1. Appointment of a whole time Chairman for Inter State Transport Commission and strengthening the Commission suitably.	This is a matter for Government of India to decide.
2. Settlement of Inter-State disputes by Inter-State Transport Appellate Tribunal. Decisions should be accepted as final by the parties concerned.	The Government of Andhra Pradesh did not agree to this recommendation and the Government of India were also informed by the Home Department accordingly.
3. Setting up of a small study group consisting of representatives of State Governments the Department of Tourists, Oil and Tyre Companies to formulate a concrete programme of providing wayside facilities on National Highways and State Highways.	With the present rates of allotment for the maintenance of roads, it is not possible to provide the amenities indicated by the Transport Development Council. The Government of India have been addressed separately to increase the C. R. F. by 4 or 5 times and set apart 1% of the annual grant for providing amenities to road users. On receipt of their reply, action will be taken to constitute a small group as desired by the Council.
4. Granting of exemption to tourist vehicles from all taxes.	The Granting of exemption to Tourist Vehicles from all taxes as suggested by the Council is under examination in the Home Department.
5. Enactment of legislation for prescribing the approach and principles in regard to Road Transport Taxation. It was agreed that as a first step there should be no further upward changes in the existing level of taxation on motor vehicles.	This item is under examination in the Home Department.

(1)	2)
6. Setting up of Road Transport Corporation in the States which have not set up them till now. Providing Financial assistance to Transport operators of Public & Private Sectors. Application of Development rebate not only to machinery, etc., but also to motor vehicles.	A road Transport Corporation has already been set up in this State. Providing financial assistance, etc., is a matter to be considered by the Government of India.
7. Abolition of Octroi and rationalisation of checkpost by reducing the number of check posts and arranging for collection at one point.	The levy of Octroi in the Municipalities of Andhra Pradesh have been abolished by the Government.
8. Setting up of Road Planning Boards in States wherever such boards had not been set up till now for providing a suitable machinery for continuous and systematic planning with the representatives of Railways and Road Transport to make a quick survey the deficiencies in the existing road net work including National Highways and State Roads.	The Road Planning Board has been constituted in G. O. Ms. No. 1185, P. W. dt. 22-8-69 for reviewing development of Road Programme, collection of data etc.
9. Setting up survey teams in various States for ascertaining the precise idea of deficiencies in the State Roads.	Survey divisions have been formed and the particulars are being gathered.
10. Formation of a separate Highways Department in the State. A separate section should be created in the Department for rural Roads.	There is already a separate R&B Department in this State which was formed on the lines of All India pattern with effect from 1-4-65. The Department is mainly and exclusively for Highways and Buildings (except rural roads).
11. Promotion of rural roads in rural areas.	There is already a separate Department which is known as Panchayat Raj Department to look after the rural roads of this State. The Panchayat Raj Department who were consulted on this item have stated that the Fourth Five Year Plan proposals have already been submitted to Government of India and an amount of Rs. 8.5 crores has been recommended for the development of rural roads. They are taking action on the Transport Development Council.

(1)	(2)
12. Enhancement in the allocation from the petrol cess towards the maintenance of National Highways & State Highways.	The Government of India have been addressed to enhance the allocation from the petrol cess. Their reply is awaited.
13. Setting up of a small technical group for fixing suitable norms for assessing maintenance costs of National Highways and State Roads.	The Government of India have constituted the technical group for assessing maintenance cost on National Highways who has submitted its report. It is under examination. Regarding State roads, the Government have already prescribed an amount of 650 lakhs for various types of roads for maintenance and therefore there is no need to set up a separate technical group for assessing maintenance costs of State Highways.
14. Concessions in taxes on motor vehicles used for Agricultural purposes.	Motor Vehicles used for agricultural purposes by the owners of the Vehicles on their own lands or lands occupied by them are exempted from payment of motor vehicles tax in view of Sec. 10 of the A. P. M. V. Taxation Act, 1963.
15. Adoption of uniform standards for inspection of motor vehicles as proposed by Bihar Government in other States.	Necessary rules have already been framed by the Home Department for fixing the requirements of the vehicles for issue of fitness certificates in the A. P. M. V. Rules, 1954.
16. Adoption of uniform procedure for registration of Vehicles from Military disposals.	The matter is under consideration of the Government of India, in consultation with the Government of Maharashtra.
17. Realisation of fares on Inter-State passenger services by the operators of the States concerned at rates prevalent within those States for the portion of the routes lying therein.	This recommendation is already being followed in respect of all stage carriages plying on Inter State Routes between Andhra Pradesh and adjoining States.
18. Contribution towards the capital and recurring expenditure on the Central Road Transport Training and Research Institute at Poona and full support for its various activities.	The Andhra Pradesh State Road Transport Corporation has agreed to bear the expenditure in this regard and it has already informed the Government of India accordingly.
19. Setting up of two Standing Committees for Roads and Road Transport with the Union Minister	The Government of India, Ministry of Transport & Shipping have already constituted

(1)	(2)
of Transport and Shipping as Chairman and composed of the Union Deputy Minister of Transport and Shipping and five representatives of States drawn from each of the five Zones to review the programme made in the implementation of recommendations of the Transport Development Council and consider outstanding issues as may arise from time to time.	two Standing Committees for Roads and Road Transport.

GOVERNMENT OF ANDHRA PRADESH
PUBLIC WORKS DEPARTMENT

U. O. Note No. 5038-G 1/68-9. Dated: 7th February, 70.
Sub: L. A. Q. No. 1100 (Starred) by Sri B. Niranjana Rao,
M. L. A., regarding the recommendations made at Road
Congress at Mysore in June, 1968 and action taken
Regarding.

Ref: This Department U.O. Note No. 5038-G 1/68-8, PW.
Dated: 6-10-1969.

Substitute the following against items 4 and 5 of the answer to
the L.A.Q. No. 1100 (Starred) given notice of by Sri B. Niranjana
Rao, M.L.A., which is coming up for answer on 19-2-1970:

ITEM NO. 4: The State Government accept in principle the
recommendation of the Transport Development

Council and considered that it is only when there is a binding all
India agreement or legislation which exempts the vehicles with permit
conditions to take tourists, from taxation from all other States except
the Home State, can this Government accept the recommendation
and till then it is proposed to exempt the tourist taxis and tourist
buses of other States on reciprocal basis only.

ITEM NO. 5: The State Government considered that the Govt. of
India may take action for bringing in legislation

prescribing the principles and approach in regard to Road Transport
Taxation.

The State Government also considered that the rigours of taxation
complained by the operators are not only the taxes under the
Motor Vehicles Act and Motor Vehicles Taxation Act, but also the
taxes on ancillaries etc. It is, therefore, suggested to the Government
of India that before the State Governments are asked to freeze
their State Taxes, the Government of India may decide in principle
to freeze the Central Taxes which fall on transport industry.

The Andhra Pradesh Legislature Department are requested to
place the above U. O. Note on the floor of the House along with the
answer already despatched with the U. O. Note cited.

శ్రీ బి. నిరంజనరావు :—చేతంలో భిన్నత్వంలో ఏకత్వం సంపాదించడానికి, ఇంటిగ్రేషను ఎక్కువగా పెంచడానికి ఇప్పటినుంచే నా అప్ వర్ టాక్సెస్ పేయకుండా టూరిస్టు టాక్సెషనునుంచి ఎగ్జంప్టు చేయడానికి ఆలోచిస్తున్నామని నోటులో చెప్పారు. ఇది ఒక నిర్దుష్టమైన కాలంలో పూర్తి చేస్తారా? ఇప్పుడు లారీలు 5 స్టేటులలోనే తిరుగుతున్నాయి. ఆల్ ఇండియాలో తిరగడానికి ఆల్ ఇండియా ప్యాస్ పోస్ట్ యిప్పించడానికి ఆలోచిస్తారా?

శ్రీ జె. వి. నరసింగరావు :—ఆల్ ఇండియా సమావేశములో కొన్ని నిర్ణయాలు తీసుకోబడినాయి. టాక్సెస్ ఎక్కువ అంటే ఇందులో పెంట్రలు టాక్సెస్, స్టేట్ టాక్సెస్ కూడా ఉన్నాయి కాబట్టి అందరూ కలిసి ఆలోచించాలి. మేము వారి దృష్టికూడా తెచ్చాము. ట్రాన్స్ పోర్టు సంబంధంగా ఇతర స్టేట్స్-ఆల్ ఇండియాకు వర్తించేటట్లు కేయాలి కాని ఒక్క స్టేటులో చేసేకాదు, కాబట్టి ఇది వారి దృష్టికి తెబడింది.

Dr. T. V. S. Chalapathi Rao :—What are the recommendations made at the conference at Mysore?

Sri J. V. Narasinga Rao :—I have already answered that it is placed on the Table of the House.

Dr. T. V. S. Chalapathi Rao :—I am sorry then.

శ్రీ జి. వెంకటరెడ్డి (వరచూరు) :—రోడ్ ప్లానింగుబోర్డు 22-8-69 లో నిర్మాణం చేయబడినది వారి సమాధానంలో చెప్పారు. అందులోని సభ్యులు ఎవరు? What is the assistance or loans that has been sought from the Government of India especially to the ryots in Andhra Pradesh?

శ్రీ జె. వి. నరసింగరావు :—రోడ్ ట్రాన్స్ పోర్టు ప్లానింగుబోర్డు 22-8-69 న కాన్ స్టిట్యూట్ చేశాము. ఆ తరువాత ఇంతవరకు ఒక మీటింగు అయింది కాని ఫిఫ్ ఇంజనీరు, పి.డబ్ల్యు.డి. సెక్రటరీ లీపుమీద వుండడం వలన ఏమీ జరగలేదు. ఇండియా గవర్నమెంటువారు మెయిన్ సెన్సెస్ గురించి 84 లక్షలు యీ సంవత్సరం యిచ్చారు. గత సంవత్సరం 84 లక్షలు మాత్రమే యిచ్చారు. ఈ సంవత్సరం కొంచెం ఎక్కువ చేశారు. ఇది కాకుండా ప్లగ్ డామేజన్ క్రిందకూడా కొంత యిచ్చారు.

PROTECTED WATER SUPPLY TO TEKKALI

22—

* 812 (24230) Q.—Sri Nicharla Ramulu (Tekkali):—Will the hon. Minister for Panchayati Raj be pleased to state:

(a) whether it is a fact that protected water supply scheme for Tekkali was sanctioned in 1968;

(b) if so, the amount spent so far;

(c) whether any orders have been issued to the Zilla Parishad, Srikakulam to divert its unspent funds to West Godavari District; and

(d) if so, the reasons therefor?

The Minister for Panchayati Raj (Sri T. Kamaswamy) :—

(a) During 1965, the Government approved the investigation of Piped Water supply scheme for Tekkali in Srikakulam district. The Chief Engineer (Pt. Raj) was permitted during 1967 to proceed with the execution of the scheme.

(b) An expenditure of Rs. 1,57,455 was incurred upto 31-7-1969 on the scheme.

(c) Yes, Sir. In G.O.M.S. No. 408 Plg. and Panchayati Raj (Accts. II) Department Dated : 21-11-1968 orders were issued diverting Rs. 76,661 from the unspent balances available with the Zilla Parishad, Srikakulam to Zilla Parishad, West Godavari.

(d) An unspent balance amount of Rs. 1,31,061 as on 28-7-1968 released for certain Piped Water supply schemes in Srikakulam district was available with the Zilla Parishad, Srikakulam. Out of this amount a sum of Rs. 55,000 only was required to be utilised for the P.W.S. Scheme Tekkali before 31-3-1969 and the remaining amount of Rs. 76,661 was therefore diverted during November, 1968 to West Godavari district as was done in the case of certain other Zilla Parishads.

శ్రీ ఎన్. రాములు :—76 వేల రూపాయలు శ్రీకాకుళం జిల్లా లోని ఎల్పిఎం గోదావరి జిల్లాకు డైవర్ట్ చేసాం అంటున్నారు. టెక్కలికి మాత్రమే కాక చీపురుపల్లి, పలాసాకూడా ప్రాజెక్ట్ వాలర్ స్కీములున్నాయి. ఖర్చుకాని బాలెన్సు చీపురుపల్లి, పలాసాలోనైనా ఖర్చుచేయకుండా ఎందుకు డైవర్ట్ చేశారు? టెక్కలి స్కీమును ఎక్స్క్లూషివ్ ప్రారంభించారా, లేదా?

శ్రీ టి. రామస్వామి :—ఇది డబ్బు ప్రశ్న కాదు. 1968 లోనే టెక్కలి స్కీముకు రెండులక్షల 42 వేలు ఇచ్చాము. డబ్బుకాదు కారణం దీనికి అక్కరలేదని ఖర్చుచేయడానికి వీలులేదని అనడంవల్ల డైవర్ట్ చేయడానికి ఆర్డరు వేశారు.

శ్రీ బి. నిరంజనరావు :—అనేక కారణాలవల్ల ఈస్కీములు సరిగా అమలు జరగడంలేదు. ఇవిజాప్యం జరగకుండా సరిగా అమలుజరగడానికి విచారణ చేయిస్తారా?

శ్రీ టి. రామస్వామి :—సరిగా అమలుజరగడం లేదనడం కరెక్టు కాదు. మూడు నాలుగు సంవత్సరాలలో 160 స్కీములు పూర్తి చేస్తాం. కంప్లీటు చేస్తున్నాం. ప్రత్యేకంగా టెక్కలి విషయంలో అడ్డ వాలర్ సోర్స్ సరిపోలేదు. టెస్టు చేస్తే సరిపోదని తేలింది. మరొక నుయ్యి ప్రశ్నదానికి ఎన్టి మేట్ను కాంక్షను చేస్తున్నాం. మేము ఈస్కీమును కంప్లీటు చేస్తామండి. డబ్బు విషయంలో ఏవిధమైన ఇబ్బంది ఉండదంటే.

శ్రీ సి. హెచ్. సత్యనారాయణ :—చీపురుపల్లికి ఉన్నప్పటికీ దానిని కట్టిపెట్టి ఇతర జిల్లాలకు ఎందుకు డైవర్ట్ చేశారు? మాకు ఎలాంటి చేసిన సామ్యు పల్లెట్ గోదావరికి ఎందుకు తీసుకుపోయారు?

శ్రీ టి. రామస్వామి :—శ్రీకాకుళంజిల్లాకు సంబంధించి డబ్బుఇబ్బంది లేదు. ముదిపూచీ. ఈ మూడు స్కీములు తప్పకుండా పూర్తి చేస్తాం.

శ్రీ ఎన్. రాములు :—మరొక ను యిట్టే త్రవ్వడానికి ఎస్పీ మేట్సు వేస్తున్నాం అంటున్నారు. ప్రొటెక్టెడు వాటరు సప్లయ్ స్కీముక్రింద పెండర్లు పిలిచారు. వాటికి ఆకస్పృశేశారు. ఇప్పుడు మరొక ను యిట్టే అంటున్నారు. అది ఇప్పుడు ఏస్టేట్లో ఉండో చెబుతారా ?

శ్రీ టి. రామస్వామి :—ఒక ను యిట్టే త్రవ్వారు. మరొకదానిని రిగ్గు వేయాలా, ఏమి చేయాలనేది ఆలోచిస్తున్నాము. ఈ వేసవికాలంలో తప్పకుండా చేస్తాం.

శ్రీ టి. సి. రాజన్ :—ఈ స్కీములు ఎం డ మా వులు మా త్ర మే ఐపోతున్నాయి. ప్రతితూరి తడగమే తీసుకుంటామని మంత్రులు చెబుతుంటే చేసినట్లే ఉంటుంది. పనిమాత్రం పూర్తి కావడం లేదు. తాలూకా ప్యాక్ క్వార్టర్స్లోనైనా ఈపని పూర్తి చేయడానికి ఒక కాలపరిమితి నిర్ణయిస్తారా ?

శ్రీ టి. రామస్వామి :—చెప్పినవి పూర్తి చేస్తాం అంటున్నాము. ఇవి పూర్తి ఐతేనేకాని కొత్తవి తీసుకోమని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ పి. గున్నయ్య :—రాష్ట్రంలో పం ద వై గా ఈస్కీములుచేస్తాం అంటున్నారు. శ్రీకాకుళంజిల్లాలో ఎన్నిస్కీములు చేస్తారో నెలవిస్తారా ?

శ్రీ టి. రామస్వామి :—శ్రీకాకుళంజిల్లాలో టెక్కులి, చీపురుపల్లి, పలాసా.

శ్రీ పి. గున్నయ్య :—శ్రీకాకుళంజిల్లాలోని కోటబొమ్మలిలో ప్రతి సంవత్సరం నీళ్లులేక అ నే క ఇ బ్బం దు లు పడుతున్నారు. అచేక దఫాలు ప్రభుత్వానికి మనవిచేసుకున్నాం, ఆలాగే రాజాం, పాతపట్నము ఉన్నాయి, 10, 15 గ్రామాలకు ఉన్నప్పటికీ ఒక్కటికూడా జరగడంలేదు. డబ్బుఇచ్చికూడా మళ్ళించినట్లు ఇప్పుడు చెబుతున్నారు. కనీసం కోటబొమ్మలికైనా ఈసంవత్సరం ఎక్కువగ్రాంటుఇచ్చి ఈస్కీము ప్రారంభించడానికి ప్రయత్నంచేస్తారా ?

శ్రీ టి. రామస్వామి :—నీటిసరఫరా తక్కువగావున్న గ్రామాలు చాలా ఉన్నాయి. రూరల్ వాటర్ సప్లయ్ స్కీముక్రింద రిగ్గు పనిచేస్తున్నాయి. ప్రయత్నం చేస్తున్నాం. ప్రొటెక్టెడు వాటర్ సప్లయ్ అంటే చాలాఖర్చు అవుతుంది. మనవద్ద ఉన్నడబ్బు తక్కువ. తీసుకున్న ఏ ముం దు పూర్తి చేయాలనుకుంటున్నాం.

శ్రీ ప్రగడ కోటయ్య :—1962-63 మంజూరైన పథకాలుకూడా చాలా ఉన్నాయి. ప్రారంభించేసో చేయకో ఆగిపోయాయి. వాటిగతి ఎమిటి ? దుర్గతేనా ? మొట్ట మొదట రూరల్ వాటర్ సప్లయ్ స్కీముక్రింద 'టేక్ వ్ చేస్' పాపులేషను పెరిగింది. కనుక అర్బన్ స్కీము అవుతుందని గ్రాంట్లువగై రాలు ఆగిపోయినవి ఉన్నాయి. వాటిగతిఏమిటి ?

శ్రీ టి. రామస్వామి :—1965 స్కిములు మొదట పట్టిమేటుచేసాం. వాటికి 10 కోట్ల రూపాయలు ఉపయోగించి. 1967 లో రివ్యూ: ప్రిలొ:క్ షర్క్స్, బాగా ఎడ్యుక్స్ అయినవి ముందు కంప్లెట్ చేయానుకున్నాం. వాటిని నాలుగవ ప్రణాళికలో కంప్లెట్ చేయాలి అనుకుంటున్నాం.

PROTECTED WATER SUPPLY SCHEME AT JAGAPATHINAGARAM

23—

*11 (2132) Q.—Sri M. Veerabaghava Rao:—Will the hon. Minister for Panchayati Raj be pleased to state:

(a) whether it is a fact that foundation stone was laid to the protected water supply scheme at Jagapathinagaram Panchayat in East Godavari District during 1964;

(b) whether it is a fact that the Government have incurred some expenditure for purchasing certain materials for the said protected water supply scheme and if so, the expenditure incurred therefor; and

(c) the reasons for the delay in taking up the said water supply scheme?

Sri T. Ramaswamy :—(a) Yes, Sir:

(b) An amount of Rs. 17,850 was spent towards the purchase of pumpsets etc.

(c) Due to paucity of funds, the Piped Water Supply scheme for Jagapathinagaram could not be taken up for execution so far. However, the scheme has been included in the list of schemes to be executed during the IV Plan period and it is proposed to take it up for execution during the current year.

శ్రీ ఎమ్. వీర రాఘవరావు :—ఎ. సి. బుచ్చారెడ్డిగారి చేత మా గ్రామంలో మంచి నీటి సరఫరాకు శంకు స్థాపన చేయించాము. అప్పటినుంచి ఇప్పటివరకు రాజకీయ కారణాలను దృష్టిలో పెట్టుకుని ఆపివేసాం అంటున్నారు. మంత్రిగారిది నాది ఒకటే గ్రామం. పంచాయతీ ఎన్నికల సందర్భంలో వెంటనే చేపడతామని చెబుతున్నారు. ఎన్ని రోజులో చేయిస్తారో చెబుతారా?

శ్రీ టి. రామస్వామి :—ఆ గ్రామం మా గ్రామం ఒకటే. నే నే 1965 లో వునాదిరాయి వేయించాను. నేను ఈ కౌలుకు మంత్రిగా వచ్చిన తరువాత తీసుకోలేకపోయాం. ఎవో ఆవర్యమని కాదు. ఒక పద్ధతి ఏర్పరచు కున్న తరువాత ఆ ప్రకారం వెళ్లాలి. ఇప్పుడు టేవ్ చేసింది ఐన తరువాత దీనిని కూడా తీసుకుంటాము.

శ్రీ కె. గోవిందరావు :—ఈ స్కిములను అమలు చేయడంలో ఒక చోట చాలా ఎక్కువ చేయడం, కొన్ని చోట్ల అవసరం ఉన్నప్పటికీ కొద్దిగా చేయడం, ఒక యూనిఫార్మిటీ లేకపోవడంవల్ల అంతర్గత వస్తున్నదని ప్రభుత్వానికి తెలుసునా? తెలిస్తే దానిని నివారించడానికి ఏమి చేస్తారు?

శ్రీ టి. రామస్వామి :—ఇదివరకే మనవిచేసాను. స్పెలోవర్ వర్క్స్ ఉన్నప్పుడు వాటిని నుండు చేయకుండా క్రొత్తవి తీసుకోడం మంచిది కాదని వాటిని కంప్లీట్ చేస్తున్నాం.

శ్రీ పి. నరసింగరావు :—1964 లో పునాది రాయి వేసారు. కొంత ఖర్చు చేసారు. స్కిం మొత్తం ఎస్టిమేటెడ్ కాస్తు ఎంత? నాలుగవ ప్రణాళిక ఎప్పటినుంచి ప్రారంభమై ఎప్పటికి ఆఖరు అవుతుంది? ఈ పని ఏ సంవత్సరంలో కంప్లీట్ చేస్తారు?

శ్రీ టి. రామస్వామి :—ఈ స్కిం మొత్తం 9500 వేలు అవుతుంది. త్వరలోనే కంప్లీట్ చేస్తాం. ఈ ఏడే తీసుకుంటున్నాం.

శ్రీ పి. నరసింగరావు :—నాలుగవ ప్రణాళిక ఎప్పటినుంచి ప్రారంభమైనది? ఎప్పుడు కంప్లీట్ చేస్తారు?

శ్రీ టి. రామస్వామి :—ఈ సంవత్సరమే నాలుగవ ప్రణాళిక మొదలు పెట్టాము. త్వరలోనే పూర్తి చేస్తాం.

శ్రీ వై. వెంకటరావు (బేమూరు) :—వెనుకబడిన ప్రాంతాలలో నీరు ఉన్న చోట ప్రయోగిస్తే యిచ్చి చేస్తారా?

శ్రీ టి. రామస్వామి :—నీళ్ళకు కష్టంగా ఉన్నచోటనే రూరల్ వాటర్ సప్లయ్ స్కిం లేకవ్ చేయడం జరిగింది.

డాక్టర్. టి. యస్. మూర్తి :—అధ్యక్షా, గోవిందరావుగారు యూనిఫార్మిటీ లేదు ఎందుచేత అని అడిగిన ప్రశ్నకు సమాధానం రాలేదు. ఎలక్ట్రిసిటీలో కూడా యిదే విధముగా జరుగుతున్నది. పలుకుబడి ఉన్న పరియాలలో మాత్రమే చేస్తున్నారు. వారు అడిగిన ప్రశ్నకు జవాబు చెబుతారా?

శ్రీ టి. రామస్వామి :—ఇప్పటికీ తీసుకున్నవి అన్నీ కూడా స్పిల్ ఓవర్ వర్క్స్. అవి కంప్లీటు చేయాలి.

డాక్టర్. టి. యస్. మూర్తి :—యూనిఫార్మిటీ లేదు. ఎందుకోసం? స్పిల్ ఓవర్ స్కిమ్ము అని కాదు.

శ్రీ టి. రామస్వామి :—1963-64, 64-65, 65-66 సంవత్సరాలనూ చివ్వుచేసినవి చాలావరకు అలానే ఉన్నాయి. అవి అయిన తరువాత తప్పకుండా తక్కువ స్కిమ్ము అయిన జిల్లాలకే వెనుకబడిన జిల్లాలకే ప్రిఫరెన్సు యిస్తాము.

శ్రీ కుడుపూడి ప్రభాకరరావు :—శ్రీ కాకుళం విశాఖపట్నం జిల్లాలు డ్రాట్ స్క్రికెన్ పరియన్ అయినప్పటికీ అక్కడ యాజిలేషన్ లేనందువల్ల పనులు జరగడం లేదనిపిస్తున్నది. యాజిలేషన్ తీసుకు వస్తేనే లేకవ్ చేస్తారా?

శ్రీ టి. రామస్వామి :—యాజిలేషన్ అక్కర లేదు. తప్పకుండా వాటర్ సప్లయ్ ప్రతి గ్రామానికి వెళ్లాలని నిర్ణయం తీసుకున్నాము. మూడు

నాలుగు సంవత్సరాలలో ప్రతి గ్రామానికి వాటర్ స్కెమ్లు చేపట్టా మేము ప్రయత్నం చేస్తాము.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :—అర్థమే, సత్తెనపల్లి పంచాయతీ సమితి వర్కు ప్రారంభించి అడ్మినిస్ట్రేటివ్ కాలన్స్ అయిపోయి పేకారు. దానిని పూర్తి చేయించుకారా ?

శ్రీ టి. రామస్వామి :—సత్తెనపల్లి గురించి వేరే ప్రశ్న వేయాలి.

COMMUNITY IRRIGATION WELLS

24—

*8 (18 9) Q.—Sri P. O. Satyanarayana Raju (Yemmiganur):—Will the hon. Minister for Panchayati Raj be pleased to state :

(a) whether it is a fact that there are proposals before the Government to dig community irrigation wells in our State ; and

(b) if so, whether a copy of details of the scheme be placed on the table of the House ?

Sri T. Ramaswamy :—(a) The Government of India have commended the introduction of a Scheme for the construction of Wells for the benefit of farmers with small holdings and it is under consideration of the Government in consultation with Collectors for implementation.

(b) A copy of the letter No. 12-11/67 MIS Dated : 4-9-7-1968 received from the Government of India, which contains the details of the scheme is placed on the Table of the House.

PAPERS LAID ON THE TABLE OF THE HOUSE

WITH REFERENCE TO CLAUSE (b) OF L.A.Q. NO. 1839 (STARRED) [*2']

(copy of letter No. 12-11/67 MIS Dated : 4-9-7-1968 is placed on the Table of the House.)

No. 12-11/67-MIS

Government of India

Ministry of Food, Agriculture, Community

Development & Co-operation

(Department of Agriculture)

New Delhi,
the 4th/9th July, 1968.

To

All State Development/Agricultural Production
Commissioners/Agricultural Secretaries/
Secretaries Public Works (Irrigation)
Department/Chief Engineers (Irrigation)
Directors of Agriculture.

Subject: —Need for undertaking Community Works for benefit of the Small farmers.

Sir,

I am directed to say that in the present context of Minor Irrigation development when maximum phase is being laid on taking u

large programmes of works like wells, tubewells, pumpsets etc. through institutional investment (from agencies like Land Development Banks, Agricultural Refinance Corporation, Central Co-operative Banks, Agro-Industries Corporations etc.) it has become very important to pay special attention to the needs of the farmers with small holdings. Past experience has proved that such farmers are as progressive as those with larger holdings in taking to scientific methods of cultivation provided the essential pre-requisites are made available to them. In so far as irrigation is concerned, it becomes difficult for farmers with very small holdings to afford a pumpset/well of their own. The benefits of irrigation to such cultivators can best be extended by community works taken up either by the State Government or by Panchayats, Co-operative Institutions. The cultivators would be willing to pay water rates for the Irrigation facilities so provided.

Some States recently have introduced schemes for construction of community wells for the benefit of farmers with small holdings. The benefits under this scheme are more or less, exclusively limited to farmers owning or occupying holdings of a certain maximum size. These wells are operated either by the Panchayats or by individual cultivators according to a specified rotation and under the guidance of Panchayats. This is a good development with considerable potential for expansion.

Recently, a Village Panchayat in Uttar Pradesh has successfully constructed and operated tubewells on community basis for the benefit of the less well to do farmers and has earned substantial net profits. An extract in this regard from the tour note of Shri M. A. Quraishi, Agricultural Production Commissioner, Uttar Pradesh is enclosed.

The new approach towards development of Minor Irrigation envisages mobilisation, in increasing degrees, of finance in the institutional sector for private minor irrigation works and the withdrawal of subsidies from such schemes financed by the institutional sector. It would be worthwhile if the outlays in the State Sector could progressively be earmarked for Community Works (to be operated either directly by the State Government or any Co-operative/Panchayati Raj body) which would benefit farmers whose resources would not enable them to undertake Irrigation works on their own, even with the credit facility available from the institutional sector. The State Governments may also examine the possibility of utilising institutional finance for community schemes undertaken by the local or co-operative bodies, the credit supplied for the purpose being liquidated by the sale of works.

I am to request that the measures taken in this direction may please be intimated.

Yours faithfully,

Sd./ R. K. Rath.

Dy. Secretary to the Govt. of India

//True copy//

Extracts from the Tour Note of Shri M. A. Quraishi, Commissioner and Secretary to U. P. Government, Agricultural Production and Rural Development, Lucknow on his visit to Gorakhpur from 19th to 24th April, 1968.

On my way from Gorakhpur to Azamgarh district, I inaugurated a tubewell constructed by a Goan Sabha in block Barhalganj of district Gorakhpur. This tubewell has been constructed out of a loan of Rs. 6,000 which the goan sabha took last year. The Pradhan has maintained the accounts very nicely of all those who get water from this tubewell and paid for it. A total income of about Rs. 2,100 accrued to the goan sabha from this well by sale of water while the net income after meeting the expenditure of about Rs. 400 came to Rs. 1,700 in about 6 months from October 1967 to March. This goan sabha has another tubewell at some distance from this Tubewell and they wanted to have a third tubewell. I was indeed very happy to see this an example worth follow by other goan sabhas in the interests of small cultivators who cannot have their own source of irrigation.

Sri D. Venkatesam :—The hon. Minister was pleased to say that the Central Government had referred the matter looking to the drought affected situation and the famine-stricken situation of the State. Now the claim may be made immediately and taken up.

శ్రీ టి. రామస్వామి :—ఎల్లా చేస్తే జాగుంటుందో అది ఎల్లామీ చేస్తున్నాం. రూరల్ మాన్ వర్క్ స్కీము క్రింద కమ్యూనిటీ వెల్లు ప్రాజెక్టులని గవర్నమెంట్ ఆఫ్ ఇండియా వారు యిన్విస్ట్ చేశారు. But no Panchayat Samithi was interested. No person was interested. అందుకే కోర్టు రేటివ్ సొసైటీస్ చేస్తే జాగుంటుందేమో పరిశీలించవలసిందిని కలెక్టర్స్ ను అడిగాము. రిప్లయిస్ వచ్చిన తరువాత నిర్ణయం తీసుకుంటాము.

Sri D. Venkatesam :—Is it the tanks or the community wells for the ryots? I want the clarification.

Sri T. Ramaswamy :—Community wells for small ryots. చిన్ని రైతులు కలిసి వెల్ వెల్ తీసుకుంటారేమో చూడవలసి ఉంది.

శ్రీ పి. సుబ్బయ్య :—ఉత్తర ప్రదేశ్ లో ట్యాంక్ వెల్ పద్ధతి సెట్టెన్ పుల్ గా అయి చిన్ని రైతులకు చాలా ఉపయోగపడిందిని తెలుగులో చెప్పారు. మన ప్రభుత్వం యింకా కన్సిడరు చేసే స్థితిలోనే ఉంది. అల్లాకామండా నాలుగవ ప్లానులో తప్పకుండా తీసుకుంటారని మంత్రిగారు చెబుతారా?

శ్రీ టి. రామస్వామి :—ఎల్లాగు అమలు పరిచాలనే విషయం ఇంకో చిన్తో ఉన్నది. రూరల్ మాన్ వర్క్ స్కీము క్రింద కమ్యూనిటీ వెల్లు గురించి గవర్నమెంట్ ఆఫ్ ఇండియా యిన్విస్ట్ చేస్తున్నది. అలా చేస్తేనే గ్రాంటు యిస్తామంటున్నది. అయినప్పటికీ ఒక పంచాయత్ డి.ఎం.టి కూడా ముందుకువచ్చి తీసుకోలేదు. ఏ విధముగా తీసుకుంటే జాగుంటుందో ఆలోచన గురించి కలెక్టర్ల సిఫార్సులు వచ్చిన తరువాత డిషిషను తీసుకుంటాము.

శ్రీ వి. సి. కేశవరావు (నంద్యాల జిల్లా) :—కమ్యూనిటీ వెల్స్ అంటే మామూలుగా కుటుంబాలలో అందమూలకే పాదాలు పెట్టుంటాయి. అందుకే పల్లె ట్యాంక్స్ లోంచి కమ్యూనిటీ వెల్ కట్టించి ఉపయోగించుకోమంటే జాగుంటుంది. ఆలోచిస్తారా?

శ్రీ టి. రామస్వామి :—నకెషన్సు పంపిస్తే తప్పకుండా ఎట్లా సూట బుట్గా ఉంటే అట్లా చేస్తాము.

శ్రీ ఎన్. వేమయ్య :—మంత్రాగారు పంచాయతీ సమితులు ముందుకు రాలేదంటున్నారు. అందుచేత ప్రభుత్వమే నేరుగా రైతులను సంప్రదించి చేసే ప్రతిపాదన ఆలోచిస్తారా ?

శ్రీ టి. రామస్వామి :—రైతులు ముందుకు వస్తే ఆలోచించి సహాయం చేస్తాం.

శ్రీ పి. నన్నాసీరావు (విశాఖపట్నం-2) :—ఈ నోటు 4-7-68 తేదీతో ఉంది. అప్పటినుంచి ఆలోచిస్తున్నామనే చెబుతున్నారు. ప్రశ్నవచ్చింది కాబట్టి అలా చెబుతున్నారు. కాని ఏమీ ఆలోచించలేదని అర్థం అవుతున్నది. అది నిజమేనా ?

శ్రీ టి. రామస్వామి :—అధ్యక్షా. అది నిజం కాదు. ఇదివరకు మేము అగ్రికల్చరు డైరెక్టరుతో వెల్సుస్కీమ్సు మంచిది అని చెప్పాము. అవి ఎలాయింప్లె మెంటు చేయాలని కలెక్టర్ను అడిగాము. వారి రిప్లయ్ వచ్చిన తరువాత డెసిషను తీసుకుంటాము.

LAND ACQUIRED FOR BUILDINGS OF POST GRADUATE COURSES

25—

*455 (254) Q.—Sarvasri G. Venkata Reddi and Vavilala Gopalakrishnaiah :—Will the hon. Minister for Education be pleased to state :

(a) whether it is a fact that Government have acquired land for the construction of buildings for the Post Graduate Course started in Guntur; and

(b) if so, the particulars of the land along with the expenditure and other particulars ?

The Minister for Education (Sri P. V. Narasimha Rao) :—

(a) Yes Sir.

(b) Particulars of Land required are as follows :

	Acres	Cents	Cost of acquisition
Land in Kaza Village	78	93	Ks. Ps. 8,99,276-13
Land in Nambur Village	212	23	
Total Acres	291	16 Cents	

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :—మొట్టమొదట నోటీస్ చేసి న పరియోజన డీనోటీస్ చేసినారని తెలుస్తున్నది. ఎందువల్ల చేశారు ?

శ్రీ పి. వి. నరసింహారావు :—అధ్యక్షా, అది మొట్టమొదట ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయం సిండికేటువారు 520 ఎకరాలు కావాలని తీర్మానం ద్వారా

తెలిపారు. వారు తెలిపిన మొత్తం 500 ఎకరాలు తీసుకోవాలని ఆమోదించారు. వారు యిప్పటికి 10 లక్షలు యిచ్చినారు. ఆ డబ్బును ఒట్టి మన్నటికి 291 ఎకరాల 18 సెంటు యిప్పుడే తీసుకోవడం జరిగింది. The remaining extent has to be acquired or to be withdrawn according to the wish of the Andhra University authorities. ఈ విషయంలో ఉంది. Their decision in the matter is still awaited. That is my information.

శ్రీ టి. నాగేశ్వరరావు (మంగళగిరి) :—అధ్యక్షా, భవని నిర్మాణములో జాప్యము ఎందుకు జరుగుతున్నది? ఇక్కడ నుంచి ఈ సెంటును మారుస్తారా అనే సందేహము వచ్చినది. దానిని నివృత్తి చేస్తారా?

శ్రీ పి. వి. నరసింహారావు :—ఎలాంటి సందేహానికి ఆస్కారము లేదు. 291 ఎకరాల 18 సెంటు తీసుకొనడము జరిగింది. దాదాపు 9 లక్షలు రూపాయలు యివ్వడము జరిగింది.

శ్రీ టి. వి. యస్. చలపతిరావు :—అధ్యక్షా, ఆంధ్ర యూనివర్సిటీ సెంటులో ఈ సమస్య వచ్చినప్పుడు ప్రభుత్వమువారు డిసోటిఫై చేశారని వారు అన్నారు. యూనివర్సిటీవారు డబ్బు యివ్వలేదని అందువలన డిసోటిఫై చేశారని మీరు అంటున్నారు. యూనివర్సిటీ డబ్బు యివ్వకపోయినప్పటికీ ప్రభుత్వము డబ్బును యిచ్చి అక్వైర్ చేస్తే దానివల్ల ఉపయోగము వుంది కాని డిసోటిఫై చేయడము మంచిది కాదు. లాండు వేల్వూరు పెరుగుతున్నది. అప్పుడు యీ ఎక్కువ ఖర్చుపెట్టి అక్వైర్ చేయవలసి వుంటుంది. అందువల్ల ఎవరివల్ల యిది జరిగినది?

శ్రీ పి. వి. నరసింహారావు :—ఆ లెవెల్ లో ప్రభుత్వానికి సంబంధం లేదు. కలెక్టరు అక్వైర్ చేసి యిస్తారు. వారు యిదివరకే అడిగిన ప్రకారము చేశారు. డబ్బు యిచ్చినంతవరకు అక్వైర్ చేయడము జరిగింది. తక్కినవి అవసరం వుందా లేదా అని వారిని సంప్రదించిన తరువాతనే మిగతా కార్యక్రమము జరుగుతుంది.

శ్రీ జి. వెంకటరెడ్డి :—అధ్యక్షా, మొదట యూనివర్సిటీ సిండికేట్ 500 ఎకరాలు ఎక్వైర్ చేయాలని నిర్ణయము చేయడము జరిగింది. 291 ఎకరాలు ఎక్వైర్ చేసినట్లుగా మంత్రిగారు చెబుతున్నారు. ఇంత వరకూ అవసరము వుందా? అవసరమైతే 291 ఎకరాలు తీసుకొని మిగతా భూమి ఎందుకు తీసుకొనలేదు? ఆ ప్రక్కన వున్న లాండు వైట్లు వ్యక్తులు కాని ఎక్కువ ధరలకు అమ్ముకొనడంవల్ల ఎక్వైర్ చేయలేదా? నల్లపాడు దగ్గర సెలక్టు చేస్తే ఇక్కడకు ఎందుకు మార్చవలసి వచ్చినది?

శ్రీ పి. వి. నరసింహారావు :—500 ఎకరాలు పోస్టు గ్రాడ్యుయేటు సెంటరుకు అవసరమూ అనేది మొదటి సమస్య వరంగల్లు, అనంతపురం వాటితో పోల్చి చూస్తే ఇక్కడ ఎక్స్ ట్రాక్ కాస్త ఎక్కువగా కనిపిస్తున్నది. డబ్బు యిచ్చిన ప్రకారము ఎక్వైర్ చేశారు. కావాలంటారా వద్దంటారా అనే మీ మాంసంతో వున్నది. ఇక్కడ లాండు వేల్వూరు చాల ఎక్కువగా వే ఉన్నది.

800 ఎకరాలవరకు ఎక్వైర్ చేయడము జరిగింది అది చాలేమో అనేది తెలుసుకోవాలి.

శ్రీ వై. వెంకటరావు :— అధ్యక్షా, అక్కడ ఫర్ పోస్టు గ్రాడ్యుయేట్ సెంటరు అని బోర్డు పెట్టారు. యూనివర్సిటీ డబ్బు లేదని అంటే ప్రభుత్వము వారి డబ్బును అడ్వాన్స్ చేసి అక్షిజిషను పూర్తి చేయించే ఏర్పాటు చేయిస్తారా?

శ్రీ పి.వి. నరసింహారావు :— ఈ సెంటరుకు యు.జి.సి. ఎంత ఇవ్వాలి. నమ్ర ఎంత యివ్వాలనేది వుండనే వున్నది. దాని ప్రకారమే అమలు జరుగుతున్నది.

శ్రీ ప్రగడ కోటయ్య :— అధ్యక్షా, గుంటూరుజిల్లాలో నా గార్లు నయూనివర్సిటీని పెట్టాలనే ఆలోచన చాలకాలముగా వున్నది. ప్రభుత్వము అప్పుడప్పుడు సూచన ప్రాయముగా చెప్పడము జరిగింది. దానిని దృష్టిలో పెట్టుకొని ఈ సైటును ఎక్వైర్ చేయడము జరుగుతుందా?

శ్రీ జి. లచ్చన్న (సోంపేట) :— అధ్యక్షా, యు.జి.సి. స్టేటు గవర్నమెంటు యూనివర్సిటీ ఎంతెంత యిస్తున్నారో శలపిస్తారా?

శ్రీ పి.వి. నరసింహారావు :— ఎగ్జాక్ట్ గా ఆ ప్లేటున్ నాదగ్గర లేదు. అందులో స్టేటు గవర్నమెంటు పార్టీసిజేషను వున్నది. యు.జి.సి. వారు రిలీజు చేస్తున్నారు. వారు రిలీజు చేసినదాని ప్రకారము మనము రిలీజు చేస్తున్నాము.

STATE SAHITYA ACADEMY

26—

* 496 (1645) Q.—Sri P. O. Satyanarayana Raju (Put by Sri Venkatesham):— Will the Hon Minister for Education be pleased to state :

(a) whether the State Sahitya Academy has been reconstituted recently ;

(b) if so, when was it reconstituted ?

(c) the names of the members ; and

(d) the tenure of the Academy ?

Sri P. V. Narasimha Rao :—(a) Yes Sir.

(b) 1-1-1969.

(c) A statement is laid on the Table of the House

(d) 5 years.

STATEMENT PLACED ON THE TABLE OF THE HOUSE

[Vide L. A. Q. No 1645 (Starred) [* No. 26]

List of the Members of General Council of Andhra Pradesh Sahitya Akademi, Hyderabad 4.

FELLOWS :—

1. Kalaprapurana Sri Viswanatha Satyanarayana, Maruthinagar, Vijayawada-4.

2. Sri Gurram J. Shua, M.L.C.,
Gopalakrishnaiah Thota, Guntur.
3. Sri Devulapalli Venkatakrishna Sastry,
5-9-22-1, Adarshnagar, Hyderabad-1.
4. Sri Nayani Subba Rao
8-3-898-5, Yellareddiguda, Hyderabad-38.
5. Sri Vedula Satyanarayana Sastry, 14, Ramanaipet,
P.O. Peddapuram, East Godavari Dist.
6. Sri Thummala Seetharamamurthy Choudary,
P.O. Appikotla, Bapatla Tal., Guntur Dist.
7. Sri Gadiyaram Venkatesha Sastry,
Co-operative Colony, P.O. Troddalur, Cuddapah Dt.
8. Sri Kolavennu Ramakoteswar Rao,
P.O. Narasaraopet, Guntur Dt.
9. Sri Munimanikyam Narasimha Rao,
5-9-807 Gunfoundry, Hyderabad-1.
10. Sri Sivasankaraswami,
P.O. Ongole, Guntur Dt.
11. Sri Bandaru Thammayya,
President, Andhra Sahitya Parishath, P.O. Kakinada.
12. Sri Punipanda Appalaswamy,
23-7-11, Dhondavari Street, Visakhapatnam-1.
13. Sri Deepala Pitchaiah Sastry,
Osmansahibpet, Nellore.
14. Sri S.T.G. Varadhacharyulu,
P.O. Chittiguduru, Masulipatnam, Krishna Dt.
15. Sri Sannidhanam Suryanarayana Sastry,
44, Jeera, Secunderabad.

GOVERNMENT NOMINEES.

16. Dr. B. Gopala Reddi,
Governor, Uttar Pradesh, P.O. Lucknow.
17. Sri B. Lakshminarayana,
Deputy Secretary to Govt. Finance Department,
Secretariat, Hyderabad-22.
18. Sri Devulapalli Ramanuja Rao,
Andhra Saraswatha Parishath, Hyderabad-1.
19. Sri M. R. Appa Rao, M.L.A.,
161, New MLA Quarters Hill Fort, Hyderabad-22.
20. Sri Makhdoom Mohiuddin, M.L.C.,
31 A, Old MLA Quarters, Hyderguda, Hyderabad-1.
21. Sri Nori Narasimha Sastry,
Advocate, P.O. Regalle, Guntur Dt.
22. Sri Guntur Seshendra Sarma,
5-4-678, Habib Ali Shah Lane,
Nampally, Station Road Hyderabad-1.
23. Sri Boyi Bheemanna,
1-C. 85, Erram Manzil Colony, Hyderabad-34.

24. Smt. P. Yasoda Reddi,
3-4574, M/s Kalpana Industries,
Narayanaguda, Hyderabad-29.
25. Smt. U. Lakshmikanthamma,
P.O. Bapthla, Guntur Dt.

REPRESENTATIVES OF SISTER AKADEMIES

26. Sri N. Narothona Reddi,
8-5-697/1, Narayanguja, Hyderabad-29.
27. Dr. D. V. Subba Reddy,
1-10-82, Ashoknagar, Hyderabad-20.
28. Dr. P. S. R. Appa Rao,
Special Officer, Telugu Akademi,
Himayatnagar, Hyderabad-29.

HEAD OF THE TELUGU DEPARTMENTS OF 3 UNIVERSITIES

29. Dr. D. Venkatavadhani,
18/4, R. T. Barkathpura, Hyderabad-27.
30. Dr. G. N. Reddi,
Head of the Telugu Department,
S. V. University, P.O. Tirupati.
31. Prof. K. V. R. Narasimham,
Head of the Telugu Department,
Andhra University, P.O. Waltair.

Representatives of literary organisations.

OSMANIA UNIVERSITY AREA

32. Dr. K. Suprasannacharya,
9-573-1, Girmajipet, P. O. Warangal.
33. Sri Pervaram Jagagannatham,
5/414, Laskar Bazar,
P. O. Hanamkonda, Warangal-1.
34. Sri Bhao Rao Vaidya,
School Asst. Govt. M. P. High School,
P. O. Adilabad.
35. Sri Vemuganti Narasimbacharyulu,
Telugu Pandit, Govt. High School,
P. O. Siddipet, Medak Dt.
36. Sri Dasaradhi,
90 C, V. M. Street,
Madras-4.

S. V. UNIVERSITY AREA

37. Sri Gadiyaram Ramakrishna Sarma,
P. O. Alampur, Via. Alampur Road,
Mahaboobnagar Dt.
38. Sri G. Veerasiva Reddi,
Kokatam, Kamalapuram Taluk,
Chaddapah Dt.

39. Sri C. V. Subbanna Satavadhani,
P. O. Proddatur, Cuddapah Dt.
40. Sri T. K. Tiruvengadacharyulu,
5-13, Tiruvengadaswami Naidu Veedhi,
P. O. Chittoor.
41. Sri Kuruganti Tirupathi Reddi,
19 A, Thipparajuvari Street,
P. O. Nellore.

ANDHRA UNIVERSITY AREA

42. Sri Polapragada Satyanarayana Murthy,
Lecturer, Arts College, P. O. Bapatla, Guntur Dt.
43. Sriman Aravelli Lakshminarayana Charyulu,
Secretary, Sahitya Jyostna Parishath,
P. O. Srikakulam.
44. Dr. T. Venkateswar Rao,
P. O. Gudivada, Krishna Dt.
45. Yerroju Madhavacharyulu,
Principal, Dharma Appa Rao College,
P. O. Nuzvidu, Krishna Dt.
46. Sri Panyala Ranganatha Rao,
63, MIGH Vijayanagar Colony,
Hyderabad-28.

TWIN CITIES AREA

47. Sri Habibur Rahaman,
Urdu Hall, Himayatnagar, Hyderabad-29.
48. Sri Pothukuchi Sambasiva Rao,
208, New Bhoiguda, Secunderabad-3.
49. Sri Chalamacharla Rangacharyulu,
1-9-625/8, Vidyanagar, Hyderabad-7.

Outside Andhra Pradesh area

50. Sri Moturi Satyanarayana,
7, Crescent Park Road, Gandhinagar,
Adyar, Madras-20.
52. Sri Avasarala Ramakrishna Rao, M. A.,
Lecturer, Department of Telugu,
Kallikota College, Berhampur, Orissa State.

Persons elected on territorial representation basis, Under Art. 12-1 (viii) of the Constitution.

52. Dr. C. Narayan Reddi,
'Triveni', Ashoknagar, Hyderabad-20
53. Dr. B. Rama Raju,
Vice-Principal & Head of the Telugu Department,
Post-Graduate Centre, P. O. Warangal.

54. Sri Badi Guruva Reddi,
15/239, Brindavanam, Nellore.
55. Sri S. Satchidanandam,
53, R. S. Garden, P. O. Tirupati
56. Sri Vavilala Somayajulu,
3rd Line, 15/16th Cross Road,
Brodiepet, Guntur-2.
57. Sri Pydipati Subbarama Sastry,
Maruthinagar,
Vijayawada-4.

Persons representing Departments other than Telugu.

58. Dr. Bh. Krishnamurthy,
Osmania University Bunglow No. 21,
Near Engineering College,
Hyderabad-7.
59. Sri E. R. Srikrishna Sarma,
Head of the Sanskrit Department.
Sri Venkateswara University, Tirupati.
60. Sri G. Sundara Reddi,
Head of the Hindi Department.
Andhra University, P. O. Waltair.

Co-opted members

61. Sri Marupuru Kodandarama Reddy,
'Aparna', James Garden,
Nellore.
62. Smt. N. Krishna Kumari,
898/2 Yellareddiguda,
Hyderabad-16.
63. Sri Pathuri Nagabhushanam,
Secretary, A. P. Grandhalaya Sangham.
Sri Sarvothama Bhavan, Patamata,
P. O. Vijayawada-6.
64. Sri Vedam Venkataraya Sastry,
4, Mallikeswarar Koil South Lane,
Lingichetty Street, Madras.
65. Sri Vajjala Kalidas'
Pioneer Engineering Co.
Industrial Area, Adityapur,
P. O. Jamshedpur,
Bihar. S. E. Rly.

Sri D. Venkatesham :—What is the Government financial aid to this Sahitya Academy last year?

Sri P. V. Narasimha Rao :—The question is about the composition of the Academy. I am only speaking from memory. They are given about Rs. 1 lakh or Rs. 1 1/2 l.khs.

MOUNTAINEERING INSTITUTE

27—

* 555 (1481) Q.—Sri P. O. Satyanarayana Raju (Put by Sri D. Venkatesham) :—Will the hon. Minister for Education be pleased to State :

(a) whether there are any Mountaineering Institutes in our State ;

(b) if so, the places where they are located ; and

(c) the number of students studying the course at present ?

Sri P. V. Narasimha Rao :—(a) The answer is in the negative.

(b) & (c) Do not arise.

AID FOR DAIRY DEVELOPMENT

28—

* 886 (1729-C) Q.—Sri A. Madhava Rao (Nellore) :—Will the hon. Minister for Agriculture be pleased to state :

(a) whether the Government are aware of the fact that an aid to the tune of 100 crores is proposed to India jointly by the World Food Programme, the FAO and the U. N. Dairy Development and Milk Marketing ; and

(b) whether any plans or schemes are prepared by the State Government to fit into the purposes of the aid mentioned above and and if so, what are they and the quantum of assistance secured to the State from the said aid ?

The Minister for Agriculture (Sri K. Venkataratnam) :—(a) Yes, Sir.

(b) Suitable plans have been prepared by the Department to fit into the purposes of the aid. The following are the initial plans of the State Government under Dairy Development for utilisation of the aid.

1. Technical in-puts for increased milk production.	Rs. 2.34 crores.
2. Increasing procurement and establishing.	
(a) Chilling Centre from Rural production to Feeder/balancing Plants.	0.38 „
(b) Feeder/Balancing Plant Rs. 1.00 crore (1,00,000) litres daily	1.10 „
(c) Rural procurement organisation Rs. 9 per milch animal.	0.11 „

Total : Rs. 3.98 Crores.

A total sum of Rs. 3.93 crores as above is allotted tentatively to the above plans as assistance.

ఎ. తెలుసును. బి. ఆంధ్ర ప్రదేశ్ కి యివ్వనున్న ద్రవ్య సహాయము మేరకు ప్రభుత్వము సరియైన ప్రణాళికలు తయారు చేసినది. మరియు వాటికి గాను రాష్ట్ర ప్రభుత్వము ఆ మొత్తము నుంచి ఎంతెంత ద్రవ్య సహాయము కేటాయించినది ప్రపోజల్సు ఈ క్రింద యిస్తున్నాము. 5 సంవత్సరాలలో 8 కోట్ల 98 లక్షల రూపాయలకు ప్రపోజల్సును పంపించాము.

1. అధిక పాల ఉత్పత్తికి, గ్రామ సాంకేతిక ప్రణాళికలకు, సాంద్ర పశుగణాభివృద్ధి కేంద్రాలు, వీర్య సేకరణ కేంద్రాలు, మిశ్రమ పశుదానా తయారీ ఫ్యాక్టరీలు. పశు గ్రామ ఉత్పత్తికి 2 కోట్ల 98 లక్షలు, గ్రామాలలో పాల సేకరణ వ్యవస్థలు స్థాపించుటకు గాను గ్రామ పాల సేకరణ కేంద్రాలు ఏర్పాటు సిబ్బంది, టెస్టింగ్ పరికరాలకు 11 లక్షలు, పాల సేకరణ ఏరియా నుంచి చిల్లింగ్ సెంటరుకు తరలించుటకు అదనపు చిల్లింగ్ సెంటరు, అదనపు రోడ్, టాంకర్లు, వాహనాలకు 98 లక్షలు అధిక పాల ఉత్పత్తి ప్రాసెసింగ్ చేసే నిమిత్తము పెద్ద పెద్ద డెయిరీలు స్థాపనకు, విజయవాడ పాలపాడి ఫ్యాక్టరీ దాని అనుబంధ చిల్లింగ్ సెంటరును అభివృద్ధి చేయుట, రైల్వే స్టేషింగ్, రైల్వే టాంకర్లు, మాతన యంత్ర పరికరాలు కొనుగోలుకు 1 కోటి 10 లక్షలు, మొత్తము 9 కోట్ల 98 లక్షలకు ప్రపోజల్సు బరోడా కాన్ఫరెన్సుకు పంపించారు.

DAIRY DEVELOPMENT BOARD

29 -

* 885 (1728-B) Q.—Sri A. Madhava Rao :—Will the hon. Minister for Agriculture be pleased to state :

(a) whether the Government propose to set up a Dairy Development Board for the State for the development of dairy in the State and also to draw up a Master Plan for the same ;

(b) if so, when ; and

(c) if not, the reasons therefor?

Sri K. Venkataratnam :—(a) & (b) Yes, Sir. In due courses, after considering all aspects and following the requisite procedure.

(c) Does not arise.

ఎ. పాడి పరిశ్రమ అభివృద్ధి బోర్డు స్థాపించు విషయము ప్రభుత్వ పరిశీలనలో వున్నది. బి. నిర్ణయము కాలేదు. సి. మైదరాబాదు—విజయవాడ సంయుక్త పాల ప్రాజెక్టు మొదటి దశ పూర్తి కాగానే అభివృద్ధి బోర్డు స్థాపించు విషయములో తుది నిర్ణయము తీసుకొనబడును.

శ్రీ ఎ. మాధవరావు :— అధ్యక్షా, కేంద్రము ఇన్ ఫర్మేషను ఇవ్వదు అడిగారు ? మన ప్రభుత్వమువారు ఎప్పుడు సమ్మిట్ చేశారు ? ఎప్పటి లోగా పూర్తి అవుతుంది ?

శ్రీ కాకాని వెంకటరత్నం :—బరోడా కాన్ఫరెన్సు డిసెంబరు ఆఖరులో జరిగింది. సెప్టెంబరులోనే ఇందుకు సంబంధించిన ప్రపోజల్సు పంపించాము.

శ్రీ. కె. రామనాథం :—అప్పుడా, పాల ఉత్పత్తిని పెంచడానికి చాల పెద్ద ప్రణాళికలను తయారుచేస్తున్నారు. పాండు కోనేటి పట్టణం 5% లోపల వున్న పాలను రిజెక్టు చేయవచ్చుననే రూలుకల్ల పాలు అనేది కేంద్రాలకు రావడము లేదని రైతులు బాధ పడుతున్నారని అనే ఎపియము మంత్రిగారికి తెలుసునా?

శ్రీ కాకాని వెంకటరత్నం :— తెలుసు. కానీ గౌరవ సభ్యులు చెప్పినట్లుగా ఎవ్వరూ, ఏమీ బాధ పడడములేదు. ఈ స్కీము నూటికి నూరుపాళ్లు సక్సెస్ అయినది. పని జరుగుతున్నది.

శ్రీ జి. సూర్యనారాయణ (పాయకరావుపేట) :—అప్పుడా, ఈ స్కీము వలన ప్రతి కుటుంబానికి జీవన మార్గము చూపించగలుగుతామని, ఎట్టి హామీ లేకుండా గేదెలు కొనుక్కోడానికి 1,000 రూపాయలు వరకు యిస్తామని మంత్రి గారు బెజవాడలో మాట్లాడుతూ అన్నారు. దానిని దగ్గరలో 5 మైళ్ళ లోపలే ఈ పాల ఏజెంసీ ఉంటున్నదని అధికారులు చెబుతున్నారు. గ్రామాలలో వెనుకపడినవారు చాల మంది వున్నారు. అందువల్ల గ్రామాల లోనివారికి కూడా ఈ అవకాశము దొరికే విధంగా నిర్ణయిస్తారా?

శ్రీ కాకాని వెంకటరత్నం :— కో-ఆపరేటివ్ మిల్కు సొసైటీలు గ్రామాలలో పెట్టాలనే ఆలోచన వున్నది. దానికొరకు కైలాస్ రిజిస్టరు అయినవి గ్రామాలలో అన్ని లేని వ్యవసాయ కూటంకు 37 మందికి, 2 ఎకరాల లోపు రైతులకు 13 మందికి మొత్తము 50 మంది ప్రారంభములో 50 వెల రూపాయలు యిచ్చి సొసైటీలను స్థాపించాలని ఒక స్కీము వున్నది. దానిని అమలులో పెడుతున్నాము. ఇది భాగ్యవంతులకు కాదు.

శ్రీ జి. లచ్చన్న :—ఎవరూ బాధ పడలేదని మంత్రిగారు చెప్పారు. బాధ పడకుండా ఎంత మంది పాలు రిజెక్టు చేయబడ్డాయో చెప్పగలరా?

శ్రీ కాకాని వెంకటరత్నం :—గౌరవసభ్యులు విషయం పూర్తిగా తెలుసుకోలేదు. ప్రతి గ్రామం నుండి రిజిస్టర్డ్ పాల్కు ప్రకారం ఇప్పటికి వచ్చిన లెక్కల ప్రకారం నూటికి ఒక మనిషి కూడా బాధ పడడం లేదని గట్టిగా చెప్పగలను.

SEED BANKS

30—

* 564-A (1546) Q.—Sri Dhanenkula Narasimham :—Will the hon. Minister for Agriculture be pleased to state :

(a) whether the Government are taking steps to establish Seed Banks; and

(b) if so, when and where the same will be established?

Sri Kakani Venkataratnam :—(a) Steps are not being taken to establish seed banks. But seeds are being supplied to ryots through godowns and seed stores at various places.

(b) Does not arise.

(ఎ) విత్తనాల బ్యాంకులను స్థాపించడం అనా గౌరవసభ్యుల ప్రశ్న వివరాలు తెలియడం లేదు. ఆయన అభిప్రాయం విత్తనాలు సరఫరా చేసే గోడౌన్స్ అయితే అవి ఇదివరకు పని చేస్తున్నాయి.

శ్రీ ధనేంకుల నరసింహం :- విత్తనాలు నిల్వ చేయటానికి తగిన బ్యాంకులను నెలకొల్పే విషయంలో ప్రభుత్వం ఇదివరకే నిర్ణయం తీసుకొన్నదని చెప్పారు. అటువంటి బ్యాంకు నెల్లూరులో నెలకొల్పుతారా ?

శ్రీ కాకాని వెంకటరత్నం :- బ్యాంకులనే వదానికి అర్థం కనబడటం లేదు. గోడౌన్స్ జిల్లాలలో, సమీపాలలో వున్నాయి. నెల్లూరు జిల్లాలో కూడా వున్నాయి.

REGIONAL TRANSPORT AUTHORITIES AT DISTRICT LEVEL

31—

* 90 (2197) Q.—Sri R. Mahananda:—Will the hon. Minister for Transport be pleased to state:

(a) whether the Regional Transport Authorities at the District level are reconstituted with non-officials from 1-10-1969;

(b) if so, the names of the non-officials nominated for each district in the State; and

(c) the special qualifications required for this membership?

The Minister for Transport (Dr. M. N. Lakshminarasiah) :—

(a) Yes Sir.

(b) A statement is placed on the Table of the House.

(c) Nomination of non-officials is governed by the provisions of sub-section (2) of Section 44 of the Motor Vehicles Act.

STATEMENT PLACED ON THE TABLE OF THE HOUSE
Vide answer to item (b) of the L. A. Q. No. 2197 (Starred) [*31]

Regional Transport Authority.	Name of Non-Official members
(1)	(2)
1. Anantapur District.	Sri T. C. Marappa, M. L. A. Kalyandrug.
2. Chittoor District.	Sri Ramalinga Reddy, Vice-Chairman, Zilla Parishad, Chittoor.
3. Cuddapah District	Sri M. Krishna Reddy, M.L.A. Rayachoti.
4. Kurnool District	Sri K. V. Krishna Murthy M. L. A., Dhone.
5. Srikakulam District	Sri Sriramulu Naidu, Chairman, Zilla Parishad, Srikakulam.
6. Visakhapatnam District	Sri K. Appalaswamy, Vice-Chairman Zilla Parishad, Visakhapatnam.

(1)	(2)
7. East Godavari District	Sri V. Ramakrishna Chowdary, M. L. A. Anaparthi.
8. West Godavari District	Sri Male Venkatanarayana, Eluru.
9. Krishna District	Sri G. Krishna Murthy, M.L.C.
10. Guntur District	Sri Cheb.olu Hanumaniah, M.L.C. Stambalagaruvu, Guntur.
11. Nellore District	Sri D. V. Ramana Reddy, Ex-M. L. A.
12. Regional Transport Authority, Hyderabad (including Hyderabad and Secunderabad C ty.	Sri N. Anantha Reddy, President Panchayat Samithi Ibrahimpattanam, Hyderabad District.
13. Adilabad District	Sri G. Narayana Reddy, Chairman, Zilla Parishad, Adilabad.
14. Karimnagar District	Sri G. Bhoopathy, M. L. A., Nerella.
15. Khammam District	Sri Heralal Moria, M. L. C., Khammam.
16. Medak District	Sri Digambar Rao, Advocate, Jogipet, Medak District.
17. Nizamabad District	Sri Limba Reddy, Advocate, Armoor, Nizamabad District.
18. Mahaboobnagar District	Sri K. K. Reddy, Chairman, Zilla Parishad, Mahaboobnagar.
19. Nalgonda District	Sri P. Narasimha Rao, Dubbaka, Ramannapet Taluk.
20. Warangal District	Sri Kodanda Rami Reddy, Vice-President, Panchayat Samithi, Hanamakonda.

శ్రీ ఆర్. మహానంద :—యం వి. చొప్పె నెక్షన్ 44 లో వున్న వివరాలేమిటో చెబుతారా ?

Dr. M. N. Lakshminarasiah :—“No person who has any financial interest, whether as proprietor, employee or otherwise in any transport undertaking shall be appointed as or continue as a member of a State or Regional Transport Authority. . . .”

శ్రీ వై. వెంకటరావు :—20 మంది సభ్యులను నామినేట్ చేసినట్లు కన్పిస్తున్నది. వారిలో అప్పాయింట్ పార్టీవారు కూడా వున్నారా లేక అందరూ కాంగ్రెస్ వారేనా ?

డాక్టర్ యం. ఎన్. లక్ష్మీనరసయ్య :—అది తెలియదు.

శ్రీ జి. లచ్చన్న :—ఇంత పెద్ద అబద్ధం అడితే ఎట్లా? సభ్యులెవరో తెలియకుండా నామినేట్ చేశారా?

డాక్టర్ యం. ఎన్. లక్ష్మీనరసయ్య :—సభ్యులెవరో తెలుసు కాని ఏ పార్టీ వారో తెలియదు.

శ్రీ జి. లచ్చన్న :—సభ్యులు ఏ పార్టీ వారో తెలియని అమాయకులుగా మంత్రిగారు వుంటే ఆ ట్రాన్స్పోర్టు దండుగ.

డాక్టర్ యం. ఎన్. లక్ష్మీనరసయ్య :—ఎవరు ఉపయోగంగా వుంటారో వారిని పేజీలు కాని పార్టీ బేసిస్ మీద కాదు

శ్రీ జి. లచ్చన్న :—మెంబర్స్ కాంగ్రెసువారని చెప్పండి. ఆ మాట చెప్పటానికి ఎందుకు సిగ్గు పడతారు?—దొంక తిరుగుడు సమాధానాలు ఎందుకు చెబుతారు?

మిర్జా స్పీకర్ :—మీకు తెలియని విషయాలేముంటాయి లచ్చన్నగారూ, వారు మిమ్మల్ని బలపర్చటానికి అధికారంలో వున్నారా?

శ్రీ జి. లచ్చన్న :—అన్ని పార్టీ సభ్యులను సమాన గౌరవంతో చూస్తున్నామని ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పలు గెంగురుతేట్లు మాట్లాడుతూ వుంటారు. చెప్పేవి శ్రీరంగనీతులు—ఏవో గుడిసెలు అన్నట్లు వుంది.

శ్రీ ఎన్. రామచంద్రారెడ్డి :—లిస్ట్ చూస్తే జిల్లా పరిషత్ చైర్మన్లు, వైస్ చైర్మన్లు వున్నట్లు కనిపిస్తున్నది. వారికి పని తక్కువగా వుందని చేశారా?

డాక్టర్ యం. ఎన్. లక్ష్మీనరసయ్య :—అందరూ వారే వీరు, వేరే వారు కూడా వున్నారు,

శ్రీ జి. లచ్చన్న :—అధ్యక్షా, ఇది చాలా ముఖ్యమయిన విషయం కనుక దీనిపై మీరు అరగంట చర్చకు అవకాశం ఇవ్వాలి.

Sri P. Subbaiah:—This is a very important question, Sir.

Mr. Speaker :—I will consider having half-an-hour discussion on this matter.

BUSES OWNED BY T. T. D.

34—

* 15 (2460) Q.—Sri G Sivaiah (Puttur) :—Will the hon. Minister for Endowments be pleased to state:

(a) number of buses lorries, cars and jeeps owned by the Transport Department of T. T. Devasthanam, Tirupathi, at present;

(b) number of buses that are now in fit conditions for plying;

(c) the total income and expenditure of the T. T. Devasthanams Transport from the year 1967;

(d) number of conductors, drivers now working in the T.T.D. Transport ;

(e) is there any workshop for the said Transport ; if so, what is the total investment on the said workshop ;

(f) the total number of workers now working in the said Transport Department, other than conductors and drivers, and out of them how many are under N. M. R.; and

(g) number of workers who are still under N M. Rs. from the year 1965 till now and when they will be made permanent ?

The Minister for Endowments (Sri R. Ramalinga Raju):—(a) The Transport Department of T. T. Devasthanams, Tirupathi owns the following vehicles as on 14-6-1969 :—

Buses	123	
Lorries	24	
Cars	11	(which include 4 station wagons for official use)
Jeeps	6	(for official use)
	164	

(b) 95.

(c) The income and expenditure of the T. T. D. Transport from the year 1967 is as follows —

Year	Income	Expenditure
1967-68	Rs. 75,45,163-50	Rs. 66,62,036-00
1968-69	Rs. 84,12,970-00	Rs. 78,95,616-00

(d) The strength is as follows :—

Conductors	— 188
Drivers	— 242

(e) There is a fully equipped workshop attached to the T.T.D. Transport. The investment on machinery, tools buildings and stores would approximately cost Rs. 14,00,000.

(f) There are 255 workers, other than the running staff, namely, conductors, drivers and ministerial staff, working in the Transport Dept. and there are no N. M. R. workers in the Transport workshop.

(g) Does not arise in view of the answer to clause (f).

(ఎ) 14-6-1969 వ తేదీనాడు తిరుమల—తిరుపతి దేవస్థానం రవాణా శాఖకు స్వంతంగా ఈ క్రింది వాహనాలు వున్నాయి :

బస్సులు		123
లారీలు		24
కార్లు		11
జీపులు		6
మొత్తం		164

(బి) 95.

(సి) తిరుమల తిరుపతి దేవస్థానం ఆదాయం వ్యయములు ఈ క్రింది విధంగా వున్నవి :

67-68 సంవత్సరం ఆదాయం 75,45,163 రూపాయలు
వ్యయం 66,62,036 రూపాయలు

68-69 సంవత్సరం ఆదాయం 84,19,970 రూపాయలు
వ్యయం 78,95,816 రూపాయలు

(డి) ఉద్యోగులు ఈ క్రింది విధంగా వున్నారు :

కండక్టర్లు 188

డ్రైవర్లు 242

(ఇ) తిరుమల తిరుపతి దేవస్థానంకు అన్ని హంగులు గల వర్క్ షాప్ ఒకటి అనుభవించబడింది. యంత్రాలు, పనిముట్లు, భవనాలు గిడ్డంగులకు వెచ్చించిన మొత్తం ముమారు 14 లక్షలు.

(ఎఫ్) రవాణా సంస్థలో డ్రైవర్లు, కండక్టర్లు మినిస్ట్రీయల్ సిబ్బంది కాకుండా వేరే 225 మంది పనిచారు వున్నారు. వర్క్ షాప్ లో ఎన్. ఎమ్. ఆర్. పనిచారు ఎవరూ లేరు.

(జి) ఎఫ్ సమాధానం వల్ల ఇది ఉత్పన్నం కాదు.

శ్రీ పి. సుబ్బయ్య :—ఎన్. ఎమ్. ఆర్. కాకుండా వేరే 225 మంది వున్నారన్నారు. వీరు ఏ సర్వీసు క్రిందకు వస్తారు?

శ్రీ ఆర్. రామలింగరాజు :—ఎన్. ఎమ్. ఆర్. మాత్రం కారు. పని ఎక్కువ అయిన రోజుల్లో తాత్కాలికంగా తీసుకొన్నారు. వారు ఇప్పుడు లేరు.

శ్రీ డి. వెంకటేశం :—వీరు ఎంతో కాలం నుండి పని చేస్తున్నప్పుడు వారిని పర్మినెంట్ జేసిస్ మీద ఎందుకు తీసుకోకూడదు?

శ్రీ ఆర్. రామలింగరాజు :—1-4-1969 నుండి 30-6-1969 వరకు వేసవికాలంలో పాచ్చి రద్దీని తట్టుకోటానికి ఎన్. ఎమ్. ఆర్. ప్రతిపాదికపై. కాజ్యువల్ లేబర్ గా మూడు నెలలకు 15 మంది డ్రైవర్లను, 18 మంది కండక్టర్లను తాత్కాలికంగా తీసుకోవడం జరిగింది.

Mr. Speaker :—Questions and Answers are over. Answers to other questions will be placed on the Table of the House except Questions No. 37, 38 and 39.

UPPER PENNAR AND KADAM PROJECTS

37—

* 203 (2437) Q.—Sri R. Mahananda:—Will the hon. Minister for Irrigation be pleased to state :

(a) whether there is any short-fall of the Irrigation potential in the Projects of Upper Pennar and Kadam; if so, how much;

(b) what is the Irrigation potential created in each of these and the utilised potential in 1967-68; and

(c) the reasons for the short-fall?

The Minister for Irrigation (Sri S. Sidda Reddy)

(a) (b) & (c) A statement is placed on the Table of the House :

STATEMENT LAID ON THE TABLE OF THE HOUSE

With reference to L. A. Q. No. 2437 (Starred) [*87]

(a)	Irrigation potential envisaged in the sanctioned project.	Irrigation potential created.	Shortfall
	Acres.	Acres.	Acres.
1. Upper Pennar Project	9,700	9,700	Nil
2. Kadam Project	85,000	36,000	49,000
(b)			
	Potential created in 1967-68	Potential utilised in 1967-68	
1. Upper Pennar Project	9,700 acres	2,333 acres	
2. Kadam Project	36,000 „	18,778 „	

(c) Upper Pennar Project :

(1) Early monsoon flows are being intercepted by the projects of Mysore region, not leaving adequate supplies into the river.

(2) Inflows into the reservoir come in late and water is getting stored in the reservoir in the months of August and September. Due to this, there is greater utilisation in 2nd crop season than in 1st crop and this requires nearly $1\frac{1}{2}$ times the water requirements of 1st crop.

(3) There are several pumping installations in the foreshore of the river in Mysore and waters are being utilised to the benefit of their areas.

(4) Non-reclamation of land due to poverty of ryots.

(5) Non-assignment of nearly 3,000 acres of assessed waste lands.

(2) Kadam Project:—Inflows in the early period of monsoon viz. the months June, July and also during the months October and November are inadequate. In view of this, the ayacut has to depend on the storage in the reservoir alone. As the gross capacity of the reservoir is low (being 7.603 TMCft at F. R. L. 700) it may not be possible to supply water to more than 36,000 acres unless the supplies to the reservoir are augmented.

2. The monsoon has been erratic and the total yield also has been lower than what was expected originally.

(3) The localised area in black cotton soil is remaining undeveloped as it requires greater efforts on the part of the ryot to make it fit for paddy crop.

(4) Reclamation of land is very slow due to lack of sufficient labour.

(5) A very high duty is being observed (44 acres/cusec at present.) This requires improvement after the ayacut settles down.

శ్రీ ఆర్ మహానంద :—మైసూరు గవర్నమెంట్ ఆక్షేపణ వలన ఇరిగేషన్ పొటెన్షియాలిటీ తగ్గుతోందన్నారు. కదం ప్రాజెక్టులో 89 వేలంకు 49 వేలు కూడ యుటిలైజ్ చేసుకోలేక పోయాం. వారు మధ్యలో లిఫ్ట్ ఇరిగేషన్ తీసుకున్నందువలన రయితులకు రుణాలు యివ్వసంధువలన తగ్గిందన్నారు. మైసూరు గవర్నమెంటుకు ఆక్షేపణ లేకుండా ఇప్పటికైనా ఏర్పాటుచేసి రయితులకు అప్పలిచ్చే ఏర్పాటులు చేస్తారా ?

శ్రీ యస్. సిద్ధారెడ్డి :—మైసూరు గవర్నమెంటు పేచీ పెడుతోందండి. అప్పర్ పెన్నార్ లో ఏ లెవెలుకయితే మనం కట్టినామో ఆ లెవెలుకే యివ్వడానికి పేచీ పెడుతున్నారు. పైగా మనకు వచ్చే నీరు కాకుండా లిఫ్టు యిరిగేషన్ కడుతున్నారు. మనం ఆక్షేపణ తెలిపాము. కదం ప్రాజెక్టుకు గోదావరి నీరు కానానూరు చానలు నుంచి నీరు తెచ్చి కదంలో పెట్టి ఆయకట్టుకు సేద్యానికి తేవాలని ప్రయత్నిస్తున్నాం.

శ్రీ యస్. రామచంద్రారెడ్డి :—పెన్నూరు విషయంలోవున్న రూల్స్ను మైసూర్ గవర్నమెంట్ వై లెట్ చేసిందా అయితే ఎంతవరకు వై లెట్ చేసింది ? కేవలం మనం అభ్యంతరం తెలుపడమేనా లేక ఏమయినా వారి చర్యలు ఆపడానికి కార్యక్రమాలు జరుగుతున్నాయా ?

శ్రీ యస్. సిద్ధారెడ్డి :—వారు పయిన ఉన్నారు మనం క్రింద ఉన్నాం. వారు పర్మిషన్ లేకుండా చేస్తున్నారు. కేంద్రంతోటి మాట్లాడుతున్నాం.

శ్రీ యస్. రామచంద్రారెడ్డి :—వారికి కావలసినవి వారు కట్టుకంటున్నారు. ప్రభుత్వం కరస్పాండెన్స్ చేస్తోంది కాని పలితం సూన్యం. కోర్టుకు పోవడానికి అవసరం ఉందేమో అలోచించాలని భావిస్తున్నాను.

శ్రీ యస్. సిద్ధారెడ్డి :—సి డబ్ల్యు పి సి. ద్వారా కేంద్రంతోటి మాట్లాడుతున్నాం.

AREA UNDER FOREST IN PARVATHIPURAM

38—

* 829 (1723-U) Q.—Sri S. Prataparudra Raju (Nagur) :—Will the hon. Minister for Forests be pleased to state :

(a) the extent of reserved and unreserved forest respectively in 1950 in Parvathipuram Taluk, Srikakulam District.

(b) the annual income in the said year; and

(c) the extent of the said forests during the years 1966-67, and 1967-68 and the annual income derived therefrom during the said years.

The Minister for Forests (Sri S. Suryanarayana Raju) :—(a) There were no forest areas under the control of Forest Department in 1950 in Parvathipuram Taluk. There were only Estate Forests belonging to Zamindars. These Estate Forests were taken over in 1958.

(b) Does not arise.

(c)

	1966-67.	1967-68.
Extent:	1,22,353.90 acres.	1,22,353.91 acres.
Income:	Rs. 33,560.89	Rs. 29,994.89

ఎ. 1950 లో పార్వతీపురం తాలూకాలో ఏ అడవి ప్రాంతంకాని అటవీశాఖ నిర్వహణలో లేదు.

బి. జమీందారులకు చెందిన ఎస్టేటు అడవులు మాత్రం ఉండేవి. యిది 1958 లో స్వాధీనం చేసుకోబడ్డాయి. కనుక యీ ప్రశ్న ఉత్పన్నం కాదు.

సి. 66-67 లో 1,22,353.90 ఎకరాలు తీసుకున్నారు. ఆదాయం 33,560.99 రూ.లు 67-68 లో 1,22,353.91 ఎకరాలు. ఆదాయం 29,994.89 రూ.లు.

(శ్రీ) ప్రశాపరుద్రరాజు :—యీ ఆదాయం అనేది ఒక చింతపండు మొదలయిన వాటి మీదనేనా లేక అడవులలో కొట్టగా వచ్చి, కర్రల మీద కూడా వచ్చిన ఆదాయమా?

(శ్రీ) సాగి సూర్యనారాయణ :—ఇది అన్ని విధాలా వచ్చే రాబడి.

KANUPUR CANAL SCHEME

39.—

* 223 (1181) Q.—Sarvasri S. Vemayya and Dhanenkula Narasimham (Udayagiri) :—Will the hon. Minister for Medium Irrigation and Flood Control be pleased to state :

(a) the year-wise amount spent upto 31-3-1969 on Kanupur Canal Scheme in Nellore District ; and

(b) the time by which the execution of the Scheme will be completed?

The Minister for Medium Irrigation (Sri R. Narapa Reddy) :—

(a)	Year	Expenditure Rs.
	1959-60	25,025
	1960-61	80,182
	1961-62	3,24,125
	1962-63	4,83,755
	1963-64	1,98,936
	1964-65	10,07,162
	1965-66	25,75,769
	1966-67	20,41,271
	1967-68	21,05,771
	1968-69	23,05,322

(b) The scheme is expected to be completed in all respects by June, 1974 subject to availability of funds.

శ్రీ యస్. వేమయ్య :—అక్కడ పని మందంగా సాగుతోంది. రయి తులుకూడ డబ్బులోను క్రింద ఇచ్చారు. ఇచ్చిన డబ్బు చేసిన కాంట్రాక్టులకు చాలడంలేదు. ప్రభుత్వానికి అది తెలుసా? అయితే వచ్చే ఆర్థిక సంవత్సరానికి యిలా పూర్తి చేయడానికి ఆలోచిస్తారా?

శ్రీ ఆర్. నారపరెడ్డి :—రేపు జూను నెలకు 11వ మైలుకు కంప్లీట్ చేసి వాటరు ఇన్స్టాలనే ప్రయత్నం జరుగుతోంది. వీలయినంతవరకు ధనాన్ని అవసరాన్నిబట్టి వెచ్చించి త్వరగా పూర్తి చేయాలని ప్రయత్నాలు జరుగుతున్నాయి.

శ్రీ ఎ. మాధవరావు :—డిన్ కనక్టర్ గా అక్కడక్కడ త్రవ్వుతున్నారు. కనక్టర్ గా త్రవ్వితే మొత్తమివ్వడానికి వీలవుతుంది. అలాగ చేస్తారా?

శ్రీ ఆర్. నారపరెడ్డి :—ప్రతి సంవత్సరం కొంతవరకు ఊయకట్టుకు వచ్చేట్లుగా జరుగుతోంది.

WRITTEN ANSWERS TO QUESTIONS

INCOME OF TIRUMALA-TIRUPATHI DEVASTHANAMS

35—

* 16 (2462) Q.—Sri G. Sivaiah :—Will the hon. Minister for Endowments be pleased to state :

the total income and expenditure of Tirumala-Tirupathi Devasthanams for 1967-68 and 1968-69?

A :—

The income and expenditure for 1967-68 and 1968-69 is as follows :

Income	Expenditure
1967-68.	
Ordinary : Rs. 3,68,84,526-56	Rs. 2,09,41,712-77
Capital : Rs. 19,71,520-02	Rs. 86,29,028-06
Total : Rs. 3,88,56,046-58	Rs. 2,95,70,735-83
1968-69.	
Ordinary : Rs. 4,10,67,190-30	Rs. 2,30,52,677-53
Capital : Rs. 20,19,946-54	Rs. 1,04,86,028-11
Total : Rs. 4,30,87,136-84	Rs. 3,35,38,700-64

QUALITY CONTROL DIVISIONS

36—

* 265 (1838) Q.—Sri R. Mahananda :—Will the hon. Minister for Irrigation be pleased to state :

(a) whether there are quality control divisions working in the Major Projects like Nagarjunasagar, Pochampad, Srisaïlam and Tungabhadra High Level Channel ;

(b) if so, where are they located ;

(c) what is the work turned out by them ; and

(d) how much money was saved due to their instructions in each of these projects in 1967-68 and 1968-69 ?

A:—

(a) There are two Quality Control Divisions in Nagarjunasagar Canals Unit, one in Pochampad Project and one in Srisaïlam Project.

In Nagarjunasagar Dam Unit also two such Divisions were functioning which were closed—one on 1-8-1967 and other on 1-8-1969 as the work on construction of Dam is almost completed.

There is no such Division for Tungabhadra High Level channel in the Andhra area.

(b) Of the two Quality Control Divisions in Nagarjunasagar Canals Unit, one is located at Nakarikallu (Guntur District) attending to the Right Bank Cannal, and the other one is located at Jaggaiahpet (Krishna District) attending to the Left Bank Canal.

So far as the Quality Control Divisions for Pochampad and Srisaïlam Projects are concerned, both are functioning at the respective Dam sites.

(c) The functions of Quality Control Divisions are mainly to ensure quality of works and constructions as per approved specifications and schedules, testing of materials used in construction such as Soils, Cement, Sand, rubble etc., designing of mixes of mortar and concrete etc.,

(d) The function of the quality Control staff are more in the nature of prevention of the various lapses likely to occur during the construction of structures of such huge magnitude like Dams, Canals, Aqueducts etc. In the process of supervision and quality Control, a super check is exercised by them on the quality of works and, as such, it is not possible to assess in terms of the money saved.

Breaches to Tanks

40—

*805 (6530-0) Q.—Sri R. Mahananda :—Will the hon. Minister for Minor Irrigation be pleased to state :

(a) whether it is a fact that Kamepalli, Vardhinenivaripalem, Petluru, Dharmavaram and Tangendla tanks of Kondapi Samithi, Kandukur taluk Nellore District have breached in the month of December, 1967 and the ayacut of nearly 1000 acres fell dry.

(b) whether the Kondapi Samithi represented in January, 1968 this fact to the Irrigation Minister to get all these breaches closed at once before rainy season; and

(c) what is the action taken by the Government in this regard?

A.—

(a) In December, 1967 the tanks at Kamepalli and Vardhinenivaripalem had breached. There were no breaches to the tanks at Tangendla, Petlur and Dharmavaram. Ayacut to the extent of 322 acres was affected, which comprised the ayacut of 59 acres under Vardhinenivaripalem tank and 263 acres under Kamepalli tank.

(b) No, Sir,

(c) The two tanks were repaired.

POINT OF INFORMATION

re :—Post Graduate Centre at Guntur.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :—పోస్టు గ్రాడ్యుయేట్ కోర్సు ప్రారంభించాలని అనుకున్నప్పుడు 500 ఎకరాలయినా లేకపోతే వీలు లేదంటున్నాను. ఇతర యూనివర్సిటీలు కూడ అదే ప్రయత్నంలో ఉన్నాయి. ప్రాగ్రేసివ్ యూనివర్సిటీ వదిలి ఎక్కువ పరియో లేకుండా పని చేయడానికి వీలు లేదు. 8 లక్షల డబ్బు దానికే సరిపోయిందంటున్నారు. కనుక పని ఏమి జరుగుతుంది? యూనివర్సిటీ గ్రాంటుస్ కమీషన్ ఏమి వస్తుంది. గవర్నమెంటు నుంచి ఏమి వస్తుంది. 500 ఎకరాలయినా లేకపోతే యూనివర్సిటీ లాభం, విశాలమయిన ప్రదేశంలో ఉంటే డెవలప్ చేయవచ్చు.

శ్రీ పి. వి. నరసింహారావు :—నేను 300 చాలు 500 అవసరం లేదు అని చెప్పలేదు. 300 ఎంక్వయిరు చేశాం పది లక్షలు వారిచ్చారు అంతమేరకు సరిపోయింది. తక్కిన రెండువందలు అవసరమే లేదా అనేది సంప్రదించి నిర్ణయం తీసుకోవాలి.

శ్రీ ప్రగడ కోటయ్య :—అధ్యక్షా! ఎంతో కాలంగా ఆందోళన చేసిన తర్వాత Post Graduate College ని గుంటూరుకు తీసుకు వచ్చాం. ఇప్పుడు అక్కడ ఉన్నటువంటి అభిప్రాయం ఏమిటంటే, దీనిని మరల రద్దు చేశారు అని చాలామంది అంటున్నారు. ఇంతకు పూర్వము చాలా సందర్భాలలో — ఉన్నటువంటి అవకాశాలనుబట్టి — నాగార్జునసాగర్ విశ్వవిద్యాలయాన్ని గుంటూరులో ఏర్పాటు చేయాలనే ప్రతిపాదన ఉంది. దానిని ప్రభుత్వం అనేక సందర్భాలలో — అనేక విధాల చెబుతూ వచ్చింది. కాబట్టి, వీటన్నింటినీ దృష్టిలో పెట్టుకొనే Immediate గా పని అయినా Post Graduate Course ని అమలు చేయడానికి ఆలోచన ఉన్నదా? లేక ఈ విధానంలో దానిని వెనుకకు నెట్టివేయటమేనా?

శ్రీ పి. వి. నరసింహారావు :—4 వ పంచవర్ష ప్రణాళికలో మన రాష్ట్రములో 3 Post Graduate Centres యివ్వటం జరిగింది. వాటి పని అనుకొన్న ప్రకారంగా జరుగుతోంది. వాటిని రద్దు చేస్తున్నారు అన్న అభిప్రాయం ఏది అయినా వస్తే — ఆ అభిప్రాయాన్ని రద్దుచేయమని. మనవి చేస్తున్నాను.

Announcement :
re : Formation of Congress Legislative
party (Organisation).

10th February, 1970.

143

(శ్రీ) వి. సి. కేశవరావు :—అధ్యక్షా! ప్రభుత్వం వారు 500 ఎకరాలు acquire చేయడానికి డబ్బు లేదు. University వాళ్ళు డబ్బు యివ్వలేదని అంటున్నారు. ప్రభుత్వం వారు ఏది అయినా assistant యిచ్చి 500 ఎకరాలు acquire చేసి వారికి యివ్వడానికి ప్రభుత్వం ఏది అయినా ప్రయత్నం చేస్తోందా ?

(శ్రీ) పి. వి. నరసింహారావు :—అసలు డబ్బు సమస్య కానేకాదు. 500 అవసరమా ? లేదా ? అన్నది పునరాలోచన చేయవలసిన పరిస్థితి ఏర్పడింది. వారు వదిలితల డబ్బు ఇచ్చినారు. దాంతో 500 వచ్చింది. 500 చాలునా? యింకా అదనంగా కావలెనా ? అన్న దానిని గురించి మీరూం ఉండిగారు— డబ్బులేని కారణంగా ఇది ఆపుచేశాం అన్నది కాదు.

ANNOUNCEMENT

re :—Formation of Congress Legislative Party (Organisation.)

Mr. Speaker :—Yesterday, the following letter was handed over to me by Dr. T. V. S. Chalapathi Rao. The letter reads like this:

To

The Hon'ble Speaker,
A. P. Leg. Assembly,
Hyderabad.

Sir,

We, the undersigned Members of the Congress Legislative party (Organisation) led by Sri S. Nijalingappa, in the Andhra Pradesh Legislative Assembly have decided to sit in Opposition and would, therefore, request you kindly [to allot us seats in the Opposition.

Thanking you,

Yours faithfully,

T. V. S. Chalapathi Rao, Leader
Pragada Kotiah, Deputy Leader
G. Satyanarayana, Deputy Leader
G. Ramachandra Reddy,
Smt. D. Indira
D. Muniswamappa
Kona Prabhakara Rao
V. C. Keseva Rao
C. Ramabhoopal Reddy
M. V. S. Subba Raju
G. Suryanarayana
R. Ramasubba Reddy
V. Vengu Reddy
K. G. Narayana Reddy

Separate seating arrangements will be made by tomorrow or day after tomorrow.

BUSINESS OF THE HOUSE

శ్రీ సి. వి. కె. రావు :—బ్రహ్మానందరెడ్డి గారు వారి side కి ఎవరెవరొచ్చారని paper లో వచ్చింది. ఆపేర్లు ఏమీలేవేమరి. అవి అన్నీ బోగస్ పేర్లా ?

శ్రీమతి జె. ఈశ్వరీబాయి (ఎల్లారెడ్డి) :—అధ్యక్షా ! మేము ఏదోవింటున్నాం. Chief Minister ఈ Session లోనే ministry expand చేస్తారని, యిప్పటికి 28 మంది ఉన్నారు. యింకా 30 మందికి చేస్తున్నారని—ఆ ఉద్దేశ్యం ఎందుకు—ఏమిటి చేయవలసిన అవసరం వచ్చింది. ఇప్పుడు opposition లో ఉన్నవాళ్ళనందరిని కూడా తీసుకొని majority పెంచుకోవాలని చూస్తున్నారా ?

శ్రీ మహమ్మద్ రజబాలి (ఖమ్మం) :—బాగాపురం గ్రామం గురించి ఒక adjournment motion యిచ్చాను. అక్కడ వున్న స్కూల్ ఇన్ స్పెక్టర్ స్థానిక కాంగ్రెస్ పంచాయతీ President అయినటువంటి ఉపేంద్రయ్య వాళ్ళు అంత గ్రామంలో విచలించిడిగా అల్లరిచేయటం మొన్నటి రాత్రి అలా.....

మిస్టర్ స్పీకర్ :—మీరు Notice ఇచ్చారు గదా ? మీ దగ్గర Notice ఉంటే చదవండి.

శ్రీ మహమ్మద్ రజబాలి :—11 జనవరి 1970 వ తేదీనుండి ఖమ్మం తాలూకా బాగాపురం గ్రామములో కాంగ్రెస్ భూస్వాములు, రాడీలు, పోలీసులు రోజూ ప్రజలపై బడి హింసిస్తున్నారు. బాగాపురం గ్రామానికి సర్పంచ్ శ్రీ గండ్రూరు కిషన్ రావుగార్ని, జిల్లా పార్టీ నాయకులు అయిన రావిల్ల సత్య నారాయణగార్ని, ఖమ్మం స్కూల్ ఇన్ స్పెక్టర్ దుర్గాప్రసాదరావు, కాంగ్రెస్ భూస్వాములుకు కావలికక్కలా—బూటుకాళ్లతో తన్ని అవమానపరిచాడు. నేను మరియు పై నాయకులు యిద్దరితో కలిసి జనవరి 9, 10, 11 తేదీలలో బాగాపురంలోను, దాని చుట్టుపట్ల గ్రామాలలో శైత్రయాత్ర జరిపాము. 11 వ తేదీన బాగాపురంలో—మా పార్టీ కార్యకర్తలందరూ, ప్రక్కన వున్న “పమ్మి” గ్రామములో జరుగుతున్న బహిరంగసభ కార్యక్రమాలకు వెళ్లాము. ఆ అడును జూచి ఆ ఊళ్లో వున్న కాంగ్రెస్ వారు, వారి గూండాలు పోలీసులతో కలిసి—కర్రలతో, రాళ్లతో ప్రజలపై దాడి ప్రారంభించారు. ఆ విధంగా 8 మందిని గాయపరిచారు. ఒకరికి మూడు పండ్లు విరిగిపోయాయి. 12 వ తేదీన ఖమ్మం సమితి అధ్యక్షుడు ఉపేంద్రయ్య (కాంగ్రెస్) ప్రోద్బలంతో Circle Inspector దుర్గాప్రసాదరావు—నేలకొండపల్లి Inspector నాయర్ కలిసి గ్రామముపైన దాడిచేసి, కాంగ్రెస్ భూస్వాములను వెంటబెట్టుకొని, వాళ్ళు చూపించిన వాళ్లందరి ఇండ్లపై బడి, పిల్లలను గర్భిణీ స్త్రీలను దారుణంగా కొట్టారు. 100 మందిరాకా తీసుకువెళ్ళి పోలీసు క్యాంపులలో పెట్టారు. వీరుగాక—గ్రామానికి వచ్చిన చుట్టాలు, ముసలివాండ్లనుకూడా 50 మందిని దెబ్బలుకొట్టి, రాత్రంతా క్యాంపు లలో నిర్బంధించి, ఒకరోజు అంతా అన్నం, నీరు యివ్వలేదు. 13 వ తేదీన నేలకొండపల్లి తీసుకుపోయేందుకు బాగాపురం రచ్చబండవద్దకు వారినందరినీ

తీసుకువచ్చి, — అందులో గండ్లూరు కిషన్ రావు, ముక్కా చివరసయ్య, అవు, అప్పిరెడ్డిని, కాంగ్రెస్ గూండాలు, కోయ వెంకట్రావు, నల్లంను వెంటబెట్టుకొని — సమితి ప్రెసిడెంటు — ఉపేంద్రయ్య నిలబడివుండగా — ఆ ఉపేంద్రయ్య కాళ్ళ పట్టుకొని అక్కడకు transfer చేయించుకొన్న ఈ Circle Inspector దుర్గ ప్రసాదరావు, తన బానిసబుద్ధితో, వారి సంకల్పప్రకారం, అతని ఎదుటనే గండ్లూరు కిషన్ రావుని బండబూతులు తిట్టటం ప్రారంభించి — కరణం లంబా కొడుకా! నీవు ఒక ప్రెసిడెంటువురా? మిడిసిపడుతున్నావా? మూడిగవాడు కూడా President కాగులుగుతాడురా! నీ నన్ను గొప్ప ఏమిటి? అంటూ కూతలు కూతాడు. అంతటితో ఆగడం అడవిమృగంవలె — కిషన్ రావుని క్రింద పడవేసి 7 సార్లు తన బూతుకాళ్ళతో తన్నాడు. మానమర్యాదలను, చట్టాలను త్రోసిపుచ్చి ఈ అధికారి వారికి అడుగులకు మడుగులు ఒత్తుతున్నాడు. ఆ గ్రామంలో వున్న పోలీసు పాడ్ మంత్రాలు — పరమ నీచుడుగా ప్రజలను హింసిస్తున్నాడు. ఈ వాస్తవాలన్నిటినీ — జిల్లా S.P. గార్కి, Hom. Minister గార్కి ముఖ్యమంత్రి గార్కి తెలిగ్రాములు, నేను స్వయంగాకూడా తెల్పడం జరిగింది. మొయిరాంబాల ద్వారా తెలియజేసినప్పటికీ, 16, 17 తేదీలలో దాదాపు 30 మందిని ఈ మూకలు కొట్టినందువల్ల గ్రామం అంతా ఇళ్లూ వాళ్ళూ వదిలి చెల్లాచెరువు అయినారు. 10, 12 గ్రామాలలో వీరి ఆగడాలకు భయాందోళనచెంది వుంటున్న పరిస్థితులలో 7-2-1970 వ తేదీన రాత్రి అమ్మపేట గ్రామములో నిద్రించుచున్న ప్రజలపై ఒడి — కోయ వెంకట్రావు నాయకత్వాన ఈ పోలీసు కిరాతకులు తాడిచేసి, కోయ పుల్లయ్య, వి. ముత్తయ్యలకు చాచి తగగొట్టారు. ఆ గ్రామములో ప్రజల నిత్య జీవితానికి భంగం కల్గించుచున్నారు. కావున బాగావుండు పోలీసు స్టాంపులను ఎత్తివేయాలి. దీనిమీద సమగ్రమైన విచారణ జరగాలి. ఇంకా వివరముగా చెప్పాలంటే — అనేక మైన ఘట్టాలు జరిగాయి అధ్యక్షా! ఆ గ్రామములోనే ఒక గర్భిణీస్త్రీని బూతుకాళ్ళతో తన్నటంవలన గర్భంకూడా క్రింద పడిపోవటము జరిగింది. ఈ విషయాన్ని చూస్తూవుంటే — నానాటికి ఆగడం లేదు. మొన్ననే ఒక Telegram కూడా వచ్చింది అధ్యక్షా! అది నాదగ్గర వుండకూడా, అది Home Minister వెంగళరావుగార్కికూడా రావటం జరిగింది. ఇది మొన్ననే జరిగినటువంటి సంఘటన.

హోంశాఖామంత్రి (శ్రీ జె. వెంగళరావు): — అది నాకు ఎంపీవై, వేసు ఫలానా రోజు fix చేసి, ఒక statement ఇస్తాను.

Mr. Speaker: — I am getting it admitted under rule 74. It will be called on 13th.

శ్రీ జె. గోవిందరావు (అనకాపల్లి): — మన రాష్ట్రం మొత్తంమీద Teachers అంతా కూడా, కొకరి Commission scales గురించి చాలా అందోళన వడుతున్న సమస్య మనకందరికి తెలిసినవిషయమే. మంత్రిగారు మేము ఏదో Motion పెట్టితే చర్యగాకూడా, మంత్రిగా స్వయంగా ఒక ప్రకటనచేస్తే చాలా పంతుప్రకటన కలుగుతుందని మనవిచేస్తున్నాము.

Mr. Speaker: —I am sorry, I do not allow this kind of matter. You can raise the issue under rules by giving notice. You can raise the matter under rule 74. There is no point in asking the Minister to make a statement.

శ్రీ పి. సుబ్బయ్య: —శాసనసభ సమావేశంలోనే నేను point raise చేస్తే కాని చేయలేదు. అసమావేశం పూర్తి అయ్యేలోపల statement ఇస్తాను అన్నార, కాని చేయలేదు. అందుకే ఈ నాడు వారు అడిగారు, ముఖ్యమంత్రిగారుకూడా త్వరలోనే కొఠారి కమిషన్ నిఫార్సులను అమలు చేస్తామన్నారు.

Mr. Speaker: —I will ask the Minister to make a statement as early as possible.

(Some Members rose)

I will only hear one after another. Now as many as 8 members are on legs. If in this way, everybody wants to speak, there is nothing that I can do. If you are really serious about your matters, speak one after another and I can hear one after another only.

శ్రీ జి. అచ్చన్న: —భాగ్గవా కమిటీ రిపోర్టు వచ్చినదని పత్రికల్లో వార్తలు వచ్చాయి. వచ్చిందా? దానియొక్క విషయాలు శాసనసభ ముందు పెడతారా? దాన్నిగురించి చర్చకు అవకాశముఇస్తారా?

శ్రీ జె. వి. నరసింగరావు: —State Government కు అందలేదని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎన్. రామచంద్రారెడ్డి: —Terms of reference లో తగాదా వుంది. Terms of reference మార్చడానికి ప్రయత్నముచేస్తారా?

శ్రీ బి. రత్నసభాపతి (రాజంపేట): —అధ్యక్షా, Patriot Paper లో భాగ్గవా కమిటీ recommendations ను publish చేశారు కొంతవరకు. 28 కోట్లు తెలంగాణా surplus అని papers లో వచ్చింది. అందువల్ల State Government కు రిపోర్టు అందలేదని చెప్పారు మంత్రిగారు ఆశ్చర్యంగావుందే?

Mr. Speaker: —After the Chief Minister comes.

Sri B. Ratna Sabhapati :—Yes, Sir.

శ్రీ టి. వి. యస్. చలవతిరావు: —మంత్రిగారికి ఇటీవల ఉత్తరం వ్రాశాను. ఆంధ్రపత్రిక 29 కోట్లు వివరించినట్లు తెలుస్తోంది. మొన్న Sunday Patriot వారు 28 కోట్లని మరొకరు నాలుగుకోట్లని అంటున్నారు. గవర్నమెంటుకు వచ్చిందని—public opinion ఎలా వుంటుందో అని probe చేయడానికి—it is understood అనివారికి వ్రాశాను. నిన్నటివరకు స్వాభావికంగా వుండేది. నిన్ననే Finance Secretary దగ్గరనుంచి reply వచ్చింది యింకా చేరలేదని. గవర్నమెంటు ఆఫ్ ఇండియా పబ్లిషు చేయలేదని అంటున్నారకదా ఎందుకు త్వరగా ప్రచురించమని కోరమాడదండి? వారి action on the report may be different.

Mr. Speaker:—The Chief Minister is not in the House. After he comes you can raise this question.

శ్రీ కొండాలక్ష్మణ బాపూజీ (భోవగిరి):—ఇటీవలనే తెలంగాణా మృతవీరులకు స్మారకములను మునిసిపాలిటీవారు రెండు ఏర్పరచాలని నిర్ణయించారు. గవర్నమెంటు దానికి అభ్యంతరం చెట్టడం జరిగింది. Notice ఇచ్చివారు. దాని suspend చేయడం జరిగింది.

ఈ విషయంలో తుదినిర్ణయం ప్రభుత్వం ఏమైనా చేసిందా? ఇది నిజంగా Corp rate Body Powers లో interfere అవడం కాదా? తెలంగాణా ప్రజల ఉద్రేకాలు రెచ్చగొట్టే వర్గంతో ప్రభుత్వం interfere అవడం సమజం కాదు. ప్రభుత్వం ఇటువంటి interference నుంచి విరమించుకొని corporate Body స్వాతంత్ర్యంలో ఎటువంటి interference పనికిరాదని, technical formalities లో సలహా ఇవ్వవచ్చునుగానీ, తెలంగాణా మృతవీరుల స్మారకార్థం ఏదైనా వాటిని అవడంవల్ల ప్రభుత్వం యింకా ఉద్రేకాలు రెచ్చగొట్టడం జరుగుతుందని మనవిచేస్తున్నాను.

Mr. Speaker:—Mr. Konḍa Laxshman Bapuji, neither the Minister for Municipal Administration nor the Chief Minister are here in the House. It is a matter on which you won't be satisfied with a casual answer. This matter requires serious consideration by the House and by the Government also. So this should come before the House in some other shape. What I am saying is that this House won't be able to do justice in this way. So you raise it in some manner under the Rules and I will certainly consider about it. Or if you are going to be satisfied with the answer by the Chief Minister, I will ask them to answer as soon as they come.

శ్రీ పి. నరసింగరావు:—అధ్యక్షా. ఇది చాలా important విషయం కాబట్టి rule 63 క్రింద notice ఇస్తాను తొందరగా పెట్టండి.

Mr. Speaker:—Please give notice about it and I will see whether it should be admitted under Rule 63 or some other rule.

శ్రీ ఎం. మానిక్ రావు (తాండూరు):—దయచేసి వేను యిక్కడ వున్నాను sir, నాతోటివాడే కనిపించకపోతే.

Mr. Speaker:—If every member were to say something, whether will be my position. I can only call one after the other.

Sri M. Manik Rao:—Your position is safe. We are always in difficulty.

Mr. Speaker:—I don't want or wish anybody always to be in this position

శ్రీ ఎం. మానిక్ రావు:—Last time అగస్టు వెలలో Call Attention Motion ఇచ్చాను.

శ్రీ జె. వెంగళరావు:—వేను దీని విషయంలో Revenue Board కు enquiry చేసి అప్పుడే House కి inform చేశాను. రాజారాంగారు అడిగినప్పుడు దాని result చెప్పాను.

POINT OF INFORMATION

re : Alleged insult to national flag at Jedcherla.

శ్రీ ఎం. మానిక్ రావు :— వారు ఏమి చెప్పారంటే information కు enquiry కి సంపించాను అని ఏదో కథలు చెప్పుకుంటే లాభంలేదు. It is a very serious matter. Insulting the National Flag, nobody is going to tolerate in this country. As citizens of this country we are not going to tolerate. I want the report to be placed on the Table only.

Mr. Speaker:—What is the objection in placing it on the Table of the House ?

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—ఈ విషయం enquiry చేసి ఆ result కూడా House కి inform చేశాను. ఈ విషయం కోర్టులో వుంది. కాబట్టి table మీద పెట్టడానికి వీలులేదు. Court లో pending గా వుంది.

Mr. Speaker :—The Minister will please have it placed on the Table.

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—1st member report లో ఆయనకు శిక్షకూడా వేశారు. అది కోర్టు ముందు వుంది ఎలా పెట్టేది. Complete report యిచ్చారు, Results పెట్టమంటే పెడతాను ఆయన findings పెట్టమంటే పెట్టాను.

మిస్టర్ స్పీకర్ :—Findings ఏమిటి ?

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—National Flag insult విషయంలో.

Mr. Speaker :—Whatever it may be . .

శ్రీ కొండా లక్ష్మణబాపూజీ :—Report విషయం చెప్పమనండి. Photo వైన ఏమైనా enquiry చేశారా ?

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—ఆ results last para పెట్టమంటే పెడతాను.

Mr. Speaker :—He has agreed to place the finding on the Table of the House.

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—Photographer's statement పెట్టమంటే పెడతాను సార్.

BUSINESS OF THE HOUSE

శ్రీ సి. వి. కె. రావు :—తమ దృష్టికి ఒక విషయం తీసుకువస్తున్నాను. 6 నెలల క్రితం Chief Minister గారికి ఒక memo యిచ్చాము. రాష్ట్రంలో పరిపాలన సిఐనియమాలను గురించి గోవిందరావుగారు. యితర members Chief Secretary M. T. Raju గారిపైన కొన్ని allegations చేస్తూ investigate చెయ్యమని యిచ్చాము. దానిని expedite చెయ్యడం అవుతరం.

Point of Information : 10th February, 1970. 151
 re : Harassment of Telugu people in Hosur
 Taluk of Tamilnadu.

Mr. Speaker :—I have not received the report. It is still under enquiry. I sent it. The report has not been received. Immediately that is received, I will place it on the Table.

Sri C. V. K. Rao :—This should not be delayed this way.

Mr. Speaker :—I will get the reminders issued.

శ్రీ టి. సి. రాజన్ :— అధ్యక్షా, నేను హోసూరు సంబంధించిన Adjournment Motion యిచ్చాను. హోసూరులో ఆంధ్రులపై జరిగిన అత్యాచారాలను గురించి. ఆంధ్రులు అక్కడ ఉన్నప్పుడు మద్రాసు పోలీసులు విచక్షణానహితంగా చిన్నలను పెద్దలను హింసించారు.

మిస్టర్ స్పీకర్ :—Rule 74 క్రింద admit చేస్తాను.

శ్రీ టి. సి. రాజన్ :—Rule 74 క్రింద అయితే అన్యాయం చేసినవారిం అవుతాం సార్.

Mr. Speaker :— Because it is an important matter only, even under Rule 74 matters relate to only of urgent public importance. I have already passed orders. It is admitted under Rule 74. I think it will be called on 12th or 13th.

శ్రీ టి. సి. రాజన్ :—Rule 74 క్రింద అయితే యితరులు మోక్షం అవకాశం వుండదు.

శ్రీ బ్రదీవిశాల్ పిత్తి (మహారాజ్ గంత్) :—Visitors విషయంలో ఏమి నిర్ణయం అయింది ?

Mr. Speaker :—I will call for and consult with the leaders of the parties.

POINT OF INFORMATION

re : HARASSMENT OF TELUGU PEOPLE IN HOSUR TALUK OF
 TAMIL NADU.

శ్రీ బి. రత్నసభావతి :—శ్రీ టి. సి. రాజన్ గారు Adjournment motion పైన అభిప్రాయం చెప్పారు. 74 క్రింద యిదివరకు యిటువంటి motion dispose of చేశారు. ఒక బాధ నభ్యుదయించి కలిగింది. ఎందుకంటే police ఎక్కడెక్కడ ప్రజలపైన అత్యాచారాలు చేశారో—మన state లో గాని వేరే state లో గాని దానికి యిప్పుడు యిస్తున్న దానికంటే ఎక్కువ importance యివ్వడం అవసరమని వేనమకుంటున్నాను. అందుకని యిది adjournment motion గా admit చేయడంలో ప్రమాదం ఏముందని అనుకుంటున్నాను. There is no danger if we admit such things and you can bring this in the Business Advisory Committee also. The importance had to be attached to such things where people are beaten, harassed or injustices are done by police either at the instance of the Government or by themselves. I think we cannot dispose them of under R. 74. The importance will not be felt if they are disposed of under Rule 74.

మిస్టర్ స్పీకర్ :—ఏదైనా సరే ఒక subject వచ్చినప్పుడు, urgent matters of the Public importance అయినప్పుడు, naturally, we would like to focus the attention of not only the Government but the general public outside also regarding that particular issue. ఏదైనా అన్యాయం జరగవచ్చు. ఆ ఘోషి త్వం చేసియుండవచ్చు. The question is, we should discriminate between one subject and the other, Throughout, in all democratic countries it is so. Unless it is a very very important one, concerning the entire general public, we don't admit under Rule 63. ఎందుకంటే దాని importance పోయింది. Suppose I admit. The very importance of it goes. Therefore we don't admit under Rule 63. Suppose if I admit everyday.

శ్రీ జి. లచ్చన్న :—నామనవి ఏమిటంటే—తమరు చెప్పినట్లుగా మొత్తం ఆంధ్రప్రజలకూ, ఆంధ్రప్రాంతానికి సంబంధించిన ఒక సమస్యలో—తమరు చెప్పినట్లుగా రాష్ట్ర వ్యాప్తంగా వున్నటువంటి ప్రజలకు సంబంధించిగాని, ప్రాంతానికి సంబంధించిగాని సమస్యనైనప్పుడు, special attention వుండేటట్లు చూడాలనే దానిమీద తమరు ఒకటిరెండు instances చూపించారు. ఈ హామూరు సంఘటన మొత్తం ఆంధ్ర జాతికి సంబంధించినదే. ఇది తమరు చెప్పిన category కే వస్తుంది. ఇది చిన్న లోకల్ ఇన్ ట్రెన్స్ గా కాకుండా ఇతర రాష్ట్రాలలో వున్న, minority గా వున్న ఆంధ్రుల యొక్క పౌరసత్వ హక్కుల గురించిన సమస్యయిందులో యిమిడి వున్నది. అందువల్ల తమరు చెప్పిన ప్రత్యేక ప్రాధాన్యత ఈ సమస్యలో వుంటుందని నామనవి.

శ్రీ చావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :—అధ్యక్షా, ఆంధ్ర ప్రదేశ్ శాసనసభా చరిత్రలో యిటువంటి సంఘటన వైన Adjournment Motion allow చేశారు. ఆంధ్ర స్టేటు వుండగా, మనం కర్నూలులో వుండగా పర్రాకిమిడిలో ఆంధ్రులమీద చాలా హత్యాకాండ జరిగినప్పుడు మనం అక్కడ చర్చించాము. అత్యంత దుఃఖం గారు, మేమంతా తీసుకువచ్చాం. అది special case క్రింద, Adjournment motion క్రింద చర్చించడం జరిగింది. ఈ విషయంలో కూడా మైసూరులో ఆంధ్రులను, బళ్లీ ఉండువారను కొట్టడం, యిండలో వుండేవాళ్లను కొట్టడం; ఏమీ తెలియనట్లు పోలీసు రిపోర్టుయిస్తే, పోలీసులువచ్చి కూడా జనాన్ని కొట్టడం, మరురోజు సాక్షానికి రమ్మని మళ్లీ కొట్టడం, ఆ విధంగా మొత్తం ధర్మగిరి పోలీసు అంతా హామూరులో నిలబడి జనాన్ని హింసాకాండ చేసి; ఆంధ్రులు ఎక్కడవున్నా యింటింటికి వెళ్లి, బజారు, బజారుకు వెళ్లి హత్యాకాండ జరపడం అనేది చాలా ప్రమాదకరమైన పరిస్థితి, కనుక ఇదివరకు President వుండికనుక దాన్ని Adjournment Motion గా తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను. చిన్న సందర్భాలు అయితే తీసుకురావద్దని తమరు చెప్పినదాంతో నేను ఒప్పుకొంటున్నాను. కాని ఇది ఆంధ్రజాతికి అవమానపరచిన స్థితి సరిగా ఇదే సంఘటన అప్పుడు పర్రాకి మిడిలో జరిగినప్పుడు Adjournment Motion తీసుకువచ్చాం, దానిని నేను మీదృష్టికి తీసుకువస్తూ, దయచేసి దీనిని Adjournment Motion క్రింద allow చేయాలని కోరుతున్నాను.

Mr. Speaker :—I will do one thing. After the statement of the Minister, I will consider about it. I admitted it under Rule 74. You can speak when the Minister makes the statement. If I still consider necessary that it should be admitted under Rule 63, I will consider about it. I can do that even if that is admitted.

GOVERNMENT BILLS

The Andhra Pradesh Preventive Detention Bill, 1970.

Sri J. Vengala Rao :—Mr. Speaker Sir. I beg to move:

“That leave be granted to introduce the Andhra Pradesh Preventive Detention Bill, 1970.”

Mr. Speaker :—Motion moved.

[Many Members rose in their seats]

Mr. Speaker :—Please resume your seats.

Sri K. Lakshman Bapuji :—What is it? You are not allowing the Leader of Opposition even. You don't want to hear him. Then what the Opposition could do?

Mr. Speaker :—I heard the Opposition Leader and also the members.

Sri K. Lakshman Bapuji :—He stood on his legs before you called the Home Minister. He is not to be blamed.

Mr. Speaker :—Alright. What Mr. Ramachandra Reddi, have you got to say anything?

శ్రీ ఎన్. రామచంద్రారెడ్డి :—ఈ P. D. Act విషయం చాలా ముఖ్యమైన విషయం కనుక దానిమీద సుదీర్ఘంగా ఆలోచన చేయవలసిన అవసరంవుంది. రెండుకంటే Fundamental rights విషయంలో చాలామంది affect అవుతారు. ప్రతి ఒక్కరి హక్కును కాపాడవలసిన బాధ్యత ఈ House కు వున్నది. ఇది వరకు పార్లమెంటులో ఈ Act వలె తే వుండేనో దాన్ని చర్చించవచ్చు అన్న పార్టీలవారూ చెప్పడం జరిగింది. ఏవిధంగా దీన్ని misuse చేశారు అనేది కూడా చెప్పడం జరిగింది. Concrete instance కూడా వున్నాయి. ఎన్నో రకాలుగా misuse చేశారు. National Security వలెనా వున్నప్పుడు ఆ విధంగా చేస్తే బాగుంటుందిగాని, Parliament లో lapse అయిన తరువాత రాష్ట్రంలో అక్కడక్కడ చేసుకోవడం జరిగింది. ఇది అవసరమా, కాదా అనే విషయం ఆలోచన చేయవలసి వుంటుంది. చాలా రాష్ట్రాల్లో దీన్ని చేయలేదు. ఒకవేళ నిజంగా అవసరం అనుకుంటే అన్ని రాష్ట్రాలూ ఈ విధంగా చేసి వుండేవి. కాని ఆ విధంగా చేయలేదు. కొన్ని Border States లో కూడా ఈ విధంగా చేయవలసిన అవసరంలేదని వారు అనుకున్నారు. ఎక్కడైతే

violence జరుగుతుంది అనుకుంటే normal provisions వున్నాయి. Penal Code వున్నది. వాటికింద శిక్షించడానికి అవకాశం వున్నది కనుక, ఈ విధంగా దొడ్డిమార్గాన P. D. Act తీసుకువచ్చి, కోర్టుకుపోకుండా, trail లేకుండా ఎవరినీ బంధించడం బాగుండదు. గత సంవత్సరం కూడా తెలంగాణా ఉద్యమం వున్నప్పుడు చాలామందిని ఆ విధంగా దీంట్లో పెట్టినారు. కనుక యిది ఏ ఉద్దేశ్యంతో తీసుకువస్తున్నారో అనే విషయంకూడా మనకు అనుమానం కలగడానికి అవకాశం వున్నది. మేము సక్రమంగానే ఉపయోగిస్తాం అని వారు చెబితే చెప్పవచ్చు. కాని ఆ విధంగా Convince చేయడానికి మాత్రం అవకాశం లేదని నేను మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ బి. నరసింహారెడ్డి (మంగళూరి):—అధ్యక్షా, misuse సమస్యే కాదు. అసలు ఈ Act నే use చేయనేహడదని నా ఉద్దేశము. అందువల్ల దీన్ని ప్రవేశపెట్టడానికి నా తీవ్ర అసమ్మతిని తెలియచేయదలిచాను. ఇదే ఆసెంబ్లీలో వారు మెజారిటీతో కనుక pass చేసుకుంటే ప్రజలు దీన్ని ప్రతిఘటిస్తారని యీ సందర్భంలో నేను మనవిచేయదల్చినాను. అందువల్ల దీన్ని చర్చకే అవకాశం యివ్వవద్దని తమను గట్టిగా కోరుతున్నాను. ప్రభుత్వ, పోలీసురాజ్య స్వభావానికి యిది నిదర్శనం అధ్యక్షా.

శ్రీ కె. గోవిందరావు:—అధ్యక్షా, ఇప్పుడు Preventive Detention Bill తీసుకువస్తున్నటువంటి సందర్భంలో దీనికి leave యివ్వడంకూడా అన్యాయం అయినదని మనవిచేస్తున్నాను House కు appeal చేస్తున్నాను. ఎందువల్లంటే అన్ని రాష్ట్రాలకు సంబంధించినటువంటి కేంద్రంలో దీని అవుసరం లేకపోయినప్పుడు ఆంధ్రదేశంలో ప్రత్యేకంగా వచ్చినటువంటి అవుసరం ఏమిటి అనేటటువంటిది ఒక point. రెండవది వారు వదలుకున్నారు. అక్కడక్కడ యిప్పుడు పెట్టుకున్నారు అనేది కాకుండా—మన రాష్ట్రంలో పరిస్థితులు వారు చూసి యిక్కడ పరిస్థితులు చాలా తీవ్రంగా వున్నాయని అనవచ్చు. కాని యిక్కడ వున్నటువంటి పరిస్థితులను ఈ రోజు చూస్తున్నప్పుడు Naxalites menace అనే దాన్ని చాలా ఎక్కువగా చిత్రించడం జరుగుతోంది. రోజు, రోజుకు వేవర్లో వేయడమేకప్పు అక్కడక్కడ కొద్దిగా జరిగినటువంటి ఘటనలు ఉపయోగించి, దాన్ని ఆసరాగా తీసుకుని, అయినచారిని, కానిచారిని, నిర్దోషులను కూడా యిష్టంవచ్చినట్లు కొట్టి. ఈ Act ను ఉపయోగించి పూర్తిగా అన్యాయంగా చిత్రహింసలు పెట్టడం, అనేక రకరకాల పద్ధతుల్లో దుర్వినియోగం చేయడం నేటటువంటిది జరుగుతోంది అధ్యక్షా. పోని యీ వేళ తెలంగాణాను చూసి, వృత్తికి, యీ జరుగుతున్నటువంటి ఆందోళన ఒకరకంగా చాలా తగు ముఖంలోనూ, చాలా శాంతియుతమైన పద్ధతుల్లో కన్పిస్తున్నదేకాని, యిటీవలి కాలంలో, గత 2, 3 నెలల కాలంలోనూ ప్రత్యేకంగా ఈ రకమైన black bill తీసుకురావలసిన అవుసర దీనిద్వారా అతికట్టవలసిన అవుసరమూ లేదు. ఇప్పుడు మనకు వున్నటువంటి చట్టాలు చాలు. కాబట్టి ప్రభుత్వం

దీన్ని తిరిగి పునరాలోచన చేసి withdraw చేయకోవాలని నేను కోరుతున్నాను.

శ్రీ బదరి విశాల పిత్తి :—ఇस बिल के इंट्रोडक्शन स्टेज पर ही मैं इस का विरोध कर रहा हूँ और आप का ध्यान नियम संख्या ९७ की और आकर्षित करना चाहता हूँ।

इस में यह है कि ७ दिन का नोटिस मिले। दूसरी बात यह है कि लेकिन दो दिन पहले इस बिल कि कापियां हमें नहीं मिला हैं। यह भी एक टेक्निकल डिफिकल्टी है। मैं समझता हूँ कि पो. डी. एक्ट के तहत पहलेभी गिरफ्तारियां की गई थीं। और पहले भी कोंडा लक्ष्मन जी मंत्री थे खुद उन की पारटी के सदस्य में विरोध किया कि यह काला कानून सालूम होता है। यहां पर इस चीज को कानूनी रूप में पेश किया जा रहा है इस का मैं विरोध करता हूँ और मंत्री साहब से अर्ज करूंगा कि वह उसको पेश न करें।

Sri C. V. K. Rao :—Permit me, Sir. It is I that has been seeking your permission to have a say, Sir.

Mr. Speaker :—I request all of you to sit down. I do not know whether I can allow this kind of general discussion even before leave is granted. There is no point in my going against the rules or in your going against the rules. If the Members do not want to follow the rules, there is an end of democracy. (Interruption) The Member in charge of the Bill, viz. the Home Minister has sought leave of this House, and after leave is given by the House then it is a matter for the House to discuss.

Sri C. V. K. Rao :—We can object even before leave is given; under Rule 102 I raise the objection that leave may not be given. Permit me to explain the position before you give a ruling. I have said all what I am asking.

“102. MOTION FOR LEAVE TO INTRODUCE A BILL.—If a motion for leave to introduce a Bill is opposed, the Speaker, after permitting, if he thinks fit, a brief explanatory statement from the member who moves and from the member who opposes the motion, may, without further debate, put the question.”

Now, you have permitted us. It is a blackest bill; for a blackest bill at least you must be much more liberal. Having given a

chance to somebody, you want to shut me out ; you want to subdue me that way.

Mr. Speaker :—It comes to this. If I allow a Member, every other Member will say, 'you have allowed him ; why not allow me ? Like that, if 50 Members want to speak, it becomes a regular discussion. Do you agree with me ?

Sri C. V. K. Rao :—I agree with you, Sir.

Mr. Speaker :—To that extent, it is all right When a Member in charge of the Bill, viz. the Minister, seeks leave of the House, naturally it may be opposed. The question is, at this stage whether general discussion can be allowed. Rule 102 does not say that.

Sri C. V. K. Rao :—You have not allowed general discussion already.

Mr. Speaker :—I have not allowed. Please excuse me. After ten minutes, I have been compulsorily asking all of you to sit down. You don't sit down. After ten minutes, Sri Konda Lakshman Bapuji said 'at least, please hear the Leader of Opposition'. It was then that I have heard him. (Sri C. V. K. Rao was seen standing) I am not allowing discussion. Kindly excuse me. Let us follow the procedure as laid down under the rules. If you don't follow the rule then it is a different matter. After leave is granted, any Member can have discussion.

Sri C. V. K. Rao :—We want to oppose it at the initial stage itself.

Mr. Speaker :—You can say, 'I am opposing'. No discussions allowed at this stage.

Sri C. V. K. Rao :—Rules are very clear.

Mr. Speaker :—General discussion will be allowed only after leave is given by the House, when the Bill is taken up by the House, and after general discussion there is the second reading. Rules are very clear. What is the point in trying to go against the rules. If Members do not want to go according to the rules, I do not think we can get on. It is impossible.

Sri C. V. K. Rao :—In democracy there should be certain flexibility.

Mr. Speaker :—Whatever you may say, please excuse me. I am not allowing general discussion at this stage.

Sri C. V. K. Rao :—You have allowed some Members.

Mr. Speaker :—You can say you are opposing ; I am not allowing you to speak.

Sri C. V. K. Rao :—I am opposing, Sir.

Dr. T. V. S. Chalapathi Rao :—I am raising certain point. Please give me an opportunity to submit one point. (Sri C.V.K. Rao also stood up). We are standing on our feet.

Sri C. V. K. Rao :—If he is permitted, I should get the first chance.

Mr. Speaker :—You decide between yourselves.

Sri C. V. K. Rao :—I will speak first ; then Dr. Chalapathi Rao will speak.

Dr. T. V. S. Chalapathi Rao :—It is for the Speaker to give a ruling. I have to submit a new point altogether. It is not to participate in the debate. The question is whether at the time of granting leave it is open for the Members to raise any objection or not. This Bill has to be treated on a very special footing. దీనికి ఒక ప్రత్యేకత ఉన్నది. ఎందువల్లనంటే ఇది సెంట్రల్ కోడ్ ఆఫ్ 1960. ప్రప్రథమంగా సెంట్రల్ యాక్టును రాష్ట్ర ప్రభుత్వమువారు ఇక్కడ ప్రవేశపెట్టడానికి ఉద్దేశిస్తున్నాడు. ఇది ప్రత్యేకముగా రాజకీయ కారణాలవల్ల అనేది చెప్పవలసిన పని లేదు. ఈ రూల్స్ అన్నీ కూడా ఏలాంటి పరిస్థితులలో వస్తాయి అంటే, దానికి అమెండ్ చేయవలసిన పరిస్థితి ఉన్నది. రూల్స్ కు ఒక కమిటీ వేళారు. అ అమెండ్ చేద్దామని ఎప్పుడు ఈ హౌసుకు వస్తాయో మాకు తెలియదు. ఈ ప్రత్యేక పరిస్థితులలో కమర్ డిస్ క్రెషన్ ఉపయోగించి ఈ లిస్ట్ ప్లేతోలే దానిని అపోజ్ చేయడానికి ఇష్టించమని కోరుతున్నాము. అలా లేనియెడల, ఎందుకు అపోజ్ చేస్తున్నామో చెప్పకుండా మామూలుగా డంక్ మిలియన్స్ లాగా బయటికి వాక్ అవుట్ చేసినామంటే, ప్రతికలువారు ఏమని ప్రకటించాలి? కమర్ మేము దీనికి ప్రత్యేకత ఎందుకు చెప్పుతున్నామంటే, ఇది సెంట్రల్ యాక్టు. ఈ

సెంట్రల్ యాక్టు రద్దు అయిపోయింది. ప్రధాన మంత్రిగారే, 600 మంది సభ్యులు ఉన్నటువంటి అఖిల భారత చేతము జరిడిక్షన్ గల వారే దీనిని అమలు పరచడానికి ఉద్దేశించినప్పుడు.

Sri K. Brahmananda Reddy :—It is a speech.

Dr. T. V. S. Chalapathi Rao :—It is not a speech. Whatever the Ministers say cannot be a speech and they can be permitted. Whatever Members of Opposition want to say, Ministers are prepared to raise objection. It is the Speaker that should protect our rights here. Every Member here has got the right to rise at any stage to submit, to express what he likes on a particular matter. Rules cannot be quoted; Rules are broadly for the conduct of business; how far rules are being observed, you yourself are pleased to give a ruling now. My submission is, special circumstances require special conditions and this Bill belongs to that category for the simple reason that a Central Act is going to be introduced in this House for the first time. Therefore, we are opposing even for leave being given to introduce the Bill.

Sri C. V. K. Rao :—Permit me, Sir, to say a few words now.

Mr. Speaker :—You are making a speech or saying a few words.

Sri C. V. K. Rao :—I will just say a few words within five minutes.

This is a blackest piece of legislation which no democratic country can permit to be introduced. As such we are opposing this and it should not come to the House at this stage and every sensible Member should oppose this piece of legislation. That is the very reason why in the Centre they dropped it. Though it was introduced in 1948, many have become victims to this blackest piece of legislation, in order to pin down and clamp every opposition Member to the Government behind the bars this was introduced. Now the Centre has withdrawn it. How dare Mr. Brahmananda Reddi bring this. Therefore, we are opposing this as and when occasion arises and we are opposing this tooth and nail. Every one of us has become a victim to this, this minority Government will suppress every one of us. That situation cannot be obliged to this Government.

శ్రీ ఎ. మాధవరావు :—ఈ బిల్ వెంటివ్ డిజెస్ట్ యాక్టు పెట్టేటప్పుడు మిగతా ప్రావిషన్లు లేకపోతే మనము ఇక్కడ పెట్టడంలో అర్థం ఉన్నది. ఇది వారు చెప్పినట్లు సెంట్రల్ గవర్నమెంటులో వారు పెట్టినప్పుడు మీరు ఇక్కడ తీసుకువచ్చి పెడుతున్నారు. ఇండా కా మీరు అంటున్నారు. ఆ బిల్లను చేసేటప్పుడు ఈ డిస్కషను ఉండకూడదని. We are making a statement why we are objecting.

Mr. Speaker :—This is the stage when leave is sought by the Member in charge of the Bill. It can certainly be opposed. If it is opposed, the Minister concerned has to make an explanatory statement

While opposing even granting leave to introduce, certainly one or two Members can speak. The question is whether general discussion should be allowed. General discussion cannot be allowed. After leave is granted by the House, general discussion is another thing. Let us be very clear about it.

శ్రీ ఎ. మాధవరావు :— ఇందులో మంత్రిగారికి మేము చెప్పేటటువంటి అజ్ఞాతాన్ని ఏమిటంటే, ఇండియన్ పెనల్ కోడ్ లో అన్ని సెక్షన్లు ఉన్నాయి. దానిలో జడిషియల్ ప్రోజ్ ఉండేదానికి అవకాశము ఉంటుంది. In this Bill there is no scope for such probe and they need not give any reasons whatsoever. The only thing is one has got a right to know why such a power should be vested with the Government. This may be considered. And we are objecting to it.

శ్రీమతి జె. ఈశ్వరీ బాయి :— అధ్యక్షా, ఏదైతే ఇప్పుడు పి. డి. యాక్టు ఇంట్రడ్యూస్ చేయబోతున్నారో దానిని అపోజ్ చేస్తున్నాను. ఈ నాడు నక్సలైట్లను గురించి ప్రతిదినము పేషర్లులో వింటున్నాము అమాయకులను, ఏ సంగతి తెలియనటువంటి వారిని నక్సలైట్లు అని వాళ్లందరిని ఈ పి. డి. యాక్టు క్రింద నానా కష్టాలు పెడుతున్నారు. మీకు ఒకటి జ్ఞాపకము చేస్తున్నాను. 1953 లో ఇక్కడ తెలంగాణాలో కమ్యూనిస్టు మూవ్ మెంట్ వచ్చినప్పుడు అమాయకులను ఏమీ తెలియనటువంటివారిని కమ్యూనిస్టు అని ఘోషించారు. ఈ విధంగా అన్యాయాలు చేశారు. మళ్ళీ తెలంగాణా మూవ్ మెంట్ తో కూడా మీరందరు మహాత్మా గాంధీ ప్రిన్సిపుల్స్ ఒప్పుకుంటున్నారు కదా, అటువంటప్పుడు పిన్ పుల్ గా సత్కారము చేస్తే వాళ్లందరిని పి. డి. యాక్టు క్రింద తెలుతో పెట్టేశారు. మొత్తము ఇండియాలో ఎక్కడా లేని వద్దతిని తీసువచ్చి, ఒక లేడిని, నన్ను కూడా పి. డి. యాక్టు క్రింద మీరు అరెస్టు చేశారు. కాబట్టి దీనిని టూత్ ఆండ్ నెయిట్ నేను అపోజ్ చేస్తున్నాను. ఇటువంటిది మీరు రద్దు చేయాలని, దీనిని తీసుకురావద్దని నేను గట్టిగా చెప్పుతున్నాను.

(Cries of 'shame', 'shame'.)

శ్రీ జి. లచ్చన్న :— అధ్యక్షా, ఇప్పుడు సెంటర్ లో ఈ బిల్లు ఇంట్రడ్యూస్ చేయకుండా వున్నప్పుడు, ఇదివరకు అక్కడ ఇంట్రడ్యూస్ అవుతున్నటువంటి చట్టము ఇది. మరి సెంటర్ లో ఎందుకు ఇంట్రడ్యూస్ చేయలేదు అనేది లోకానికంతా విదితమే. అక్కడ ఉన్న రాజకీయ పరిస్థితులనుబట్టి, ఎవరియొక్క సహకారము మీద ఈనాడు కేంద్ర ప్రభుత్వము, ఇందిరమ్మగారి ప్రభుత్వము నడుస్తున్నదో, ఆ కమ్యూనిస్టులు అపోజ్ చేస్తే కూలిపోతుందనే భయముతో అక్కడ సెంటర్ లో ఇది పెట్టలేదు అనేది స్పష్టమవుతున్నది. అయితే ఇటువంటి దొడ్డి దారిన దాష్టప్రభుత్వాలు ప్రవేశపెడుతున్న ఈ చట్టానికి కమ్యూనిస్టులు తమయొక్క అవిశ్వాసాన్ని ప్రకటించడానికికూడా పిద్ధంగా లేరు. వరే ఆ భాగము అటువిడిచిపెట్టి, ఇప్పుడు నేను మనవిచేసేది, ఈ రాష్ట్రములో ఈ ప్రెవెంటివ్ డిటెన్షన్ యాక్టు అనేది లేకపోతే ప్రభుత్వముయొక్క పరిపాలన

స్థానించిపోతుందని మరి ముఖ్యమంత్రిగారు అంత గాఢంగా నమ్ముతూ ఉంటే, కావనవశయొక్క పార్టీలమీద వారికి గౌరవము, విశ్వాసము ఉంటే, పార్టీ లీడర్లునందరిని సమావేశపరచి ఇది ఎందుకు అవసరము అయిందని వారిని నచ్చబెప్పి ప్రవేశపెడితే కొంచెము సాంప్రదాయకంగా ఉండేది. ఆ పని ముఖ్య మంత్రిగారు చేయడానికి సిద్ధంగా లేరు. అందువల్ల నా విన్నపం ఏమిటంటే, ఇప్పుడు పార్టీ లీడర్లు అందరిని సమావేశపరచి దీనియొక్క అత్యవసర పరిస్థితిని వారు చర్చిస్తే కాగుంటుందని నా మనవి.

(Sri P. Subbayya rose in his seat)

Mr. Speaker :—I am calling Mr. Vavilala Gopalakrishnayya to speak. I have already allowed Mr. Govinda Rao from your side.

Sri P. Subbayya :—No, Sir; No, Sir.

Mr. Speaker :—Kindly resume your seat. You are not prepared to resume your seat.

Mr. P. Subbayya :—No, Sir. It is an important and a black bill, and our friend Sri Latchanna, the outgoing Leader of Opposition has levelled certain things stating.....

Mr. Speaker :—You don't have my permission to speak. I am telling you, it won't be recorded.

శ్రీ వాదితాం గోపాలకృష్ణయ్య :—అధ్యక్షా, ఇప్పుడు జనరల్ గా ఏదైనా బిల్లుకు రిక్ అఫ్ ది హౌస్ తీసుకొనేటప్పుడు, మేము అపోజ్ చేయడం సాంప్రదాయకం కాదు, అది అంగీకరిస్తున్నాము. కాని ఇది సెంటర్ తెచ్చిందా లేదో తెచ్చిందా లేదోనే డిస్ కంట్ పజ్జెట్ లో తెచ్చారా అనే సమస్యకంటే, నా అభిప్రాయము ఏమిటంటే, ఇది ఎప్పుడు వచ్చినప్పటికీ డెమోక్రాటిక్ ఫోర్మస్ అన్న అపోజ్ చేస్తాయి. సెంటర్ తెచ్చుందా, సెంటర్ లో అపోజ్ చేస్తారు. డెమోక్రాటిక్ ఫోర్మస్ ఏదైనా తీస్తాయో అవన్నీ కూడా అపోజ్ చేస్తారు. రిక్ అఫ్ ది హౌస్ వచ్చినప్పుడు, మొత్తము పజ్జెట్స్ మీద పోవడం అనేది క్లారిటీగా ఉండే అవకాశము ఉంటుంది. కాని బ్రిఫ్ పేర్లెంటు ఇవ్వాలని:— ఈ కారణమువలన ప్రజలయొక్క హక్కులను అత్యంతరపెడుతున్నది అని; కనుక రివివి అపోజ్ చేస్తున్నామని చెప్పడం మాత్రం ఇంతవరకు జరుగుతున్నది. అందువలన మేం ఇమ్యూన్ మీద డెమోక్రాటిక్ హక్కులను భగ్నము చేసేటప్పుడు బిల్లుకు ఈ రిక్ అఫ్ ది హౌస్ ప్లేస్ లోనే మేము అపోజ్ చేస్తున్నామని తెలియజేస్తున్నాము.

శ్రీ డి. విశంజితరావు :—సెంట్రల్ గవర్నమెంట్ ఏ కారణం చేత యీ యాక్ట్ పెట్టలేదో మనకు తెలుసు. హోమ్ మినిష్టర్ గారు పక్కలైట్ మూవ్ మెంట్ తగ్గుముఖం పట్టినవని అన్నారు. ఇప్పుడు ఏవేళకోడే ఎటూగూ ఉన్నది కాంట్రీ యీ బిల్లుకు తీసుకురావడానికి ఉంట్టుంది మంచిదని మనవి చేస్తున్నాము.

శ్రీ పి. సుబ్బయ్య :—లా అండ్ ఆర్డర్ కంట్రోలు చేయటానికి మన సి.ఆర్. పి.సిలో అన్ని ప్రొవిజన్స్ ఉన్నవి. మన సి.ఆర్.పి.సి. ప్రకారము పోలీసుకు స్పెషల్ పవర్స్ వున్నవి. ఏ అవాంతరమైనా ఎదుర్కొనుటకు సి.ఆర్.పి.సి.లో అన్ని ప్రొవిజన్స్ ఉన్నప్పుడు, రాష్ట్రంలో ప్రశాంతత ఉన్నప్పుడు, నక్సలైట్ మూవ్మెంట్ తగ్గుముఖం పట్టినప్పుడు, ఇటువంటి బ్లాక్ విల్లు రావటానికిగల కారణం ఏమిటి? ఏ ఉద్దేశ్యంతో తీసుకువస్తున్నారు? మనం డెమాక్రటిక్ లైన్స్లో నడుస్తున్నాము. బ్రిటన్లో డెత్ పెనాల్టీస్ రద్దు చేశారు. కేంద్రంలో ప్రజాస్వామ్య పజాలన్నీ పి.డి. యాక్టు వద్దు అని చెప్పి నపుడు—మనం మాత్రం ఇక్కడ పి.డి. యాక్టు వద్దు అని చెప్పటానికి ఏల్లేకుండా ఉన్నది. పి.డి. యాక్టు ఒక్క కమ్యూనిస్టులపైనే కాదు; ఎవరైతే ప్రజాస్వామ్యంలో ఆందోళన చేస్తే వారందరి నెత్తిన పడుతున్నది. ఇవాళ అటువారు ఇటు పక్షంలోకి రావచ్చును; ఇటువారు అటుపక్షంలోకి వెళ్ళవచ్చును. అన్ని పజాలవారిని కావనార్థం పెట్టే యిటువంటి బ్లాక్విల్లు విల్లును మనమందరం వ్యతిరేకించాలి. అసలు మనసభ ముందుకే రాకుండా చేయాలి.

శ్రీ ఎన్. రామచంద్రారెడ్డి :—అసలు యీ విల్లును ఇంట్రడక్షన్ చేయ కూడదు అని చెబుతున్నాను. ఇది దురుద్దేశ్యంతో రాజకీయ స్వప్రయోజనాల కొరకు ఉపయోగించుకోవాలనే ఉద్దేశ్యంతో తీసుకువస్తున్నారు. కేంద్రానికి సంబంధించి యీ విల్లును ఆక్కడే పాస్ చేసుకొంటే తాగుంటుంది. ఏ కారణాల వల్ల అక్కడ పాస్ చేసుకోవటం లేదో తెలియదు. మనరాష్ట్రంలో దురుద్దేశ్యంతో రాజకీయ దురుప్రయోగం చేయాలనే ఉద్దేశ్యంతో యీ విధంగా విల్లు తెస్తున్నారు కాబట్టి ప్రాచుస్టుగా మేము వాకవుట్ చేస్తున్నాము.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి :—మేము కూడ అసమ్మతిగా వాకవుట్ చేస్తున్నాము.

(Sri N. Ramachandra Reddy followed by the Members of the Telangana United Front left the Assembly Chambers.)

(Sri N. Raghava Reddy followed by Members of the Communist Party of India left the Assembly Chambers.)

శ్రీ జి. లచ్చన్న :—అధ్యక్షా! పాయింట్ ఆఫ్ ఆర్డర్ సర్, ఇప్పుడు నేను అడిగిన ప్రశ్నకు సమాధానం రాలేదు. అన్ని పార్టీల లీడర్స్ మీటింగ్ పెట్టటానికి ముఖ్యమంత్రిగారు సిద్ధంగా ఉన్నారా లేదా అని అడిగాను. ఆ పాయింట్కు సమాధానం లేదు.

శ్రీ జె. వెంకటరావు :—ఇది కొత్త కాదు. ఒరిస్సాలో యీ యాక్టు స్వతంత్రపార్టీ గవర్నమెంట్ కూడ పెట్టింది.

శ్రీ జి. లచ్చన్న :—ఆ గవర్నమెంట్ భూమి శిస్తు రద్దు చేస్తే— అది మీ బుద్ధికి తట్టలేదు. పూర్తిగా ఒరిస్సా స్వతంత్రపార్టీ గవర్నమెంటును మీరు అనుకరిస్తారా? పార్టీ లీడర్స్ను విలిచి మీరు చర్చించటానికి సిద్ధంగా ఉన్నారా లేదా అని అడిగినదానికి సమాధానం కూడ చెప్పకపోతే ఎట్లా?

(Sri G. Latchanna followed by the Members of the Swatantra Party left the Assembly Chambers).

Mr. Speaker : —The question is:

"That leave be granted to introduce the Andhra Pradesh Preventive Detention Bill, 1970"

The motion was adopted.

MOTION ON ADDRESS BY THE GOVERNOR

శ్రీ కె. ప్రభాకరరావు :—అధ్యక్షా ! రీసెంట్ గా నవంబరు నెలలో వచ్చి నటువంటి శుభాన్ యొక్క రిభవం, కోస్తా జిల్లాలలో జరిగినటువంటి నష్టం ఎంత పెన్నదో అమాహ్యం. ఈ లివింగ్ మెమోరీలో ఎవరూ కనిపించరుగని నష్టం జరిగింది. ఈ సందర్భంలో మంత్రులు మా జిల్లాలకు విచ్చేసి అక్కడ జరిగి నటువంటి వస్త్రమంతా తిరికించి, రైతులకు అనేక మైన వాగ్దానాలు చేశారు. మంత్రులు జిల్లాలకు పరంపరగా వచ్చి వాగ్దానాలు చేస్తున్నారేగాని అవి ఎక్కువగా చేయటం మాత్రం జరగటం లేదు. ఈ కో ఆర్డినేషన్ లోపించటం వల్ల ఇప్పటికే వెన్నెముక విరిగిపోయిన రైతులకు ఏమిచేయాలో పాలుపోవటం లేదు. మంత్రులు వచ్చి మాకు జరిగిన నష్టానికి యీ సంవత్సరం శిస్తులు ఇవ్వ వక్కలేరని, కొబ్బరి, పసుపు, అరటి తోటలకు రెమిషన్ పూర్తిగా ఇస్తామని చెప్పటం జరిగింది. అంధ్రప్రదేశ్ లో కొబ్బరి తోటలు ఎక్కువగా ఉన్న తూర్పు గోదావరి జిల్లాలో, కోనసీమలో కొబ్బరి తోటలకు పూర్తి రెమిషన్ ఇస్తామని చెప్పి, అది ఇవ్వకుండా మానివేశారు. ఇట్లా నష్టం జరిగిందని అక్కడి కలెక్టరు గవర్నరు మెంటుకు రిమైండరు చేసినప్పటికీ—ఇన్నాళ్ళు అయినప్పటికీ ఇంతవరకు గవర్నరు మెంటు మండి ఏ రిఫర మైన సమాధానం లేదు. ఈలోపల అక్కడి మున్సిప్ అలకాలు పన్ను కట్టమని అక్కడ దండోరా వేయటం జరుగుతున్నది. అటు పంతుచ్చుకు అక్కడ ఉన్న రైతులకు వారు పన్ను కట్టాలా, మానాలా. ఏమి చేయాలో చెప్పి కోరడం నటువంటి పరిస్థితిలో ఉన్నారు. రెవిన్యూమంత్రిగారు ఇప్పటికే వా ప్రత్యేకంగా క్రెడీట్ మకూబి వారు ఇచ్చిన ప్రామిసెస్ వెంటనే ఎక్కువగా అయ్యేట్లు చూడమని కోరుతున్నాను. ఈ కొబ్బరి తోటలకు పర్సెంట్ రెమిషన్ ఇస్తామని ప్రామిస్ చేశారో దానిని వెంటనే ఇంప్లిమెంట్ చేయ మని కోరుతున్నాను. లోన్స్ ఇస్తామన్నారు. లోన్స్ ఇంతవరకు డిస్ బర్స్ మెంట్ జరుగలేదు. ఒక ప్రక్కన తోటలు మరమ్మత్తు చేసుకోవలసిన ఆవశ్యకత ఉన్నది. అలాంటి అవకాశం వల్ల వారు సకాలములో సీజనలుగా చేసుకోవలసిన నటు అగిడో కాదు. వెంటనే లోన్స్ డిస్ బర్సు మెంట్ చేయమని కోరుతున్నాను. క్రేస్ ప్రోగ్రామ్ అని పెట్టి లాండ్ రెవ్యూరీకు ఖాములు పండుకామని అంటున్నారు. అది సంక్షోభకరమైన విషయము. ఈ విషయంలో గ్రామ కమిటీలు పెట్టారు. అందులో పీపుల్ రిప్రెజెంటేటివ్స్ తెచ్చి సహాయం ఇంఫార్మెన్స్ ఇవ్వవలసిన ఆవశ్యకత ఉన్నది. ఈ ఖాములు ఇచ్చే రేట్ వారికి. అఖాముతో మెంటు చేయటం వండించుకోవాలి అర్థిక సహాయం చేస్తేగాని వారు పంటలు పండించటానికి అవకాశం లేదు. కాబట్టి అందుకు వారి అర్థిక సహాయం చేస్తే వాగుంటుంది. అంధ్ర ప్రదేశ్ లో

తెనెంట్స్కు ప్రత్యేకమైన హక్కులు కలుగజేస్తామన్నారు. చాలా సంవత్సరం మీరు తలపెట్టేది పోల్ హార్బర్గా చేయాలని మనవి చేస్తున్నాను. గతంలో పెట్టిన యాక్టు మీరు సక్రమంగా ఇంప్లిమెంట్ చేయలేకపోయారు. ఈసారి ఇప్పుడు తలపెట్టే యాక్టు సిన్సియర్ గా ఇంప్లిమెంటు చేయవలసి ఉన్నది. తెలంగాణా పరియోలో పెట్టినట్లు ఆంధ్ర పరియోలో పెట్టేట్లయితే చాలామంది పేద ప్రజానీకానికి శాధవడవలసివస్తుంది. అందరు పెద్ద పెద్ద భూస్వాములు ఉండరు. చిన్న చిన్న కమతాలు కలిగిన ఎంప్లాయిస్ ఉంటారు. వారు సంపాదించుకోనే 100, 200 రూ. జీతంతో, తమకు ఉండే 4, 5 ఎకరాల మీద వచ్చే ఆదాయంతో తమ సంసారాన్ని గడుపుకోనే అవకాశం ఉంది. అటువంటి వారికి నష్టం జగగకండా ఉండేట్లు, ఎంప్లాయిస్, పిట్టీ షేడర్స్, యంగ్ చిల్డ్రన్స్కు ఉన్నటువంటి భూములకు ప్రత్యేకమైన ప్రొటక్షన్ ఇవ్వాలని కోరుతున్నాను.

(Mr. Deputy Speaker in the Chair)

ప్రివెంటివ్ డిటెన్షన్ యాక్టు గురించి అనేక విమర్శలు వచ్చినాయి. బ్లాక్ యాక్టు అని రెడ్ యాక్టు అని అనేకమైన విమర్శలు వచ్చినాయి. కాని ఆంధ్రరాష్ట్రంలో ఉన్నటువంటి నక్సలయిట్ మిషన్ చాల ప్రమాద స్థాయిని అందుకొంటుందని చెప్పడానికి సందేహం లేదు. ఆఫీషియల్ లీడర్ అయిన రామచంద్రారెడ్డిగారు దేశం నడిబొడ్డులో ఉన్నటువంటి ఆంధ్రదేశంలో ప్రివెంటివ్ డిటెన్షన్ యాక్టు పెట్టవలసిన అవసరం ఏమిటి? ఏ విధమైనటువంటి థార్సర్స్ ప్రమాదం లేదుగదా అంటున్నారు. కాని ఆంధ్రదేశానికి నడిబొడ్డున ఉన్నటువంటి రాజమహేంద్రవరం టౌన్లో ఖూడ నక్సలయిట్సువచ్చి దోపిడీలు చేస్తున్నటువంటి యిన్ ఫైన్ సెన్ ఉన్నాయి. అటువంటిప్పుడు ప్రతి జిల్లాలో ప్రతి గ్రామంలోనూ నక్సలయిట్ మిషన్ రావడానికి ఎక్కువ అవకాశాలు ఉన్నాయి. కాబట్టి ప్రివెంటివ్ డిటెన్షన్ యాక్టు ఉంటేనేగాని యిటువంటి అన్ సోషల్, అన్ డెమోక్రాటిక్ ఎలిమెంట్స్ను ఆదుపు ఆజ్ఞలలో పెట్టడానికి అవకాశం ఉండదు. ఇప్పుడు ప్రివెంటివ్ డిటెన్షన్ యాక్టు పెట్టాలని నేను కోరుతున్నాను. కేవలం కాన్ స్టిట్యూషనల్ గా పోరాడేటటువంటి తెలంగాణ పోరాటం, వేరే యితర పోరాటానికి యిటువంటి యాక్టును ఉపయోగించుకోకుండా నక్సలయిట్స్ వంటి అన్ సోషల్ యెలిమెంట్సును కంట్రోలు చేయడానికి ఉపయోగించాలని కోరుతున్నాను. ఒపీనియన్ పోల్ అంటున్నారు. ఈ విషయంలో వేను ఒకటి కోరుతున్నాను. ఇప్పుడు ఏ నాయకులు అయితే ఒపీనియన్ పోల్ కావాలని అంటున్నారో సెపరేట్ తెలంగాణ విషయంలో, ఆ నాయకులు రాజకీయాల్లో ప్రవేశించేటప్పటికి వారి ఆస్తులు ఎంతెంత ఉన్నాయి, ఈవాడు వారి ఆస్తులు ఎంతెంత ఉన్నాయి, అవి వారు ఓపెన్ గా డిక్లర్ చేసి ప్రజలముందు పెట్టి మీరు ప్యూచర్ లో నాయకత్వం వహించడానికి సరిపడిన వ్యక్తులు అని, మా బాగోగులు మీరు తప్పకుండా చూస్తారని ప్రజలు వారికి గ్రీన్ సిగ్నల్ ఇచ్చినట్లయితే తప్పకుండా ఒపీనియన్ పోల్ పెట్టవచ్చు. ప్యూచర్ లో ఒక క్రొత్త ప్లేటు ఏర్పడింది అంటే నిజాయితీ కలిగినటువంటి నాయకులు ఉన్నట్లయితే దానిని అభివృద్ధిలోకి తీసుకురాగలదుగాని యిదివరకు అవినీతికి పాలు అయినటువంటి, అనేకమైన బ్లాక్

మార్క్స్వాది చర్యలలో ఉన్నటువంటివారు క్రొత్త రాష్ట్రానికి నాయకత్వం వహిస్తాము అని అంటే ప్రజలను ఎంతవరకు ముందుకు తీసుకు వెళ్ళగలరనే విషయం చాలా అనుమానాస్పదమైన విషయం.

బాక్ వర్క్ క్లాస్ కమిషన్ యిదివరకు చేసి ఉన్నారు. అది అన్ని జిల్లాలు తిరిగింది, యింకా ఒకటి రెండు జిల్లాలు తిరగవలసియున్నది. కమిషన్ వారు రిపోర్టు యిచ్చిన వెంటనే బాక్ వర్క్ క్లాస్ లిస్టు ఇన్ టూటో యాక్సెప్ట్ చేసి ఇంత వరకు వెనుకబడిన జాతులకు ఏ విధమైన సహాయాలు జరిగినాయో ఆ సహాయాలు ఇప్పుడైనా ఖర్చి చేయడానికి ప్రభుత్వం తీవ్రమైన చర్యలు తీసుకొని వెనువెంటనే చేయకపోయినట్లయితే వారిలోకూడ తీవ్రమైన అసంతృప్తి జైలుదేరుతుంది. అటువంటి అసంతృప్తి జైలుదేరకుండా చూడాలని కోరుతున్నాను. రాష్ట్రంలో ప్రస్తుతం ఉన్నటువంటి పరిస్థితి అందరికీ బాధ కలిగిస్తున్నది. ఎవరైతే హక్కుల కోసం యాజిలేషన్ చేస్తున్నారో వారికే ప్రభుత్వం చేయడం జరుగుతున్నదిగాని జంటిల్ మన్ లైక్ గా, కాన్స్టిట్యూషనల్ గా బిషాప్ చేద్దామనుకొనేవారికి తావు లేకుండా పోతున్నది. ఈనాడు స్టేట్ లో ఆంధ్ర ఎంప్లాయిస్ కు ఎన్నో యిన్ జస్టిసెస్ జరుగుతున్నప్పటికీ, వాళ్ళు మొరపెట్టుకొన్నప్పటికీ వారిది cry in the wilderness అవుతుందిగాని వారి గ్రీవెస్ సెస్ రీడ్రెస్ చేసేవారు విశేష నాయకుడు ఎవరూ కనిపించకుండా యున్నారు. కాబట్టి ప్రభుత్వం తగు చర్యలు తీసుకొని వారుకూడ ఏదో యాజిలేషన్, అన్ కాన్స్టిట్యూషనల్ మెజర్స్ యడాప్ట్ చేసే విధంగా ఎంక రేజ్ చేయకుండా సర్వరమే వారి గ్రీవెస్ సెస్ రీడ్రెస్ చేయవలసిందని కోరుతున్నాను. రాష్ట్రం మొత్తంమీద ఒక ప్రాపగాండ్ యున్నది. సర్కారు జిల్లాలకు ప్రభుత్వం చాలా డబ్బు తరలిపెట్టిందని అనుకుంటున్నారు. అది కేవలం ఉహాగానం అప్పితే నిజానికి సర్కారు జిల్లాలకు చాలా అన్యాయం జరుగుతున్నది. ఈ విషయంలో ప్రభుత్వానికి ఎన్ని మొరలు పెట్టుకొన్నప్పటికీ ఎవరూ విచేవారు లేరు. సర్కారు జిల్లాలవారుకూడ మేము ఏదో ఒక యాజిలేషన్ ప్లాన్ చేస్తే వేగాని మా గ్రీవెస్ సెస్ ప్రభుత్వం రీడ్రెస్ చేయడమొనసే పరిస్థితి తీసుకువస్తున్నారు. ఆ పరిస్థితి నిజంగా వచ్చినట్లయితే నిద్రపోతున్నటువంటి సింహం లేచినట్లుగా ఉంటుంది అని ప్రభుత్వానికి వార్నింగ్ యిస్తున్నాను. ఇప్పటికే సర్కారు జిల్లాలలో అనేక డ్రాట్ స్క్రీకెస్ పరియాస్ యున్నాయి. అప్ లాండ్ పరియాస్ ఉన్నాయి. ఆ పరియాలో కావలసిన మంచినీటి వసతి, ఎలక్ట్రిసిటీ సౌకర్యాలు వెంటనే కలిగించకపోయినట్లయితే వారిలో ఉన్నటువంటి అసంతృప్తి తీవ్రమైన రూపం దాలుస్తుందని మనవిచేస్తున్నాను. సైక్లోన్ అఫెక్టెడ్ పరియాష్ కు వన్నులు రెమివ్ అన్నారు. లంకలలో ఉండే భూములుకూడ విపరీతంగా డబ్బుతీర్చాయి. ఆ లంకలలో ఉండే భూములు అన్నిటికీకూడ వన్నులు ఫుల్ రెమివ్ యివ్వాలని కోరుతూ, వాకు ఈ అవకాశం యిచ్చిన అధ్యక్షులకు ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తూ శ్రీలంక తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ ఎన్. రామచంద్రారెడ్డి :—అధ్యక్షా, ప్రపంచపు డిలెన్షన్ యాక్టు విషయం, ఏదైతే అర్థివేసుకో దాని విషయం నిన్ననే మనవి చేసేవాము. ఇవాళ మళ్ళీ చెప్పవలసిన పరిస్థితి కలిగింది. చెప్పి వాక్ అవుటు చేయడంకూడ

జరిగింది. అదే విధంగా యింకో ఆర్డినెన్స్ చేసినారు ఒంగోలు జిల్లాను ఏర్పాటు చేయడానికి. ఒంగోలు జిల్లాను యిప్పుడు ఏర్పాటు చేయడానికి ఆర్డినెన్స్ ఎందుకు చేయవలసినదని నాకు మాత్రం అర్థంకాలేదు. సెంట్రల్ యాక్టు ఒకటి లాప్స్ అవుతున్నది కనుక ప్రివెంటివ్ డిలెన్షన్ యాక్టును దానిని రీవేస్ చేసుకోవడానికి స్టేటు గవర్నమెంటులో వారు యీ కారణాలు చూపించి ప్రభుత్వం ఈ విధంగా ఆర్డినెన్సు చేసినారు. ఒంగోలు జిల్లాకు ఆర్డినెన్సు వేయకపోతే కొంప మునిగి పోయేది ఏమీ లేదు. ఒక వేళ తీసుకురావలసి వస్తే బిల్లును తీసుకువస్తే బాగా ఉండేదిగాని ఒంగోలు జిల్లాకొరకు ప్రత్యేకంగా ఆర్డినెన్సు వేశారు అంటే యిది గాజీయ కారణాలతోనే వేసినారనేది సుస్పష్టం అవుతున్నది. కేవలం అంత కాదు. ఇదివరకు హైకోర్టునుంచి ఒక తీర్మానం వచ్చిన తరువాత తొందరలోనే ఒంగోలు జిల్లాను ఫిబ్రవరి రెండవ తేదీకి ఏర్పాటు చేయాలని చెప్పడం ఏ విధంగా దానిని సమర్థించుకోగలుగుతారో నాకు అర్థంకావడంలేదు. విజయనగరం జిల్లా ఏర్పాటు చేయాలనే ప్రతిపాదన యిదివరకు ఉండే. ఒంగోలు జిల్లా ఎ, బి, సి, డి నుంచి మొదలుపెట్టాలి. ఎందుకంటే బిల్డింగ్సు లేవు. ఏమీ లేకుండా ఉండే పరిస్థితికూడ మనకు తెలుస్తూనే యున్నది. విజయనగరం జిల్లా ఏర్పాటు చేయడానికి బిల్డింగ్సు ఉన్నాయని యిదివరకు భోగట్ట సేకరించడం జరిగింది. అయితే వేను అక్కడ ఏర్పాటు చేయాలని సమర్థించడం కాదు. దీనికి వీక్ పాయింట్సు ఏమీ ఉన్నాయో అవి చెప్పవలసినవస్తున్నది. అక్కడ ఏర్పాటు చేయాలని నా ఉద్దేశ్యం కాదు. బిల్డింగ్సు ముందర అక్కడ ఉన్నప్పుడు దానిని పూర్తిగా నిర్మించి గుంటూరు జిల్లాలో బై ఫర్ కేట్ చేసి చేయాలనే ఉద్దేశ్యం కనబడు తున్నది. ఇప్పుడు సెక్యూరేషన్ జరుగుతున్నది. ఒంగోలు జిల్లా వస్తుందని మొదలు గ్రహించినవారందరూ చుట్టుముట్టు భూములు ఆక్రమణచేసుకొని ధరలు బాగా పెంచి అమ్ముకొనే ప్రయత్నంలో ఉన్నారనే ఆలోచన వస్తుంది. వాస్తవం మాత్రం నాకు తెలియదు. మాకు యిష్టం ఉన్నా లేకున్నా ఒంగోలు జిల్లా స్థాపితం అయ్యేటట్లయితే దాని సరౌండింగ్సు అన్నీ ప్రభుత్వం ఎక్స్ యిట్ చేసి, ఇప్పుడు జరిగిన ట్రాన్స్ ఫర్ మ్ ను నన్నిటిని ఉప్పుకోకుండా కాన్సిల్ చేసి యిండ్లు కావలసిన వారికి, ప్రభుత్వానికి కావలసిన భూమిని తీసుకుంటే బాగా ఉంటుంది. సెక్యూరేటీవ్ ట్రాన్సాక్షన్సు అనేవి ఒమలులో రాకుండా చేయవలసిన అవసరం యున్న దని మనవిచేస్తున్నాను. ఎవరి మనస్సులలోను ఏ విధమైన బాధలేకుండా పోతుంది కాబట్టి, దానిని గూర్చి ఆ విధంగా ఆలోచించవలసి వుంటుందని చెబు తున్నాను. అది ఒక్కటే దీనికి పరిష్కార మార్గం. లేకపోతే, యిక్కడ నుండి ఢిల్లీకి, ఢిల్లీ నుంచి ఇక్కడికి తిరుగుతూ వుండడం, చెప్పులు అరిగిపోవడం మనం చూస్తున్నాం, సమస్య మాత్రం పరిష్కారం కాకుండానే వుంటున్నది. అందువల్ల, దీనిని ప్రజలయొక్క అభిప్రాయ సేకరణకు పెట్టడమొక్కటే మార్గమని నేను మనవి చేస్తున్నాను.

ఇంక డి. వెంకటరెడ్డి గారు దీనిని సమర్థిస్తూ, జిల్లాకు ఒక కోటి రూపాయలు యిచ్చారు; సెప్టెంబర్ డెవలప్ మెంట్ జరుగుతున్నది అని చెప్పారు. జిల్లాకు ఒక కోటి రూపాయలు ఏ విధంగా యిచ్చారు? ఎక్కడనుంచి తెచ్చి యిచ్చారు? అనేది కూడా ఆలోచించాలి. దీనివలన మిగతా డిపార్టుమెంట్స్ లో

ప్రీజ్ అయినవా? నార్మల్ యాక్టివిటీ జరుగుతున్నదా? ఆ నార్మల్ యాక్టివిటీని ప్రీజ్ చేసి ఒక కోటి రూపాయలు యిచ్చామని చెప్పుకొంటున్నారా? యితర డిపార్టుమెంట్స్‌లో యాక్టివిటీని ప్రీజ్ చేసి, ఆ అంకెలను అక్కడా, యిక్కడా మార్చి తొమ్మిది కోట్లు యిచ్చాము అని చెప్పుకోవడానికి యిది పనికి వస్తుంది తప్ప, వారు ఎడిషనల్ గా యిచ్చింది ఏమీలేదని చెబుతున్నాను. ఆ అంకెలన్నీ తిరగవేసి, మిగతా డిపార్టుమెంట్స్‌లో స్క్రాటిన్లైజ్ చేస్తే ఈ విషయం స్పష్టంగా తెలుస్తుంది. అంతేగాని, వీరు ఎడిషనల్ గా ఈ తొమ్మిది కోట్లు యివ్వలేదు. నార్మల్ చానెల్స్ ను ప్రీజ్ చేసి యివ్వడంతప్ప వీరు ఎడిషనల్ గా యిచ్చినదేమీ కాదు. యిది చాలా స్పష్టంగా కనబడుతుంది, మీరు గనుక స్క్రాటిన్ చేసినట్లయితే, అంతేకాదు. ఏ ప్రభుత్వం అధికారంలో వున్నప్పటికీ, ఎడ్మినిస్ట్రేషన్ సక్రమంగా జరుగుతున్నదా, లేదా? అనేది చూడవలసి అవసరం వుంటుంది. మనం న్యాయం చేస్తున్నామా, లేదా అనేది చూడవలసి వుంటుంది. ఎంతో అభివృద్ధి చేస్తున్నామని చెప్పడమేకప్ప వాస్తవంగా, ఆచరణలో ఏమీ జరుగుతున్నదో గమనించడం లేదు. రూరల్ ఎలక్ట్రిఫికేషన్ విషయములో జిల్లా పరిషత్తులను సంప్రదించి చేస్తామంటారా. జిల్లా పరిషత్తులు యునాని మన్ గా రిజిస్ట్రేషన్స్ పాస్ చేసి పంపిస్తున్నాయి? అందులో ఒక్క పర్సెంట్ కూడా యింట్లమెంట్ చేయలేదని యీనాడు జిల్లా పరిషత్తులు ప్రొటెస్టు చేస్తున్నవి. ఎవరో, యిక్కడికి వచ్చి, పైరపి చేసుకుని పూళ్ళకుపోయి ఒక్కొక్క పూరిక రెండువేలు, మూడువేలు సంపాదించుకొని ఇక్కడ శాంక్షన్ చేయించుకొంటున్నారు, అటువంటప్పుడు జిల్లా పరిషత్తులు, లోకల్ ఖాడీస్ అక్కడ ఎందుకు వున్నాయి? వాటిని ఎందుకని ఏర్పాటు చేశారు? వాటిని కన్సల్ట చేస్తామని మాటలు చెబుతూ, ఆచరణలో మాత్రం ఎందుకని కన్సల్ట చేయడం లేదు? అనే విషయం వస్తుంది.

ఇండాక ప్రభాకరరావు గారు మాట్లాడుతూ ఒక విషయం చెప్పారు. వారు ఏమి చాలెంజి చేస్తున్నారో వాకు తెలియదు. వారికి తెలుస్తో, తెలియదో—నేను కాంగ్రెస్ పోలిటికల్ పార్టీలో వున్నప్పుడు ప్రతి సంవత్సరం మా ఆస్తుల లెక్కలు పంపిస్తున్నాం. అందువలన, మేము అందులో వెనక్కుపోయే దేమీలేదు. తప్పక ఆస్తుల లెక్కలు సేకరించాలనే విషయంలో నేను సిద్ధంగా వున్నాను. ఉన్న ఆస్తులు గనుక తగ్గిపోయి వున్నట్లయితే ఆ తగ్గిపోయినమేరకు ప్రభాకరరావుగారు యిస్తారా? అని అడుగుతున్నాను. ఈ లెక్కలు ప్రతి సంవత్సరమూ దాఖలు చేయబడుతున్నవి. వాటిని పరిశీలించడానికి ఎంక్వయరీ పెట్టమనండి. అందుకు నేను సిద్ధంగా వున్నాను. అందువలన, వారు ఆ విధముగా జనరలైజ్ చేసి, మూలమృడిగా, ఎదో అంటూ ఒక స్టేట్ మెంట్ చేయడం ఎంత మాత్రం బాగుండదని చెబుతున్నాను. ఎవరయినా సరే, ప్రజాస్వామ్యంలో, రాజకీయాలలో వున్నప్పుడు—వారి వ్యక్తిత్వం నిలబెట్టుకోడానికి ప్రయత్నం చేస్తూ వుంటారు. అది వారి అత్యవసరమైనది. అది, ఆ వ్యవహారాన్ని తేల్చుకోవలసి వుంటుంది. జనరలైజ్ చేసి, ఎలిగేషన్స్ చేసినందువలన, అది ఫీలింగును ఫౌండ్ చేయడమే అవుతుంది తప్ప, అంతకంటే పెంచుగా ఏమీకాదని మనవి

చేస్తున్నాను. అంతే కాదు యింకా చాలా సమస్యలు వున్నాయి. గత సంవత్సరం తెలంగాణాలో 800 మంది చనిపోయినారు. ఈ సమస్య పరిష్కారం మాత్రం—ఎక్కడ వేసిన విస్తరి అక్కడనే వున్నట్లుగా వున్నది. ఒకచిన్న సమస్యకూడా పరిష్కారం కాలేదు. భార్గవా కమిటీ రిపోర్టు వచ్చింది అన్నారు. నేను నిన్న చెప్పాను—భార్గవా కమిటీ రిపోర్టు కాలేదని. రిపోర్టు వచ్చిందాగా వత్తికలలో చెబుతున్నాడు. కేవలం యీ కమిటీల నియామకంతోను, యీ రిపోర్టుతోను, యీ అడ్వైసిరీ కమిటీలతోను యీ సమస్య ఎన్నడూ పరిష్కారం కాలనే విషయం తమకు తెలుసు. మనందరం ఒకసారి మన జాతకాలను ప్రజలకు చూపించినట్లయితే, తద్వారా యీ సమస్య శాశ్వతంగా పరిష్కారమవుతుందే తప్ప, మరొకటి కాదు. ప్రజాభిప్రాయ సేకరణకు ప్రయత్నించి నప్పుడు మాత్రమే, ప్రజలలో తమ అభిప్రాయం నాయకత్వంలో ప్రతిబింబిస్తున్నదనే సంతృప్తి ఏర్పడుతుంది. తమ సమస్యల పరిష్కారంలో తమ అభిప్రాయం ప్రతిబింబిస్తున్నదనే సంతృప్తి ఏర్పడుతుంది. ప్రజాస్వామ్యంలో ఆ పద్ధతి ఎప్పుడూ మంచిది. దానిని అమలు చేయడానికి ప్రయత్నించాలి.

ఇంక, రాయలసీమ డెవలప్ మెంట్ బోర్డును ఏర్పాటు చేశారు. అక్కడ తమకు అన్యాయం జరుగుతున్నదని వారు చెప్పడం జరుగుతున్నది. దానికి ప్లాట్టుటరీ పవర్స్ మాత్రం యివ్వలేదు. ప్లాట్టుటరీ పవర్స్ యివ్వాలని వారు ఆందోళన చేస్తున్నారు. అయితే, తెలంగాణా వారు ఇక్కడ ఆందోళన చేస్తున్నారు. రాయలసీమ వారు తమకు న్యాయం జరగలేదని అక్కడ ఆందోళన చేస్తున్నారు. అంటే—యీ డబ్బు అంతా సర్కారు ప్రాంతంలో పెడుతున్నారా? లేక, కృష్ణా, గుంటూరులలో పెడుతున్నారా? శ్రీకాళహస్తిలోని వారు తాము వెనుకబడిపోయి వున్నామని అంటున్నారు. అయితే, ఈ డబ్బు ఎక్కడ ఖర్చు పెట్టడం జరుగుతున్నది? ఒకదాని నుండి మరొకదానిలోకి యీ ఎక్స్ పెండిచర్ డైవర్ట్ చేయడమనేది సాంప్రదాయమే పోయింది. దీని రెస్పాన్సిబిలిటీ ఫిక్స్ చేయవలసి వుంటుంది, ఏ ప్రాంతానికి వంబంధించి ఖర్చు కావలయునో, దానికి సంబంధించి ప్రభుత్వం యిన్ స్పెక్టివ్స్ యిస్తుంది. ప్రభుత్వం యిచ్చిన యిన్ స్పెక్టివ్స్ వున్నప్పటికీ, ఆచరణలో మాత్రం యింకొక విధముగా అమలు అవుతూ వుంటుంది. అందువలన, యిన్ స్పెక్టివ్స్ యివ్వడంతో అయి పోవడం గాకుండా, దానిని ఆవిధంగా అమలుచేసే జాధ్యత కూడా తమపై వుంటుందనే విషయం గమనించాలి. ఆ విధంగా అమలు జరగవచ్చుడు ఆయా ప్రాంతంలోని ప్రజలలో అసంతృప్తి రావడానికి అవకాశం ఏర్పడుతుంది. ఇప్పుడు యీ సమస్య శాశ్వతంగా పరిష్కారం కావాలంటే మనం ప్రజలవద్దకు వెళ్లి, ప్రజలయొక్క అభిప్రాయాన్ని సేకరించి, ఆ విధంగా వ్యవహరించినప్పుడే యిది శాశ్వతంగా పరిష్కారమవుతుంది. అధికారంలో వున్నవారికి పట్టుదల వుండకూడదు. ఇవాళ ఒక ఆర్డర్ యిస్తే దానిని విత్ డ్రా చేసుకోవడానికి ఆ తరువాత పట్టుదల వుండకూడదు. అది మంచిది గనుక అయినట్లయితే పట్టుదల వుండడంలో తప్పు లేదు. కాని, దాని ప్రజాభిప్రాయం గనుక యింకొక విధంగా వున్నప్పుడు, ఆ ఆర్డర్ మిత్ డ్రా

కేసుకోవడానికీ ప్రభుత్వానికి నట్టచివరి ఉండకూడదు. నిన్న కమ్యూన్టీస్ గారు చెప్పారు అది వాస్తవం, నేను సంపూర్ణంగా పక్షపాదినిస్తున్నాను. మెడికల్ ప్రాక్టీషన్స్ విషయంలో, ప్రైవేటు ప్రాక్టీసుపై జాన్ పెట్టారు. దానివలన ఎవరైనా లాభపడుతున్నారా? ఎవరిని అడిగినా, యునానిమస్ గా మనకు తెలిసే దేమంటే-దీనివలన ఎవరు లాభపడడం లేదని, ప్రజలకు యిన్ కన్వీనియన్స్, ప్రభుత్వానికి డబ్బు ఖర్చు అవుతున్నదికమ్మ యింకేమి జరగడంలేదు. అందరి అభిప్రాయమూ అవిధంగా వున్నప్పుడు దీనిగూర్చి పునరాలోచించవలసి ఉంటుందని నేను మనవిజేస్తున్నాను. ప్రజలకు యిన్ కన్వీనియన్స్ అయితే కానివ్వండి, ప్రభుత్వానికి డబ్బు ఖర్చు అయితే కానివ్వండి, మేము ఒక ఆర్డర్ పాస్ చేశాము. దానిపై పునరాలోచించవలసిన అవసరం లేదు అనే వైఖరి ఎంతమాత్రమూ మంచిది కాదు. అటువంటి అభిప్రాయం వుంటే మాత్రం అది న్యాయం కాదు.

ఇంక, మార్కెటింగ్ కమిటీస్ - నామినేషన్స్ విషయం చెప్పారు. ఆ కాలా మంత్రిగారు యిక్కడనే వున్నారు; వారిని క్రద్దగా నేను చెప్పేది విన వలసినదిగా కోరుతున్నాను. మార్కెటింగ్ కమిటీస్ నామినేషన్స్ విషయంలో ప్రైవేట్ జడ్జిమెంట్ ఒకటి వచ్చింది. క్రెడెన్స్ రిప్రజెంటే చేసినప్పుడు, తెలంగాణ ప్రాంతంలో ఎలక్షన్ కాలనీ-ప్రైవేట్ థీర్సు వచ్చింది. ప్రైవేట్ థీర్సు వచ్చిన తరువాత, నేను సెక్రటేరియట్ కు జాబు వ్రాశాను. దానికి వాకు సెక్రటేరియట్ నుండి జవాబుకూడ వచ్చింది. 'మీరు వ్రాసినది చాస్తావమే; ప్రైవేట్ థీర్సు ప్రకారంగా చేస్తాం' అని చెప్పారు, కాని, తెల్లవారినతరువాత పాత పద్ధతిలోనే నామినేషన్స్ చేసేసుకుంటున్నారు. ఎలక్షన్స్ జరిపించండి అని యింకోక ఆర్డర్ చేస్తారు. ఈ విధంగా ప్రైవేట్ థీర్సులనుకూడా ధిక్కరించడం జరుగుతున్నది. ప్రైవేట్ థీర్సులనుకూడా గౌరవం లేకుండాపోతున్నది. పర్మిట్స్ విషయాలలోకూడా వీరు ఏ విధంగా చేస్తున్నారో శామంతా గమనిస్తూనే వున్నారు. పబ్లిక్ హెల్త్ ఇంజనీర్స్, సూపరింటెండెంట్ ఇంజనీర్స్ ప్రమోషన్స్ విషయంలో ప్రైవేట్ జడ్జిమెంట్ రూపం, దానిని అమలుజరపక పోతే, తిరిగి కొంతమంది కంట్రెన్స్ ఆఫ్ కోర్టుకింద తిరిగి వెళ్లవలసివచ్చింది. ప్రైవేట్ జడ్జిమెంట్ కు, సిక్యూర్స్ కుకూడా విలువలేకుండా పోతే, ప్రజాస్వామ్యంలో ప్రజలయొక్క హక్కులను, ప్రజాప్రతినిధుల హక్కులను ఏ విధంగా కాపాడగలరు? అని నేను అడుగుతున్నాను. ఈ చెడ్డ సాంప్రదాయాలు, క్రెడిషిట్స్, కాళ్యతంగావుండిపోయి, ప్రీసిడెంట్స్ ఆయిపోయి, రాబోయే జనరేషన్స్ కు, రాబోయే ప్రభుత్వాలకు ఏర్పడి, ప్రజలకు చెడుపరిణామాలను కలుగజేసేవిధంగా తయారవుతాయి. ఇవాళ అధికారంలో ఎవరైనా వుండవచ్చు; యీ చెడ్డ క్రెడిషిట్స్ కు గనుక వారు వెంటనే నిర్మూలించకపోతే ప్రజాస్వామ్యానికే అవి ముప్పుగా చివరకు తయారవుతాయి; ప్రజలకు ఎంతో నష్టము కలుగుతుంది. ఈ విషయాలను చాలా దూరదృష్టితో ఆలోచించవలసి వుంటుంది. ముఖ్యమంత్రిగారు యీ విషయాలను దీర్ఘంగా ఆలోచించి, ఏ ఏ డిపార్టుమెంట్స్ లో ఎవరెవరు ఏ విధంగా చేస్తున్నారో, కనీసం ప్రైవేట్ జడ్జిమెంట్ కు అయినా సక్రమంగా అమలు జరుపుతున్నారో, లేదో చూడవలసిన

బాధ్యత, ఓపిక వారు వహించకపోతే, చూపకపోతే, ఇంక యివి ఏ పరిస్థితులకు దారితీస్తాయో తమరు పూహించగలరు. ఈ విషయాలను దూరదృష్టితో ఆలోచించవలసినదిగా చెబుతున్నాను. ప్రజలయొక్క ఆభిప్రాయాలు ప్రకటించేట్లు చూడడంవలన మాత్రమే తెలంగాణా సమస్య శాశ్వతంగా పరిష్కారమవుతుందని లేకపోతే అస్తిమితం ఎప్పటికీ వుంటుందని మనవి చేస్తూ నేను సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ ఎం.మానిక్ రావు :—ఇప్పుడు అపొజిషను లీడరుగారు మాట్లాడుతున్నారు. అక్కడ ఇద్దరు ముగ్గురు మంత్రులే నవ్వుకుంటూ కూర్చున్నారు. వారు ఏమైనా నోట్సు చ్రాసుకుంటున్నారా, లేదా? ఇదివరకు ఒకసారి నలుగురైదుగురు యింపార్ట్మెంటు మినిష్టరులు సభలో వుండాలని చెప్పారు. అది ఏమైనది?

శ్రీ జె. వి. నరసింగరావు :—వారు బాధపడవలసిన పనిలేదు. మా పని మేము చేస్తున్నాము. మేము వారిచ్చే ఉపన్యాసాలు వింటున్నాము, వాచ్ ఫుల్ గానే వున్నాము.

శ్రీ పి. గున్నయ్య :—అధ్యక్షా, గవర్నరుగారి ఉపన్యాసము ప్రజలకు చాలా అనుకూలముగా ఉన్నది. మాకు కూడా అనుకూలంగానే వున్నదిగాని ఒక విషయం మాత్రం వున్నది. గవర్నరుగారి ఉపన్యాసములోని 4 వ పేజీలో షెడ్యూల్డ్ ప్రాంతాలకూ, షెడ్యూల్డ్ తెగలకూ సంబంధించి చెప్పారుగాని షెడ్యూల్డ్ కులాలు అని ఒక్క ముక్కకూడా లేనందుకు నేను చాలా విచారపడుతున్నాను. షెడ్యూల్డ్ కులాలకు మనకు స్వరాజ్యం వచ్చినప్పటినుంచి చాలా కార్యక్రమాలు జరిగాయి, జరగలేదని నేను చెప్పను. కాని అది ఏ మాత్రంకూడ చాలదు. షెడ్యూల్డ్ కులాలకు అభివృద్ధి కోసం చేస్తున్న కార్యక్రమాలలో రూపాయిలో నాల్గు అనాలువంతు మాత్రమే అయింది. ఇంకా వన్నెండడాలవంతు జరగవలసివున్నది. ఈనాడు 20 సంవత్సరాల స్వరాజ్యంలో యిప్పటికీ కూడా ఆస్పృశ్యత అనేది గ్రామాలలో విలయతాండవమాడుతున్నది. ఈ మధ్యన కాఫిహోటలుకు వెడితే ఒకతనిని చంపిన ఘటనకూడ ఉన్నది. హరిజనులు తెల్లబట్టలు వేసుకొని, జోళ్లు వొడుగుకొని బీధులలో వెడుతుంటే పహించనటువంటి పరిస్థితులున్నాయి. శవాలనుకూడ బీధివెంట తీసుకువెళ్లేవి పరిస్థితులున్నాయి. ఈ ప్రజారాజ్యంలో నాబోటి 40 మంది ఎం.ఎల్.ఏలము, హాస్టల్స్ పెట్టుకున్నవారము—శిల్లాకు పదిమంది కొంచెం తెల్లబట్టలు వేసుకొని తిరుగుతున్నాము తప్ప మిగతా వారంతా ఆదిమవాసులకంటే అధ్వాన్నమైన స్థితిలో ఉన్నారు. ఆదిమవాసులు వస్తే అగ్రకులాలవారు వారిని ముట్టుకుంటారు భోజనాలు పెడతారు. గ్రామాలలో కుక్కలనైవా ముట్టుకుంటారుకాని, మాలమాదిగలను ఎవ్వరూ ముట్టుకోవడం లేదు. ఈ విషయంతో ప్రభుత్వం నిర్లక్ష్యంగా వుంటున్నందుకు నేను బాధపడుతున్నాను. మన గవర్నరుగారు ఉత్తమోత్తములని చెప్పుకోబడుతారు. అటువంటివారు యీ షెడ్యూల్డ్ కులాలు గురించి ఏమాత్రంకూడా చెప్పలేదు. మేము యిప్పటికీ ఏదారు పంపత్స

కాలనుంచి ఎం.ఎల్.ఎస్. అసోసియేషను తరపునుంచి ఇంట్లు, గుడిసెలు వేసుకోవడానికి 250 రూపాయలు ఇవ్వమని ప్రభుత్వాన్ని అడిగాము. 50 రూపాయలు యిచ్చారు, యిప్పుడు వందరూపాయలు చేశారు. వందరూపాయలకు కనీసం వంద వెమరుగెడలు అయినా రావడంలేదు. ఈ మధ్యన మా శ్రీకాకుళం జిల్లా కలెక్టరుగారు ప్రభుత్వంవారి ఆశయాను రృప్తిలో వెట్టుకొని, నామొరకూడ విని కొన్ని గ్రామాలలో 200 రూపాయలు యిచ్చారు. ఆ 200 రూపాయలు ఖర్చు చేస్తే ఎందుకూ పనికిరాని రెండు మద్ది కర్రల గుమ్మాలు, వెమరుకర్రలు వచ్చాయి. 200 రూపాయలు యిచ్చినందుకు ఆ కలెక్టరుగారికి నేను యీ సభద్వారా కృతజ్ఞతలు చెప్పాలి. పది పదిహేను సంవత్సరాలనుంచి గవర్నమెంటు నివేశన స్థలాలు యిచ్చినా అక్కడ గుడిసెలు వేసుకోవానికి కూడా వీలులేని పరిస్థితులలో వున్నారు హరిజనులు. అతోరామచంద్రా అనుకొనే హరిజనులకు 250 రూపాయలు యివ్వండి అని వారి తరపున మేము 40 మంది శాసనసభ్యులము నిజ్జప్తి చేశాము. ప్రభుత్వం దీనిని గుర్తించ లేదు. విద్యారంగంలో కావలసిన సదుపాయాలు చేస్తున్నారు. కాని అవి ఏ మాత్రం చాలడం లేదు. లక్షల కొలది రూపాయలు ఖర్చుతో చదువుకొని ఎస్.ఎస్.ఎల్.సి., థర్డు ఫారం ఫెయిలయి గ్రామాలలో పెనులకూ పనికిరాక, ఇటు ఉద్యోగాలకూ పనికిరాక అధ్యాన్నమైన పర్సనాలలో వున్నారు. ప్రభుత్వం యంత డబ్బు ఖర్చుచేశాక, వారు చదువు తున్నారా లేదా అని చూడడం లేదు. ఒక డైరెక్టరుగాని, సోషల్ వెల్ఫేరు మినిష్టరుగాని ఒక్క కట్టలు కైనా వెళ్ళి చూడటం లేదు. జిల్లా హెడ్ క్వార్టర్లు కుమాత్రం వెళ్ళి చూడలేదు. వెంటించుకొని, చొక్కాలున్నవారికే దర్శనం యిచ్చి పేనుతో వెళ్ళిపోతున్నారు. ప్రజాస్వామ్యపదమలమీద నడుస్తున్నట్లుం నేనెక్కడా చూడటం లేదని చెప్పడానికి నేను బాధపడుతున్నాను. మంత్రివర్గం సంఖ్య పెరిగినప్పటినుంచి ప్రతిజిల్లాకూ ఎప్పుడూ యిద్దరుముగ్గురు మంత్రులు వస్తున్నారు. జ్ఞాతు మార్కెటుచేసి, పెద్ద భవనాలు కట్టుకున్నవారి యిండ్లలోనే యీ మంత్రుల అడుగులు కనువిస్తున్నాయి. గ్రామాలలోని వ్యవసాయదారులను పేదవారిని వారి పరిస్థితులమీ ఎవ్వరూ చూడటం లేదు. ప్రభుత్వమిచ్చే డబ్బు ఖర్చవుతున్నారా లేదా అనేదికూడా చూడటంలేదు. ప్రతిమంత్రి జిల్లాకు వెళ్ళు రెండుసార్లు టూర్లువేసుకొని వస్తున్నారు. పెడ్యూలు కులాల అభివృద్ధికి ప్రభుత్వం కృషిచేయాలి వారు యింట్లు కట్టుకొని తలదాచుకొనడానికి ఒక 500 రూపాయలు యిస్తే ఏమి పోతుంది? 500 రూపాయలలో ఎవరైనా యిల్లు కట్టగలరా? నేను యీ మధ్య మదరాసు-రామేశ్వరం వెళ్ళాను. తిరుచునా పల్లిలో హరిజనుల నిలబడి బంగళాలవంటివి కట్టారు. ఆ ఇళ్లు చూచి నేను అది బ్రాహ్మణవీధి, బెర్హీదా లేక జమీందార్లదా అనుకున్నాను. అక్కడినుంచి తిరుపతి వచ్చాను. కుక్కలు వుండే స్థలాకంటే అధ్వాన్నంగా వున్నాయి హరిజనుల గుడిసెలు. మదరాసులో 80 పైసలు యిస్తే పెతుగుతో భోజనంపెట్టుతున్నాడు. తిరుపతిలో భోజనం 2.25 రూ.లు. ఈ మధ్య మన వారు తానొంథర తగ్గి పోయిందని చెబుతున్నారు.

మద్రాసు రాష్ట్రంలో మన రాష్ట్రాన్ని పోల్చి చూస్తే అక్కడ ఎన్నో అభివృద్ధికరమైన కార్యక్రమాలు చేసుకుంటున్నారు. ఎన్నో చిన్న నీటి వనరులు కట్టుకుంటున్నారు. నేను నా పరియాలో 1956 వ సంవత్సరం నుంచి 40 వేల లక్ష రూపాయలు మధ్య ఉన్న స్కీములు ఏదారు సూచిస్తూ వచ్చాను. వాటిని గురించి ప్రభుత్వానికి విజ్ఞప్తి చేస్తూ వచ్చాను. ఐనప్పటికీ ఇప్పటివరకు ఒక్కటి కూడా జరుగలేదు. ప్రతి అర్థ గంటకు ఎగ్జూరునుంచి మద్రాసునుంచి ఎక్స్ ప్రెసు రైళ్ళు జైలుచేరుతున్నాయి. మన రాష్ట్రంలో శ్రీకాకుళంనుంచి ఒకే ఒక ఎక్స్ ప్రెసు రైలు ఉంది. మూడవ క్లాసులో ప్రయాణం చేసే పాసింజెసు 1972 లో ఎవరికి వోట్లు వేయము అంటున్నారు. బస్సులలో ప్రయాణం చేసే వారు నరక యాతన పడుతున్నారు. వారు మా వోట్లు కూడా జాగ్రత్తగా పదిలపరచుకుంటాము, ఎవరికి వేయము అంటున్నారు. ప్రజాస్వామ్యం అన్నప్పుడు ప్రజలందరికీ అనుకూలత జరగాలి. మన ముఖ్యమంత్రిగారు రాష్ట్రంలోవే కాక యావత్ భారత దేశంలోను ప్రముఖమైన వారు. మన మంత్రులు ట్రయిన్స్ లో ప్రయాణం చేస్తే ప్రజల కష్టసుఖాలు వారికి తెలుస్తాయి. ఇప్పుడు విమానాలు ఎక్కువై పోయాయి. విజయవాడకు విశాఖవట్నానికి కూడా విమానమే. వారు ట్రయిన్స్ లో ప్రయాణం చేస్తే తెలుస్తుంది. అక్కడ యమలోకంలో ప్రయాణం చేసినట్లు ఉంటున్నది. చెప్పవలసినవి అనేక విషయాలున్నాయి కాని, అధ్యక్షా, తమకు గంట కొట్టినారు కనుక కూర్చుంటున్నాను.

శ్రీ జి. బి. అప్పారావు (జామి) :—అధ్యక్షా, లాంఛన ప్రాయంగా గందరగోళంనుంచి గవర్నరుగారి ఉపన్యాసం సాగిపోయింది. ప్రభుత్వ పరిపాలనా యంత్రాంగంలో అస్పదీయ తస్పదీయులతాలూకు తగాదాలవల్ల దేశం ఆరాటం పాలవుతున్న సంగతి గవర్నరుగారు పౌచరిక చేయకపోవడం దురదృష్టకరమైన విషయం. దేశంలో కాంతి భద్రతలు భగ్నమై కసాయి వారిక బేళాలో గోరెలు, మేకలు కోసినట్లు ప్రజల జీవితాలు హతమైపోతుంటే గవర్నరుగారు మండిలించక పోవడం దురదృష్టకరమైన విషయం. క్రింది అంతస్తు కాలిపోతుంటే పై అంతస్తులో విందులు ఆరిగించడం తప్పని మంత్రి వర్గాన్ని పౌచరించకపోవడం శోచనీయమైన విషయం. ఈ రోజున ప్రభుత్వం తాలూకు పోకడ చాలా చంచలాతి చంచలంగా ఉంది. అసలే పాలగిచ్చు. రానిపై వడ్డది పారరసం అది ఏ రకంగా ఉంటుందో ప్రభుత్వ పోకడ అట్లా ఉంటున్నది. అవని కోరి, రానికి మద్యపానం పడితే ఎట్లా ఉంటుందో ఆ రకంగా ఉంది ప్రభుత్వ కీర్తి. ప్రభుత్వ పోకడ ఎట్లా ఉందంటే నక్క నాట్యం కుక్క సంగీతం, కోతి మృగంగం ఏ స్థాయిలో పోతుందో ప్రభుత్వ కీర్తి ఆస్థాయిలో ఉందని చెప్పడంలో అర్హత లేదు. న్యాయంగా చూస్తే ప్రజల సమస్యలు ఏవైతే ఉన్నాయో అవే ప్రభుత్వ సమస్యలుగా ఉండాలి. ఇప్పుడు ప్రజల సమస్యలు వేరు, ప్రభుత్వ సమస్యలు వేరు. ప్రజల సమస్యలు నిరుద్యోగ సమస్య, ఆహార సమస్య. ప్రభుత్వ సమస్య అధికార సమస్య, పార్టీ సమస్య. ఈ రెండింటికి వ్యత్యాసం. ఈ సమస్యలను చూడడానికి ప్రభుత్వానికి తీరికలేదు. తమకు తెలియనిది కాదు. 23 సంవత్సరాలలో కాంగ్రెసుకు దళావతారాలు పూర్తి అవుతున్నాయి.

శ్రీ సి. వి. కె. రావు :—మంత్రులందరిని పిలిపిస్తే అప్పారావుగారి ఉపన్యాసం వింటారు.

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ :—తమరు వింటే అందరు విన్నట్లే.

శ్రీ జి. బి. అప్పారావు :—22 సంవత్సరాలలో దశావతారాలు పూర్తి అవుతాయి. మొట్టమొదట అధికార, అనధికార కాంగ్రెసుగా తయారైనది. తరువాత అయోధ్య, నయోధ్య అనది. తరువాత ఇండికేటు, సిండికేటైనది. తరువాత పాత, కొత్త కాంగ్రెసు అనది. దశావతారాలు పూర్తి అవుతాయి. ప్రజల సమస్యలను పూర్తిగా పరిశీలించారు. దేశం మీద పడ్డారు. వీరు ప్రజల సమస్యలను పరిష్కరిస్తున్న తీరు ఏమిటంటే నీవు దుర్యోధనుడవు అంటే నీవు దుశ్శాసనుడవు అంటున్నారు. నీకు షర్ కండిషన్ హాలు ఉంది అంటే నీకు బిర్లా కంపెనీలో షేర్లు ఉన్నాయి అంటున్నారు. రాజకీయంగాదే పరిస్థితి ఇది. ప్రజల సమస్యలను పరిష్కరించడానికి వారికి తీరిక కనబడడం లేదు. వారి కాలాకు వాదనలను సమర్థించుకోడానికి మెటేరియల్ సేకరించుకుంటున్నారు దేశమీదపడి. నాకు ఒక విషయం జ్ఞాపకం వస్తున్నది. పూర్వరోజులలో ఒకపారి ఒక గ్రామంలో ఒక మృతబాలుని శరీరాన్ని స్పృశానాన్ని చేర్చి బందు మిత్రులు విచారిస్తున్నారు. విచారిస్తుంటే సూర్యాస్తమయం కాబోతుంటే ఒక గ్రద్ద వచ్చింది. ఏమయ్యా, జాతస్య మరణం దృవం కదా, పుట్టినవాడు చావకతప్పదు, ఎందుకు విచారిస్తారు. వెళ్ళిపోండి అని ప్రభోధం చేసినది. అప్పుడు నీవు ఎవరవు అని అడిగితే నేను ఇండికేటుపార్టీ అన్నది. నిజమే, చచ్చినవాడు తిరిగి ఎట్లా వస్తాడు అని వారు తిరిగిపోతుంటే ప్రక్కనీధిలో నక్క అడ్డం వచ్చింది. ఎందుకు వెళ్ళిపోతారు, సాయం త్రం అయేసరికి ప్రాణం రావచ్చునుకదా, కొంచెం నేపుచూచి తరువాత వెళ్ళండి అందినక్క. దానితో వారు నీవు ఎవరవు అని అడిగారు. వాది సిండికేటుపార్టీ అన్నది. వారు ఆలోచించుకున్నారు. నక్క ప్రభోధం ఎందుకు? సూర్యాస్తమయం అనవచ్చునా త మృతశరీరాన్ని తినవచ్చుననీ. సాయం త్రం కాకుండా నే తినాలని గ్రద్ద. ఈరకంగా ఉన్నాయి మన రాజకీయాలు. ప్రభుత్వానికి ఏదైతే పాలన ఉందా అంటే కనపడదు. దేశంలో కంట్రోల్స్ విషయం తీసుకోండి. వీటిని తీసివేస్తే అవినీతి చచ్చిపోతుంది. అవినీతి చచ్చితే ప్రమాదం, ప్రభుత్వమే చచ్చిపోతుంది. అందుచేత దానిని పోషించుకుంటూ వస్తున్నారు. ఒక నిర్దిష్టమైన పాలన అంటూ ఉంటే ఈరోజున ఉత్పన్నమైన సమస్యలు కాని తగాదాలు కాని అపవాదులు కాని విమర్శలు కాని ఎంతమాత్రం రావడానికి అవకాశం లేదు. 15 లక్షల జనాభా ఉన్న ప్రతిప్రాంతాన్ని ఒక జిల్లా చేస్తామనది. ఆపాలనీ అమలుచేయడంలో ఇబ్బంది ఉండదు. అట్లా కాకుండా ఒంగోలుకు జిల్లా, నరసరావుపేటకు జిల్లా అంటే ఎవరైనా విమర్శిస్తారు. 15 లక్షల జనాభా ఉన్న ప్రాంతాన్ని ఒంగోలు జిల్లా చేస్తుంటే 40 లక్షల జనాభా ఉన్న విశాఖ, విజయనగరం ప్రాంతాలను మూడు జిల్లాలుగా చేయడానికి ఎందుకు అప్పుకోరు? ఒకపాలన అది అన్నిచోట్లా వర్తించాలి.

పాలసీలేకపోతే వక్రమార్గంలో పడుతుంది. వెయ్యిజనాభాఉండి సెల్స్ సఫిషియంట్ గా ఉంటే ఒక పంచాయితీ ఏర్పాటు చేస్తామంటే సామ్యంగా ఉంటుంది. అట్లా కాకుండా, ఎదో ఊరికే చెప్పడం, తెలిఫోను వచ్చిందని మూడు పంచాయితీలు చేయకపోతే పంచాయితీసమితి ఓడిపోతుంది కాబట్టి టకటకా ఇన్ ప్రక్షన్లు ఇవ్వడం, గ్రామాలున్నా లేకపోయినా పంచాయితీలు, ప్రశ్నించేటట్లు సృష్టి తోతున్నారు. ఈరకంగాపోవడం అన్యాయం. విశాఖపట్నం జిల్లాలో మూడు సంవత్సరాలుగా కరువుఉంటున్నది. కరువుఉంటున్నప్పటికీ అక్కడికిస్తులను రద్దుచేసామని ఒక్కప్రకటనకూడా ఇవ్వలేదు. ఎవరైనా అక్రమముగా మాగ్రామంలో కిస్తులు తగ్గించాలనిఅంటే ఇక్కడనుంచి ఒకఆర్డరు పంపుతున్నారు. దేనికైనా ఒకనిర్దిష్టమైన పాలసీ పెట్టుకు విశాఖరకంగా వ్యవహరించడం సముచితమని మనవిచేస్తున్నాను.

మంత్రివ్యవహారంగురించి ఒకమాట చెప్పాలి. పూర్వం ప్రభుత్వం పరిపాలనలో ఒక మంత్రిగారుఉండేవారు. వారు చింతవల్లి అదవులతో క్యాంపులో ఉండగా మహారాణిగారికి తేలుకుట్టింది. ఏమిచేయాలనేవిషయం గురించి మంత్రిగారిసలహా అడిగితే నాకుబాలా పనిఉంది. బిజీగా ఉన్నాను, నర్సేంద్రియాణాం శిరస్సుప్రధానం అన్నారు కాబట్టి విషంతలకు ఎక్కకుండా శిరస్సును వేరే తీసివుంచి ప్రెజర్వేషన్లో ఉంచేమనవచ్చినతరువాత చూసుకుంటాను అన్నారు. అదేరకంగా మన పరిస్థితి కూడా ఉన్నది. శాసనసభకు శక్రచేరియటుకు సంబంధంలేదు. శక్రచేరియటుకు కలెక్టరులకు సంబంధంలేదు. కలెక్టరుకు శాసనాలకు సంబంధంలేదు. శాసనాలకు ప్రజలకు సంబంధంలేదు. ఇప్పుడు సోషలిజం అనే మహామంత్రికం అందరూ జపిస్తున్నారు. సిండికేటువారు మాదే సోషలిజం అంటున్నారు. ఇండికేటువారు వారిదే సోషలిజం అంటున్నారు. గాంధీయన్ ప్రెస్సిపిల్సుమీద ఉన్నదే సరిఅయిన సోషలిజం. అహింసాత్మకమైనదే సరిఅయిన సోషలిజం. నిరుద్యోగసమస్య పరిష్కారం కావాలంటే గాంధీయన్ అహింసాత్మక పద్ధతిలోవచ్చిన సోషలిజంలోనే అది పరిష్కారం కాగలదుకాని ఊరికే కబుర్లుచెప్పినందువల్ల కాదు. గాంధీయన్ చెప్పిన సూత్రాలను అనుసరించడానికి యిప్పటి సిండికేటు, ఇండికేటు లకు సాధ్యంకాదు. గాంధీయన్ మరొక మహాత్మునికే అది సాధ్యంఅవుతుంది. విజమైన సోషలిజంగురించి వేమనగారు ఒకవిషయంచెప్పారు.

పదవులందు, స్త్రీల పెదవులందు, పాడిమొదవులందు కాంక్ష తీరినవారే విజమైన మహానుభావులని చెప్పారు.

అటువంటి వారికే సోషలిజం గురించి చెప్పడానికి అర్హత ఉంటుంది. ఆ విధముగా కాంక్షలేనివారే సోషలిజం తేగలదు అని మనవిచేస్తున్నాను. తక్కినవారు ఎన్ని కేసులు వేసినప్పటికీ నమ్మడానికి వీలులేదు. అఖరు విషయంగా విశాఖపట్నం జిల్లాలో మంచినీటి గురించి మనవిచేయాలి. చాలవరకు చర్చ వచ్చింది. కొన్ని కోట్లరూపాయలు ఖర్చుచేశారు అవి పంచాయితీరాజ్ మంత్రి సోద, రివిన్యూ మంత్రిగారు చెప్పారు. కనీసం విశాఖపట్నంలో ప్రాగడానికి

నీరు అందజేయాలి. ప్రజలు ఎంతో తాదపడుతున్నారని తమద్వారా ప్రభుత్వ దృష్టికి తెస్తున్నాను. ప్రభుత్వం కనీసం త్రాగడానికి నీళ్ళయినాచరే యిప్పించ వలసినదని కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎం. వెంకటనారాయణ (ఏలూరు) :—అధ్యక్షా, గవర్నరుగారి ప్రసంగాన్ని వేమ హృదయపూర్వకంగా బలపరుస్తున్నాను. లాంఛనంగా మాత్రం కాదు. దానిలో అనేకమైన విషయాలు కూలంకషంగా ప్రస్తావించారు. చక్కగా తెలుపించారు. అన్నింటికంటే ప్రప్రథమంగా అగ్రస్థానం యిచ్చి ప్రస్తావించిన సమస్య గత నవంబరు నెలలో వచ్చిన తుఫాను సమస్య. నవంబరు 7 వ తారీఖున సంభవించిన తుఫాను ఆంధ్రప్రదేశ్ చరిత్రలోనేకాక భారతదేశ చరిత్రలోనే యిదివరకు సంభవించలేదంటే అది అతిశయోక్తి కాదు. అధికార పూర్వకంగా యిచ్చిన రిపోర్టు ప్రకారంగా 110 కోట్ల రూపాయలు ఆస్తి నష్టం అయినది. సస్యం నష్టం అయినదని లెక్కలు చెబుతున్నాయి. దాదాపు 38 లక్షల ఎకరాలలో వండిన ఆహార సస్యం దెబ్బతిన్నది. తమలపాకు తోటలు, పసుపు తోటలు, అరటి తోటలు నేలమట్టం అయినవి. ఖమ్మం జిల్లాకు సంబంధించి వివరీతంగా నష్టం జరిగింది. ఆంధ్ర కోస్తా జిల్లాలలో ప్రాప్తించిన నష్టం గురించి ప్రస్తావించి దానికి పరిష్కారమార్గాలు, చేసిన సహాయం ప్రస్తావించడం ముదావహం. 18 కోట్ల రూపాయలు ఖర్చుపెట్టారు. రైతాంగానికి విత్తనాలను నీటి వనరులను, తక్కువ మొదలైన రుణాలు యిచ్చిన విషయం చెప్పారు. కాని ఈ విషయంలో ప్రభుత్వం మొట్టమొదటినుంచి సవరితల్లి ప్రేమ చూపిస్తున్నది మునిసిపాలిటీ చివర. పశ్చిమగోదావరి జిల్లాకు ముఖ్యపట్టణమైన ఏలూరు పట్టణంలో 25 లక్షల రూపాయలవరకు ఎలక్ట్రిసిటీద్వారా, చాటరు పల్లెయి ఎక్స్‌ప్లొంటుద్వారా, భవనాలకు జరిగిన నష్టంద్వారా నష్టం జరిగింది. అదేవిధముగా నరసాపురం, భీమవరం పట్టణాలకు విపరీతమైన నష్టం జరిగింది. వాటికి ఏలాంటి సహాయం అందించకపోవడం శాధాకరమైన విషయం. గ్రామాలకు, పంచాయతీలకు, జిల్లాపరిషత్తులకు చూస్తారుకాని మునిసిపాలిటీలను గురించి ప్రభుత్వం పట్టించుకోవడంలేదు. పట్టణప్రజలంటే ఎవరో కాదు. గ్రామాలమంచి వచ్చిన ప్రజలే. అందుచేత పట్టణాలకు కూడా సహాయం చేయాలని మనవిచేస్తున్నాను. రైతాంగానికి సంబంధించి అన్నింటికంటే ముఖ్యమైనది మారటోరియం. వారు యివ్వవలసిన రుణాలు మూడో సంవత్సరాలవరకు ఎవరూ అడుగకూడదని ప్రకటించాలి. కొల్లెరు ముంపువలన విపరీతంగా నష్టం సంభవించింది కాబట్టి రైతాంగం యివ్వవలసిన అప్పులకు మారటోరియం మూడు సంవత్సరాలవరకు ప్రకటించాలి; అని మనవిచేస్తున్నాను. తెలంగాణా ప్రాంతాల వ్యాయమైన ప్రయోజనాలను కాపాడాలని గవర్నరుగారి ప్రసంగంలో ప్రస్తావించారు. అందులో వందేహంలేదు. తెలంగాణా ప్రజలకు యిచ్చిన రక్షణలు కాపాడాలి. కాపాడుతున్నారు. సందేహంలేదు. నర్సిపేట్ విషయంలో ప్రస్తావించారు. కమిటీలను వేళాము. కమిటీలపల్ల న్యాయం కలుగుతుందని అన్నారు. ఏ ప్రాంతానికి చెందిన సర్వీసువారైనా అందరికీ న్యాయం జరగాలి. తెలంగాణా ప్రాంతంవారు శాస్త్రవిధానంగా చేపిన అంతోకేన

ఫలితంగా ప్రభుత్వంవారి ప్రత్యేకమైన దృష్టి ప్రసరించేయడం సంతోషాన్ని కలిగిస్తున్నది. వారికి సదుపాయాలు కలుగజేసే ఆశ్చర్యో యితరప్రాంతాల ఉద్యోగులకు అన్యాయం జరగకుండా చూడవలసిన బాధ్యత ప్రభుత్వానికి ఉంది. ఉదాహరణకు చెప్పాలంటే నిన్న మొన్న మూడురోజులను డి. ఎం. ఎల్. పరిహాస్థలు అనేకమంది ఉద్యోగులు రిప్రజెంటేషన్లు తీసుకువస్తున్నారు. సర్వీసు కమిషను నిర్ణయించిన ఒక జూనియరు యింజనీరుల లిస్టు తీసుకుంటే అందులో 170 ఉంటే వారిలో 75 మందికి ఒక పాలసీ, 78 తరువాత మరొక పాలసీ అనుసరించడానికి సిద్ధమయినది ఈ ప్రభుత్వం అంటే చాలా బాధాకరం. అవిధముగా ఆంధ్రులకు జరిగే అన్యాయం గురించి ప్రభుత్వం దృష్టిలో ఉంచుకోవాలి. న్యాయం కలిగించాలి; అని హృదయపూర్వకంగా మనవిచేస్తున్నాను. ఒక ప్రాంతానికి సంబంధించిన ఉద్యోగులకు న్యాయం కలిగించాలనే ఆశ్చర్యో వేదనలో మరొక ప్రాంతంవారికి ఈషడ్మాతమైనా నష్టం. అన్యాయం జరగకుండా చూడవలసిన బాధ్యత ప్రభుత్వంమీద ఉంది. పి. డి. యాక్టు గురించి ప్రస్తావించారు. నక్సలైట్లు గురించి ఆర్డినెన్సు తేవలసిన అవసరాన్ని గురించి గవర్నరు ప్రసంగంలో చెప్పారు. రాజగోపాలాచారిగారు ముఖ్యమంత్రిగా ఉన్నప్పుడు ఒక విషయం చెప్పారు. ఏ ప్రభుత్వానికైనా లా ఆండ్ అర్డర్ ఖర్చుగా ఉండడం అవసరం. ప్రజల శాంతి ఖర్చుగా కాపాడవలసిన బాధ్యత ప్రభుత్వానిది. హింస, దౌర్జన్యం రాష్ట్రంలో ఏ భాగంలో ఉన్నప్పటికీ కాపాటే ఖర్చులు ఉండవు అని ఆయన అభిప్రాయం చెబుతూ ఇట్లాంటి యాక్టు వంటింటి దగ్గర పెట్టే కర్రలాంటిది అన్నారు..... పి. డి. యాక్టుకింద ప్రతివారిని బుక్ చేయాలని కాదు. అశాంతి లేకుండా సంఘ విద్రోహులను కంట్రోల్ చేయాలని ఉద్దేశ్యము. నక్సలైట్లు చేస్తున్న దారుణకృత్యాలను ఆపవలసిన అవసరము వున్నది.

ఆవోర విధానములో ఇదివరకు రి మండలాలు వుంటే యిప్పుడు 2 మండలాలుగా విభజించారు. కృష్ణా, వెస్టు గోదావరి జిల్లాలను కలిపి ఒక మండలముగా ఏర్పాటు చేశారు. ఈ 2 జిల్లాలలో రెవీన్యూ 80 శాతము మంచి 50 శాతము, మిగతా మండలములో 80 శాతము మంచి 20 శాతానికి తగ్గించడము వల్ల కృష్ణాజిల్లా, పశ్చిమగోదావరి జిల్లాలలోవున్న మిల్లర్లు చేరుకొన్న పాపము ఏమిటా అని అడుగుచున్నారు. ఆవోరకాళా మంత్రిగారు క్రద్ధగా విచారించి రాష్ట్రము అంతనూ ఒకే మండలముగా చేయడము మంచిదని మనవిచేస్తున్నాను. గవర్నరుగారు తమ ప్రసంగములో ప్రజోపయోగకరమైన ఆచేక సమస్యలను తీసుకొనివచ్చి చెప్పినందుకు వారిని హృదయపూర్వకముగా అభినందిస్తూ విరమిస్తున్నాను.

శ్రీ యన్. వేమయ్య :—ఆధ్యక్షా, ప్రభుత్వము చెప్పేదానికి చేపేదానికి ఎంత తేడావున్నదో అనేక ఉదాహరణలు యివ్వవచ్చును. సోపతిమ్మ సమాజ నిర్మాణానికి పోతున్నదా లేదా అంటే అది మాటలలో వున్నదికాని చేతంతో లేదని చెప్పవలసి వుంటుంది. సమాజముతోనే అర్థక ఆచారాశ్వాస్తి, పాంథిక అభిమానశ్వాస్తి తొలగించడానికి పూనుకొనడములేదు. పాంథికమతాన్ని

అసమానత్వాన్ని పెంపుచేసే రకముగా, కరప్షన్, రెడ్ టేపిజమ్ ఎక్కువ అయ్యేరకముగా, దరిద్రులు దరిద్రులుగాను, ధనవంతులు యింకా ధనవంతులు గాను అయ్యేరకముగా పెట్టుబడిదారీ విధానమును, వారి అనుచరులను రక్షించే విధంగా మన ప్రభుత్వము నడుస్తున్నది. 23 సంవత్సరాల స్వాతంత్ర్యము అనంతరము వుండడానికి వసతి, శ్రాగడానికి మంచినీటి సదుపాయము కల్గించ లేనప్పుడు స్వాతంత్ర్యమువల్ల ప్రయోజనము పొందినవారు ఎవరు అంటే అధికారములో కూర్చున్నవారు అని చెప్పాలి. స్వార్థపరులకు ఉపయోగపడు తున్నది. కాంగ్రెసులో చీలిక వచ్చినప్పటికీ సోషలిస్టుతరహా సమాజ నిర్మాణము అవుతుందని నేను అనుకోనడము లేదు. ఈ రోజున వున్న అనేక సమస్యలను గవర్నరు గారు తమ ప్రసంగములో చెప్పలేదు. నిరుద్యోగము గురించి ప్రస్తావించలేదు. వ్యవసాయ కార్మికులలో వున్న నిరుద్యోగము గురించి ఆలోచించినట్లు కన్పించడము లేదు. కొన్ని విల్లులను తీసుకునివస్తున్నారు. పి.డి. ఆక్టుకు డినెంబరు 31 నాటికి కాలదోషము పడితే దానిని రిట్రాస్క్రిప్ట్ గా పాస్ చేసేదానికి ఆర్డినెన్సును యిశ్యూ చేయడము దురదృష్టకరము. ప్రజాస్వామికవాదులు అందరు దానిని అపోజు చేస్తారని నేను అనుకుంటున్నాను. వారికి వున్న సంఖ్యా బలముతో ప్రభుత్వము పాస్ చేసుకొంటుంది. కేంద్రములో పాస్ చేసుకొనే తాహతులేక అక్కడ విప్లవాని చేసుకొనివుంటే యిక్కడ మన రాష్ట్రములో తీసుకొనిరావడము దురదృష్టకరము. నక్సలైట్స్ పేరుపెట్టి అనేకమంది ఆమాయకులైన స్త్రీలను, పిల్లలను హింసించడము, అరెస్టు చేయడము, కేసులు పెట్టకుండా చంపివేయడము జరుగుతున్నది. పోలీసులకు నక్సలైట్స్ వచ్చిన క్లాష్ లో చనిపోయారని చెప్పడం జరుగుతున్నది. 35 మిగుంచి 40 పియల్ ఎంక్వయిరీ చేయాలని మా పార్టీ తరపున మెమోరాండమును అందజేశాము. పోలీసువారికి వాశాము. జవాబు రాలేదు. పత్రికలలో కాంట్రబ్యూట్ చేశారు. కాని నక్సలైట్స్ పేరుతో జరిగే అక్రమాలను మానుకోవా అని మరచిచేస్తున్నాను.

సీలింగ్ ఆక్టు పెట్టారు. పెద్ద భూస్వాముల దగ్గర భూములు తీసుకొని పేదలకు పంచారా అంటే ఏమీ లేదు. ఇది చట్ట బూటకము. కౌలుదారీచట్టము. అసలు కౌలుదారులు ఎవరైనా ఉన్నారా అంటే లేరని చెప్పాలి. అలాంటప్పుడు ఈ చట్టాలు ఎవరిని రక్షించడానికి తీసుకొనివస్తున్నారు? దేవస్థానము భూములనుండి కౌలుదారులను తొలగిస్తున్నారు. ఇంతకు ముందు ఎన్నో కమిటీలను వేసి ఎంతో డబ్బు వేస్ట్ చేశారు. కౌలుదారులైన దయా రాక్షిణ్యాలు వుంటే ఈ విల్లును ఎప్పుడో పాస్ చేసివుండేవారు. అలా చేయడానికి తయారుగా లేరు. ఇప్పుడు తీసుకొనివచ్చే విల్లు ఎట్లా వుంటుందో చూడవలసి వుంటుంది. అంజు భూములను పేదవారికి పంచిపెట్టాలని యిక్కడ అనేకసార్లు తీర్మానం వచ్చింది. వాతీర్యావముమకూడ అందరూ ఏకగ్రీవంగా అంగీకరించారు. ప్లెనరీ ఛాంస్ చేశారు. కమిటీలను ఫారమ్ చేశారు. వాటి ఫంక్షన్లు ఏమి? ఇంకా దగావ్యవహారముగా వున్నది. అక్కడ కమిటీలలో వారికి అనుకూలంగా

వున్నవారిని వేసుకొనడము, లేనివారిని తీసివేయడం కరుగజున్నది. ఉదాహరణకు ఒంగోలు ప్రాంతములో అల్లూరులో 800 ఎకరాల భూమి వుంది. అక్కడ స్థానికంగావున్న పేదప్రజలకు అర ఎకరం, 70 సెంట్ల భూమి యిచ్చి యితర గ్రామాలలోనివారికి 2, 3 ఎకరాల చొప్పున యిచ్చి పట్టాలు చేయటానికి ప్రయత్నాలు జరిగాయి. ఇటువంటి ఎలిగేషన్స్ కరణాలపైన వస్తున్నాయి. ఎకరానికి వంద రూపాయలు తీసుకొని యిలా చేస్తున్నట్లు తెలుస్తున్నది ఈ కరణాన్ని వెంటనే డిస్మిస్ చేయాలని లిఖితపూర్వకంగా ఇచ్చిన మెమోరాండములు ఉన్నాయి. దానిలో స్థానికంగా వున్న మంత్రిగారి హస్తంకూడా వున్నట్లు తెలుస్తున్నది. అది నిజం కాకపోతే మంత్రిగారు దానిని కాంట్రాడిక్టు చేయాలి చాలా ఆక్రమంగా ఇవ్వబడ్డాయి. చాటిని వెంటనే ఆపుచేయించాలి. అటువంటి ఆక్రమ వ్యవహారాలకు బాధ్యులైన కరణాలపై, స్థానిక అధికారులపై తీవ్రమైన చర్యలు తీసుకోవాలి. రెవెన్యూమంత్రి తిమ్మారెడ్డిగారు ఒక ప్రకటన చేసిపట్టుగా 18-1-1970 వ తేదీ జ్యోతిలో ఒక వార్త వచ్చింది. తిమ్మారెడ్డిగారు యిలా అన్నారు. “బ్రహ్మానందరెడ్డిగారు అందరకూ భూములకు పట్టాలు, మంచినీటి పాకర్యము కలిగించాలని పట్టుదలగా వున్నారు. ఆయన యిచ్చే భూమిలో, నీటిలో పేదవారికి బ్రతుకు తెరువు వస్తుందా అని నా అనుమానం. ఈ లోకములో అందరకూ భూములు యివ్వాలనుకొంటే అది సాధ్యముకాదు. బ్రహ్మచేవుడు సమ్మెట పట్టుకొని భూమిని సాగగొట్టితేతప్ప లేకపోతే అందరకూ భూమి ఎక్కడుంచి వస్తుంది?” అని పత్రికలో వచ్చింది. దానిని తిమ్మారెడ్డిగారు కాంట్రాడిక్టు చేయాలని చెబుతున్నాను. డిప్యూటీ ముఖ్యమంత్రిగారు 24.1.1970వ తేదీన రెల్లంపల్లికి వచ్చినప్పుడు ఒకవిషయం చెప్పారు. అది పత్రికలో వచ్చింది. వారు మాట్లాడుతూ ఫారెస్టుభూములు ఆక్రమిస్తే కాల్చివేయాలని ఉత్తర్వులు యిస్తానని చెప్పినట్లు వచ్చింది. వారు దీనిని కాంట్రాడిక్టు చేయగలరా? వారు సొమ్ములు, ప్రభుత్వ పాలసీ ప్రకారము పెడతారని అనుకొంటున్నాను.

శ్రీ తె. వి. నరసింగరావు:—అది నిజంకాదు. ఏ పేపరులో వచ్చిందో కాని మిగిలిన ఏ పేపరులోనూ రాలేదు.

శ్రీ ఎస్. వేమయ్య:—చెట్లు లేనిచోట ఫారెస్టు భూములు యివ్వాలని పాలని ఉన్నప్పుడు వారు ఆవిధంగా అంటారని నేను అనుకోను.

శ్రీ తె. వి. నరసింగరావు:—ఫారెస్టు భూములు మీరు తీసుకోండి అని అయిదు రూపాయలు చొప్పున 500 మంది దగ్గర వసూలు చేస్తున్న సంఘటనలు ఆదిలాబాద్ జిల్లాలో గత 8 సంవత్సరాలుగా జరుగుతుంటే అది వరై నది కాదు. మీకు ఎసోసియేషన్స్ ఉన్నాయి. పాలిటికల్ పార్టీలు వున్నాయి, చాటిర్జారా రిప్రజెంటే చేసి అనుమతి పొంది తీసుకోవడం మంచిది. కాని అలా అవాళరై క్లగ్గా తీసుకోవడం మంచిది కాదు, ఫారెస్టుకూడా మనదేకానికి చాలా అవసరము అని నేను చెప్పాను.

శ్రీ ఎస్. వేమయ్య:—మంత్రిగారు చెప్పింది బాగానే వుంది. నేను ఒంగోలులోని అల్లూరు సంగతి చెప్పాను. అటువంటివాటిని అరికట్టాలి.

భూస్వాములు అక్రమముగా ఆక్రమించినవాటిని పేదలకు పట్టాలు చేయాలి. దంపూరులో పి. రామిరెడ్డి అనే పెద్ద భూస్వామి అక్రమంగా ఆక్రమించుకొన్న భూములను పేదలకు ఇస్తే దానికి స్టే ఇచ్చి మరోసంవత్సరము ఆయనే సాగుబడి చేసుకోవాలని చెప్పటం జరిగింది. ఇదేమోదిరి అయితే పేదలకు భూములు వంచడం ఎలా సాధ్యమవుతుందని అడుగుతున్నాను. అనేకచోట్ల కరణాలు, స్థానిక అధికారులు బంజారుల తీసుకొని ఈవిధంగా చేస్తున్నారు. అనేక కేసులు ప్రాథమికంగా యివ్వడం జరిగింది. ఈ బంజర్లకోసం సత్కార్యగ్రహం చేసి ప్రభుత్వాన్ని కదిలించిన ఉద్యమం అందరకూ తెలుసు. ఇలా సత్కార్యగ్రహం చేసి అరెస్టు చేయబడినవారిని జైలులో ఎలా చూశారో ఒకటి రెండు ఉదాహరణలు యిస్తాను. వాటిగురించి జుడిషియల్ ఎంక్వయిరీ నడిపి అందుకు కాధ్యులైన వారిపై కఠినచర్యలు తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను. అసిఫాబాద్ జైలులో మాధవ జంగన్న అనే సత్కార్యగ్రహి 1-1-1970 న సరైన మెడికల్ ట్రీట్ మెంట్ లేక చనిపోయాడు. దానిపై ఎట్టి విచారణ లేదు. చంచల్ గూడా జైలులో అంతోని అనే సత్కార్యగ్రహి 13-1-70 న ఫర్ వాంట్ ఆఫ్ ఫుడ్ అండ్ మెడికల్ ట్రీట్ మెంట్ చనిపోయాడు. అదికూడా విచారణ జరగలేదు. రోలీసులు అరెస్టు చేసిన తరువాత మేజిస్ట్రేటుముందు పెట్టకుండా 5, 6 రోజులు తిండిలేకుండా జైలులో వుంచడం జరుగుతున్నది. ఇక హరిజనుల విషయంలో కూడా చాలా అన్యాయాలు. అక్రమాలు జరుగుతున్నవి. హరిపట్ల చాలా నిర్మాణాధ్యంగా ప్రవర్తించడం జరుగుతున్నది. హరిజన యువతి హేమలత అనే ఆమె పోచవరం దగ్గర హత్య చేయబడింది. ఆ హత్య గురించి విచారణ జరగలేదు. విజామాబాద్ జిల్లాలో అలమూరువద్ద ఒక హరిజనుడ్ని హత్య చేశారు. కాడివారిపల్లి, కేళనపల్లిలో హరిజనులు కల్లు, సారాయి వేలంపాటకు వెళ్ళారని 28-1-70 రాత్రి పదకొండు గంటలకు వాడపల్లి అనే హరిజనుని ఇంటిపై దాడి చేసి ఇంటిని కిరసనాయిలుతో తగులపెట్టారు. ఆ మంటలో ఒక ముసలామె దగ్ధం అయింది, వాటగురించి పరైన విచారణ జరగలేదు. ప్రభుత్వ అండ, రోలీసుల అండ చూసుకొని వారిపై దౌర్జన్యాలు జరుపుతున్నారు. ఒక హరిజనుడు సబ్ ఇన్స్ పెక్టర్ ముందు కుర్చీలో కూర్చున్నాడని అతని వీవో కేసుల్లో ఇరికించారు వీటి నన్నిటిని విచారించటానికి పార్లమెంటురి కమిటీ మోదిరి ఎసంట్ల సభ్యులతో ఒక కమిటీ వేయాలని నేను కోరుతున్నాను. విజయవాడ తాలూకా ముక్త్యాలంపాడు దగ్గర మోదుగుల అనందనరావు అనే హరిజన కుర్రవాడ్ని దొంగతనం చేశాడని చారుణంగా కొట్టటం జరిగింది. అతను విజయవాడ హాస్పిటల్ లో 27 వ తేదీన మరణించాడు. అలాగే బందరు తాలూకా కప్పలకొడ్డి దగ్గర కొడవర్తి వైదయ్య అనే హరిజనుడు మూడు రూపాయలు కాకీ వున్నాడని అతన్ని స్పృహ తప్పేవరకూ కొట్టారు. వీటిపై ఇంతవరకూ అడిగిన లేదు. భూస్వాములకు పోలీసులకు అండగా వుండి వీటిపై ఎలాంటి చర్యలు తీసుకోవడంలేదు. వీటన్నిటి గురించి తగు చర్యలు తీసుకొని ఇందుకు కాధ్యులైనవారిపై కఠినచర్యలు తీసుకోవాలని కోరుతూ పిలిచు తీసుకొంటున్నాను.

శ్రీ వి. అంజనరెడ్డి (హిందూపూర్) :—అధ్యక్షా, గవర్నరుగారి ప్రసంగం ప్రభుత్వం యొక్క పాలనీ స్టేట్ మెంటు. యీ సంవత్సరం ప్రభుత్వం ఏమి చేస్తుంది, ప్రభుత్వ పంథా ఏమిటి అనేది చూచాయగా ఇచ్చే డాక్యుమెంటు. అందులోని విషయాలు పరిశీలిస్తే సంఘశ్రేయస్సు, ప్రజాశ్రేయస్సు, సమాజ శ్రేయస్సుల దృష్ట్యా చూస్తే చాల మంచి విషయాలున్నాయి. బంజరు భూముల పంపకం విషయంలో తాలూకా కమిటీలు ఏర్పాటు చేసి తర్వాత పరిష్కరించడానికి గ్రామాలలో కమిటీలు ఏర్పాటు చేయడం అనేది సుదాహరణమయిన విషయం. తాలూకా కమిటీలకు సంబంధించినంతవరకూ అప్పుడు జరిగే విషయాలలో ఎక్కువ సమస్యలు పరిష్కరించడానికి తోడ్పాటుగాలేవు. తాలూకా కమిటీలో ఉన్న నాన్-అఫిషియల్ కు సంబంధించినంతవరకూ మొత్తం బంజరు భూముల పంపకాలలో వచ్చిన సమస్యలు ఒకసారి పరిశీలన జరుగుతోంది. కాని జరిగిన అన్యాయాలు సరిదిద్దడానికి అవీలు కమిటీగా పని చేయడంలేదు. ఆ కమిటీకి అవీలు అధికారాలివ్వాలి. సబ్-కలెక్టరుగాని, ఆర్.డి.ఓ. గాని పరిష్కరించేక అపిలేట్ అథారిటీ ఆ కమిటీకంటే అన్యాయాలు సరిదిద్దడానికి వీలవుతుంది. ఆ కమిటీ ఎంత శ్రద్ధగా పనిచేసినా గ్రామాలలో అన్యాయాలు జరుగుతున్నాయి భూస్వాములు వారి తాబేదారులకు పట్టాలు తెప్పించే ప్రయత్నం చేయడం అనేది జరుగుతోంది హరిజనులకు భూములు దక్కడం లేదు. అపిలేట్ అథారిటీగా కమిటీ ఉంటేనే సమస్యలు పరిష్కరించవచ్చు అని నేను నమ్ముతున్నాను. గవర్నరుగారి ప్రసంగంలో రాష్ట్రంలో జరిగే అవాంతర పరిస్థితులను గురించి చెప్పడం జరిగింది. మే నెల లోను, నవంబరు—డిసెంబరు నెలలోను వచ్చిన తుఫానులవలన తీవ్రమయిన వర్షం కలిగింది. కేంద్రం నుంచి మన ప్రభుత్వం సహాయం తీసుకుని చేసిన కృషి అభినందించతగినది ఇక రాయలసీమ గురించి కొంత చెప్పాలి. రాయలసీమలో కొన్ని ప్రాంతాలలో వర్షాలు పడ్డాయి, కొన్ని ప్రాంతాలలో వర్షాలు పడలేదు. వర్షాలు పడ్డ ప్రాంతాలలో మొదటి దశలో రావిగాని కరివు గాని తెగుళ్ళు వలన నష్టపడ్డాయి. వాటికి రెమిషను ఇవ్వాలి. ఆ విషయం ఆలోచించాలని కోరుతున్నాను. గవర్నరుగారి ప్రసంగంలో యస్. జి. వోల సమస్యలు పరిష్కరించడానికి చేసిన కృషి, తెలంగాణ యస్. జి. వోలకు సంబంధించిన సమస్యలు తీర్చడానికి చేసిన కృషి చెప్పడం జరిగింది. టీచర్లకు సంబంధించిన సమస్యలు తర్వాత పరిష్కరిస్తామని ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పారు. ఆ విషయం కూడ చదివి ఉంటే బాగుండేది. వారికి కూడ స్కేల్స్ ఇచ్చి తప్పి పరిపే బాగుండేది.

ఎలక్ట్రిసిటీ విషయంలో రాయలసీమకు సంబంధించినంతవరకు అంత పురోజిల్లాలో జాప్యం జరుగుతోంది. ఆ ప్రాంతంలో రెమువేషను రావందు వలన ఇవ్వలేకపోతున్నాం అంటున్నారు. సహకార రంగాలద్వారా సహాయం తెస్తే సహాయం చేస్తామంటే వెనుకబడ్డ ప్రాంతాలనుంచి అటువంటి సహాయం రావడంలేదు. మిషిమంగారంటి ఒక సంవత్సరం క్రితం తొలగిస్తామన్నాడు. ఇంతవరకూ ఏమీ లేదు. పమాలు చేశారు. ఇచ్చిన హామీ విలక్షణ మిషిమం

గారంటి తొలగించడానికి ప్రయత్నించాలని మనవి చేస్తున్నాను. రాయలసీమ ప్రాంతంలో లోతుగా ఉన్న బావులనుంచి బయటకు నీరు తీసుకువచ్చి పంట పెంచడం కష్టం కనుక రాయలసీమకు సంబంధించినంతవరకూ ఆ నిబంధనలన్నీ తొలగించి సహాయం చేయాలని కోరుతున్నాను. గవర్నరుగారి ప్రసంగంలో ముందువచ్చే సహకార రంగ చట్టాలకు సంబంధించిన విషయాలు చదివారు. మొన్న జగజీవన్ రాంగారి ప్లేట్ మెంటు పేపరులలో చదివాము. రాజ్యాంగం సోషలిస్టు పంథాలో సోషలానికి కొంత అడ్డం వస్తోంది. ఉదాహరణగా బ్యాంకుల జాతీయీకరణ కోర్టులో పెండింగులో ఉండి ఉంది అని చెప్పారు. వాటి ప్రధాన బాధ్యత రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలపై ఉంది కనుక రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు వాటిని పరిష్కరించి సోషలిస్టు పంథాలో వయనించి పరిష్కరించడానికి కృషి చేయాలని జగజీవన్ రాంగారు చెప్పారు. అందువలన ప్రత్యేక బాధ్యత రాష్ట్రాల పై ఉంది. దేశంలో ఉన్న సమస్యలు చూస్తే ఎంతవరకూ మన దేశం సోషలిస్టు పంథా వయపు వయనిస్తే అంతవరకూ ప్రజాస్వామ్యాన్ని కాపాడ గలమనే ఆచార్య దేశంలో ఉంది. అందుకు రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు సోషలిస్టు పంథాలో కృషి చేయాలి. ఇక మనం ఇంత క్రితం చెప్పిన భూసంస్కరణల విషయంలో తీసుకున్న భూములను త్వరగా పంచడానికి కృషి చేస్తామని గవర్నరు గారు చెప్పారు. అది ఎంత త్వరగా పంచితే అంత మంచిది వ్యవసాయ రంగంలో అభివృద్ధికి తోడ్పడినవారం అవుతాము. అవసరం అయితే భూసంస్కరణల విషయంలో పొరపాట్లు జరిగి ఉంటే మరొకసారి పునరాలోచించి తనిఖీగా భూసంస్కరణలు అమలు చేసి వ్యవసాయ రంగంలో గ్రీన్ రివల్యూషను రావడానికి అభివృద్ధి పొందడానికి, ఉత్పత్తి పెంచడానికి ప్రభుత్వం కృషి చేస్తుందని అతిస్తున్నాను. గవర్నరుగారి ప్రసంగం ఎంతో అభివృద్ధి పంథాలో ఉంది అని చెబుతూ ధన్యవాదాలర్పిస్తూ తెలుపు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ ఆర్. సత్యనారాయణరాజు (నర్సాపురం) :—అధ్యక్షా, గవర్నరు గారి ప్రసంగంలో దేశంలో సామాన్య ప్రజల పరిస్థితులు మెరుగుచేయడానికి చర్యలు తీసుకున్నట్లు లేదు. మన దేశానికి స్వాతంత్ర్యం వచ్చి 25 సంవత్సరములయింది. సామాన్య ప్రజల ఆర్థిక పరిస్థితులు ఏమయినా మెరుగుపడ్డాయా అంటే ఏమీలేదు. యూపారు దేశంలో ప్రధానమయినది ఆతిథికమయిన సమస్య ఏమంటే భూ సంస్కరణల సమస్య. 20 సంవత్సరాలనుంచి కాంగ్రెసు ప్రభుత్వం భూ సంస్కరణలు తెస్తామని చెప్పినప్పటికీ కొన్ని రాష్ట్రాలలో నామమాత్రంగా చట్టాలు తెచ్చివా ఆచరణలో మాత్రం ఎక్కడా ఒక సెంటు భూమయినా పేదలకు పంచిట్లు కనిపించదు. మన రాష్ట్రంలో 1961 లో చట్టం తెచ్చారు. భూ సంస్కరణల చట్టం యొక్క అవశ్యకత వేరే చెప్పనవసరంలేదు. ముఖ్యంగా మన రాష్ట్రంలో వ్యవసాయం పంజీభంలో ఉన్న విషయం అందరకు తెలుసు. 1961 లో తెచ్చిన చట్టాన్ని మళ్ళీ ఇవాళ భూసంస్కరణలు అమలు చేయడానికి చర్యలు తీసుకుంటామని గవర్నరుగారి ప్రసంగంలో చెప్పారు. కాని చట్టంలో ఉన్న లోపాలుబాధ అర్థంలేకుంటే ఎంతవరకూ ఉపయోగపడుతుందో తెలుస్తుంది.

గతంలో 1961 లో తీసుకు వచ్చిన చట్టంలోనే అది భూస్వాములను మరింత రక్షించే చట్టంగా ఉన్నదే తప్ప దున్నే వానికే భూమి లభించే చట్టంగా లేదు. ఆ చట్టంలో 20 వ Section లో ఎక్కడ పరిశీలించినా—ఏ ఒక్క విషయంలో కూడా—ఏ ఒక్క State కూడా, అవసరపు భూమిని పేద రైతు, వ్యవసాయ కార్మికుడికి పంచి పెడతాం అన్నది ఎక్కడా చెప్పలేదు. కానీ ఆచరణలో జరిగింది ఏమిటంటే భూస్వాములు పేద వారి కుటుంబ సభ్యులు పేర ఉన్నటువంటి భూములు వేల కొలిది వందల కొలిది ఉన్నటువంటి ఎకరాలు వారి కుటుంబ సభ్యుల పేర, బినామల పేర చేసిన సంగతి మనకు తెలుసు. అటువంటి అవకాశాలు చట్టం కల్పించింది. ఆ రూపంలో అయితే కుటుంబానికి మూగూడే భూమి 180 ఎకరాలు లగాయితే 360 ఎకరాల వరకు చట్టంలో అవకాశం కల్పించారు. మెట్ట భూమి అయితే దాదాపు వేయి ఎకరాలు లగాయితే 2 వేల ఎకరాల వరకు లభిస్తుంది. అట్లాగే పచ్చిక వైళ్ల పేర, పంచదార ప్లాంట్ రీల పేరుతోటి ఏదో వ్యాపార పంటల పేరుతోటి మిగుల్బుకోడానికి అవకాశం కల్పించారు. కానీ ప్రభుత్వం లెక్కల ప్రకారమే మన రాష్ట్రంలో 89 వేల ఎకరాలు మిగులుతుంది అని చెప్పారు. కానీ ఇలాంటి చట్టం తీసుకువచ్చి, మేము భూసంస్కరణలు చేస్తాం—అమలు చేస్తాం అని చెప్పటం అంటే రాష్ట్రంలో ఉన్న సామాన్య ప్రజానీకాన్ని, పేద ప్రజానీకాన్ని మోసగించటం తప్ప మరొకటి కాదని స్పష్టం చేస్తున్నాను. అయితే ఈవేళ, భూసంస్కరణలు చట్టం తీసుకురావటం అంటే—మొన్ననే అధికారంలో ఉన్న కాంగ్రెస్ సంక్షోభంవలన Indicate, Syndicate గా విభజన అయిన తర్వాత ఇందిరాగాంధీగారు ముఖ్యమంత్రిలకు ఉత్తరాలు వ్రాయటం—ఏమి అయినా రాష్ట్రంలో భూ సంస్కరణలు చట్టాలు తీసుకురావాలని చెప్పటం జరిగింది. మాట వరనకు అయినా అంగీకరిస్తున్నారు. కనీసం దీన్ని అయినా అవకాశంగా తీసుకొని—1961 లో తీసుకు వచ్చిన చట్టాన్ని పూర్తిగా రద్దు చేయటం ద్వారానే అమలు జరుగుతుంది తప్ప మరొకటి కాదు. దానిని రద్దు చేయటం దాని స్థానంలో నూతనంగా నిజమైతే పంట సంస్కరణలు జరిగే విధంగా పేద రైతు వ్యవసాయ కార్మికులకు—దున్నేవానికి భూమి మీద హక్కు లభించే విధంగా చట్టాన్ని తీసుకురావటం ద్వారానే కొంతవరకు అయినా మేలు జరుగుతుంది. ఈవేళ ముఖ్యమంత్రిగారు, దేశంలో ప్రధానమంత్రిగారు ప్రకటనలు చేసిన తర్వాత భూమి విల్లును మరల ఒక వైపు తీసుకురావడాన్ని ప్రయత్నము జరుగుతున్నా, రెండు వైపున రాష్ట్రంలో, కేంద్రంలో ఉన్న ముత్రులు భూస్వామ్య వర్గాకు చెందిన ముత్రులు, తిమ్మారెడ్డిగారుగాని, రామలింగరాజు గారు గానీ, ఈ ఇద్దరూ కూడా చేసిన ప్రకటనల సంగతి మనకందరికీ కూడా తెలుసు. ఇక భూ సంస్కరణలు ఎక్కడ ఉన్నాయి? పంచదానికి భూమి ఎక్కడ ఉంది? అంతా అయిపోయిందని చెబుతున్నారు. ఇట్లాంటి వాళ్లు అంతా ప్రభుత్వంలో ఉంటే ఈ భూస్వామ్య వర్గాలకు, పెద్ద పెద్ద పెట్టుబడి దార్లకు వాయకత్వం వహిస్తున్న కాంగ్రెస్ అధికారంలో ఉంటే—నిజమైన భూసంస్కరణలు ఈ ప్రభుత్వం తీసుకువస్తుందని ఆశించటం అంటే—అది పొరపాటే అని చెబుతున్నాను. గత అనుభవం కూడా అదే అటువంటి సంస్కరణలు

చేస్తారు అనే ఆశ కూడా లేదు. కాని నిజంగా రేళంలో ఉన్న రైతాం గానికి, కూశలకు వాళ్ళయొక్క ఆర్థికపరిస్థితి మెరుగు కావాలంటే—కీలక సమస్య భూ సంస్కరణలు అనుకొన్నప్పుడు— మేము స్పష్టంగా చెబుతున్నాం. భూసంస్కరణల చట్టంలో దున్నేవాడికే హక్కు కల్పించమని. వాస్తవంగా ఈనాడు మిగులు భూమి ఉంటుందా, ఉండదా అంటే 1953 లోనే ప్రభుత్వ లెక్కలు ఉన్నాయి. ప్రత్యేకించి ఆంధ్రరాష్ట్రం ఉన్నప్పుడు— ప్రభుత్వ లెక్కలు ప్రకారం చూచినట్లయితే— దాదాపు 15 లక్షల ఎకరాల మిగులు భూమి ఉంది. తర్వాత తెలంగాణా area లో దాదాపు 50 లక్షల ఎకరాల మిగులు భూమి ఉంటుందని అధికారులు లెక్కలు చెప్పారు. కాని 5 లెక్కలు చేసికొన్నా— ఈనాడు రెండు పంటలు పండే ముగాటి 10 ఎకరాలు గరిష్ట పరిమితిగా సేవిం గు పెట్టినట్లయితే— 5 గురు సభ్యులుగల కుటుంబం తీసుకొన్నట్లయితే— అదనంగా 10 ఎకరాలు మించకుండా సేవిం గు పెట్టినట్లయితే— అనేక లక్షల ఎకరాలు మిగులు భూమి కనబడుతుంది. అట్లాగే పాత చట్టంలో ఉన్నటువంటి— మిగుల్లు కొనే అవకాశాలు కల్పించిన లోపాలను సరిదిద్ది— ఆ రకంగా అన్నిరకాల భూములు మీద కూడా సీలింగు విధించినట్లయితే— మనకు పంచడానికి— భూమి లభ్యంకావడానికి అవకాశాలు లేకపోలేదు. అట్లాగే కౌలుదార్ల సమస్య ఉంది. కౌలుదార్ల చట్టంలో $1/4$ వంతు కౌలుదారు యజమానికి ఇచ్చి, $3/4$ వంతు కౌలుదారుకు ముట్టే విధంగా అవసరమైన మార్పులు తీసుకురావటం జరగాలి. ఆ విధంగా తీసుకురావటం ద్వారా సక్రమమైన సంస్కరణలు ద్వారా— దున్నే వానికే భూమి మీద హక్కు కల్పించే విధంగా అదనపు భూమిని పంచుకొనే విధంగా ఉంటేనే— కొంతవరకు అయినా భూ సమస్య పరిష్కారం చేసుకోవడాన్ని అవకాశం ఉంటుంది. అట్లాంటి సంస్కరణలు తీసుకురావడం ద్వారానే మేలు చేకూర్చినవారు అవుతారు.

ఈనాడు బంజరు భూమి సమస్య ఎట్లా ఉన్నా— బంజరు సమస్య మీద crash programme పెట్టారు. ఆ crash programme లో కమిటీల మీద కమిటీలు వేశారు కాని ఇదివరకే కొన్ని లక్షల ఎకరాలు పంచామని అంటు వ్నారు. నిక్కచ్చిగా, భూస్వాములు చేతులలో ఉన్నటువంటి భూమిని— మేము స్వాధీనం చేసుకొని పేదలకు పంచుతాం అంటున్నారు. కాని ఈనాటివరకు అయివా, ఎక్కడైతూ ఒక్క ఎకరం ప్రభుత్వం స్వాధీనం చేసుకొందా? భూస్వాములు చేతులలో వున్నటువంటి కొన్ని వేల ఎకరాలు రాజుల పేరుతోటి (lease) మరొక పేరుతోటో బినాముల పేరుతోటో ఉంది తప్ప— బంజరు భూమిని భూస్వాముల చేతుల్లోంచి ఎక్కడా కూడా తొలగించలేదు. అనేక చోట్ల ముఖ్యంగా తెలంగాణా జిల్లాలలో— బంజరు సమస్య మూత తీవ్రంగా ఉన్న విషయం అందరికీ తెలుసు. అక్కడ కూడా రైతాంగం— కూలీలు కదలి— అరకంగా అక్రమం చేసుకొన్నవాటిని చట్టాలు ఇవ్వకుండా అభ్యంతరాలు చెబుతున్న పంపులనలు లేకపోలేదు. భూస్వాముల చేతులలో వేలకొలిది బంజరు భూములు

ఉన్నాయి. ప్రభుత్వం వెంటనే భూస్వాముల చేతులలో వున్నటువంటి ఆదనపు భూమిని— కనీసం అదనపు భూమి నుంచి తొలగించకపోయినట్లయితే— వున్న బంజరు కూడా దక్కే పరిస్థితిలేదు. తెలంగాణాలో ఈనాడు బంజరు ఆక్రమించు కొంటున్నారనో లేదా భూస్వాములు చేతులలో వున్నటువంటి అదనపు భూమిని పంచుకోడానికి సిద్ధంగా వున్నారనో ఏదో పేరుతోటి— నిర్బంధ విధానాలు పెచ్చు పెరుగుతున్న సంఘటనలు వున్నాయి ఈ నిర్బంధ విధానం ఈనాడు కొత్త కాదు. రోజు రోజుకు పెన్సరిల్లుతూనే ఉంది. ముఖ్యంగా నల్లలైట్లు పేర్లుతోటి లేదా బంజరు భూములు Forest భూములు, పేద రైతాంగం వ్యవసాయ కూలీలు ఆక్రమించుకొంటున్నారు అనే నెపంతోటి— ఏదిఅయినా భూస్వాములకు— రైతాంగానికి పేచీ వస్తే— భూస్వాముల తరపున ధనం వున్నటువంటి పెద్ద పెద్ద వర్గాలకు అనుకూలంగాను ఈ పోలీసులు ఉండగా నిలబడటం— పేద కూలీలకు, పేద రైతాంగానికి వ్యతిరేకంగా పోలీసులు కావటం ద్వారా— ఆ పేరుతో Marxist Party మీద తీవ్రమైనటువంటి నిర్బంధ విధానాలు పెంచు తున్న విధానాలు స్పష్టంగా కనబడుతున్నాయి. ఈమధ్యకాలంలో ఖమ్మం జిల్లాలో చూసినా, వరంగల్లు జిల్లాలో చూచినా, నల్లగొండ జిల్లాలో, అటు శ్రీకాకుళం జిల్లా ప్రాంతంలో చూసినా విచ్చలవిడిగా ఎక్కడ క్కడ— పురుషులు మీద, స్త్రీలు మీద, రైతులు మీద, కూలీల మీద— ముఖ్యంగా marxist party వెనుకాల వున్నటువంటి ప్రజానీకం మీద ఆనేం దాడులు జరుగుతున్నాయి. ఈ దాడుల గురించి మేము Home మంత్రిగారికి ఈమధ్య కాలంలో 4, 5 సార్లు మహజన్లు ఇచ్చినా, రాయబారాలు వెళ్ళినా ఇంతవరకు ఏ యొక్క చర్య కూడా తీసుకోలేదు. మేము Home మంత్రిగారి దగ్గరకు వెళ్ళినప్పుడు— వరంగల్ జిల్లా నర్సంపేట తాలూకాలో అక్కడ వున్నటువంటి Circle Inspector చంద్రప్రకాశ్ అని. అట్లాగా Sub-Inspectors, ముగ్గురు ఇండ్రకరనరెడ్డి, వెంకట నర్సయ్య, హనుమంతరెడ్డి అనీ Sub-Inspector నాయకశాన్—నర్సంపేట తాలూకాలో ఉన్నటువంటి కొంతమంది గుండాల support తోటి—24 స్వాములు అండతోటి— మా పార్టీ కార్యకర్తలు అయివటువంటి నర్సంపేట తాలూకా కార్యదర్శి వెంకటయ్యను దౌర్జన్యం చేయటం జరిగింది అతనిమీద పార్టీ అనుచరులమీద—12 మందిమీద తప్పుడు కేసులు పెట్టటం—కోజ కూడా దాడులుచేసేసంఘటనలు జరుగుతున్నాయి. ఇంతవరకు వాటిమీద ఏమి చర్య తీసుకోలేదు. అంటే పోలీసువారు ఎంత అహంకారంగా ఉన్నారుఅంటే ఒక ఉదాహరణ చెబుతాను. ఈ మధ్య కాలంలో నల్లగొండ జిల్లాలో సూర్యాపేటలో కొన్ని దౌర్జన్యాలు జరిగిన ఎందరల్పుంలో—భూస్వాముల పేద ప్రజలమీద దౌర్జన్యాలు చేస్తూంటే—వారిని రక్షించడానికి బదులు—అక్కడి Circle Inspector Reserve Police ని తీసుకువెళ్ళి, భూస్వాములకుఅండగానిలబడి ప్రజల మీద దాడిచేస్తూ ఉంటే—దానికి వ్యతిరేకంగా—ఇది సరియినది కాదని circle Inspector కు చెబుదా—అని మా పార్టీ నాయకుడు ఫీమిరెడ్డి వర్మింహారెడ్డి— circle - Inspector ని అడిగితే ఆయనచెప్పిన సమాధానం ఏమిటి? Circle Inspector ఒకటేచెప్పాడు. మాకు ఏమివంతుండలేదు. మీరు ఏమిచెప్పినా యేమి వివదల్చుకోలేదు. అవస్థరంఅయితే మా Speaker కి చెప్పకోం

మాకు ఏమీ సంబంధంలేదు. అని చాలా అహంకారముతో ఆయన ఇచ్చిన వ మా ధా న ము ను బట్టి స్పష్టమవుతోంది. అక్కడ ఏరకంగా పార్టీ కార్యకర్తలను లెక్క చేయకుండా ఉన్నారో స్పష్టమవుతోంది. అంతేకాదు. ఇంకాచెప్పాలంటే Hyderabad జిల్లాలో, ఇబ్రహీం పట్టణంకాలూకాలో బంజరుసమస్య తీవ్రంగా ఉంది. ఆ బంజరు సమస్య మీద అనేకదఫాలు మేము ముఖ్యమంత్రిగారి దృష్టికి రెవిన్యూమంత్రిగారి దృష్టికి తీసుకువచ్చినప్పటికీ అక్కడ ఇంకా పట్టణాలసమస్య పరిష్కారం కాకుండా ఖూస్వాములు అండతోటి, Police support తీసుకొని—అక్కడ మాపార్టీ కార్యకర్తలమీద తీవ్రమైన చాడులు చేస్తున్న విషయంకూడా మనకు స్పష్టంగా కనబడుతున్నాయి. కొంతమంది పోలీసు అధికారులు మీద లేకపోతే పెద్ద పెద్ద అధికారులుమీద ఏదీ అయినా ఋజువు చేసిన ఆరోపణలు పెట్టి ఏవిఅయినా మాహాజర్ల ఇచ్చినప్పటికీ, ఇంతవరకు అతిగతి లేని సంఘటనలు మనకుతెల్పు. ఇంతకుముందే కొంతమందిచెప్పారు. 8 మాసాల క్రితమే మనరాష్ట్ర ప్రభుత్వ ప్రధాన కార్యదర్శి అయిన M. T. రాజుగారి మీద Speaker గారి ద్వారా ముఖ్యమంత్రిగారికి సంతకాలు పెట్టిన Petition ఇచ్చాం. కానీ ఆచారంలో ఇంతవరకు ఏమీ విచారణ జరగలేదు. ఏదో విచారం చేస్తున్నాం— జరుపుతున్నాం అంటూ—ముఖ్యమంత్రిగారి సంతకంతోటి ఏదోఉత్తరాలు వ్రాసినా—తగిన time లేకుండా, లేక, 1, 2 రోజులు ముందుగానో రావటం, కొంతమందికి time అయిపోయిన తర్వాత అందటం—వాటిని ముఖ్యమంత్రిగారు విచారించటం జరిగింది. ఇది సరియైనవర్ధతికాదు. అవుసరంఅయితే Central Government లో వుండేటటువంటి ఉన్నతాధికారులచేత enquiry చేయించితే, మేము పెట్టిన ఏర్పాదులను ఋజువు చెయ్యడానికి సగ్గడా సిద్ధంగా వున్నామని స్పష్టంగా చెపుతున్నాము. ఇటువంటి అధికారులేకాదు, చిన్నచిన్న అధికారుమీద ఎవరి మీద పెట్టినా వర్తకులు తీసుకొనే పరిస్థితులే కనుపించడం లేదు.

కుఫామలను గురించి రెండు విషయాలు చెప్పాలి. కోస్తా ప్రాంతంలో విచారితమైన వట్టవడ్డాం. దానికి అవగుణంగా, ప్రభుత్వ ప్రకటనలలో కొన్ని కోట్ల రూపాయలు యిస్తున్నామని చెప్పడం తప్పు. ఆచరణలో ఏ కొద్దో అమలు జరిగినా, మరికొంత అమలు జరగవలసిన అవుసరంవుంది. రైతులకు అప్పులు యివ్వడంలో జాప్యం జరుగుతోంది. మా జిల్లాలో ఏదో కొద్దిగా యిచ్చినా, వచ్చాపురం కాలూకాలో 2½ కోట్లకు దరఖాస్తులు వచ్చివుంటే యివ్వటానికి అక్షలు మాత్రమే పంచారు. కలెక్టరును అడిగినా, మరొకరిని అడిగినా, ప్రభుత్వాన్ని అడగండి అంటున్నారు. మాకు గ్రాంట్లు రావడంలేదు వచ్చిన తరువాత యిస్తాము అని ఆచరణలో చెపుతున్నారు. కొబ్బరి, అరటి, చెరకు తోటలు వర్తమాకంపం అయిన సంగతి మీకు తెలుసు. ఎకరానికి 100 నుంచి 200 రూపాయలకంటే ఎక్కువ అప్పులు ఇవ్వడంలేదు. కొబ్బరి తోటలకు, వ్యాపార పంటలకు ఎకరానికి రూ. 1000 లు అప్పులు యివ్వాలి. వరి చేలకు

ఎకరానికి రూ. 500 లు అప్పులు ఇవ్వాలి. వెంటనే grants release చెయ్యాలి, loans యిచ్చేటటువంటి అధికారాలు అనవసరపు జాబ్యం చేస్తున్నారు. దాన్నికూడా అరికట్టాలని కోరుతూ శలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ ప్రగడ కోటయ్య :—అధ్యక్షా, గవర్నరుగారి ప్రసంగం కత్తు కండ్రీకి శార్థం పెట్టినట్లుగావుంది. ఎందుకంటే ప్రతి సంవత్సరం ఒక శార్థం పెట్టాలి కాబట్టి అస్తి తనకు సంక్రమించాలి కాబట్టి తప్పనిసరిగా శార్థం పెడతాడు. అట్లాగే గవర్నరుగారు కూడా కొత్త session వచ్చినప్పుడు ఒక ప్రసంగం చెయ్యాలి కాబట్టి చేశారు. అంతకు మినహా అందులో ఏమీలేదు. ఎందుకంటే ఇప్పుడే అప్పారావుగారు చెప్పారు. కాంగ్రెస్ లో చాలా చీలికలు వచ్చాయని. నిజమే. ఎందుకంటే స్వాతంత్ర్య సముపార్జన సందర్భంలో కాంగ్రెసు ఒక సముద్రంగా వుంది. ఆ సముద్రంలో తిమింగలాలు ఉన్నాయి. మొసళ్ళు ఉన్నాయి. పెద్ద చేపలు, చిన్న చేపలు వున్నాయి. రత్నాలు ఉన్నాయి. క్రమక్రమంగా పెద్ద పెద్ద వస్తువులన్నీ బయట పడుతూ వచ్చాయి. చివరకు మిగిలింది రత్నాలు. అదే మా old congress. యివ్వాలి అప్పారావుగారు జాధవవలసిన అవుసరం లేదు. ఇటువంటి మార్పులు సహజంగా వస్తునే వుంటాయి. ఏమైనప్పటికీ గవర్నరుగారి ప్రసంగం చేస్తున్నారు అంటే ప్రభుత్వం తాలూకు విషయాలు విస్తృతంగా చెబుతారనే ఆశ కలిగింది. ఎందుకేతనంటే సంవత్సరం, సంవత్సరం క్రితం మన ముఖ్యమంత్రిగారు మద్రాసులో చెప్పారు. సోషలిజం అంటే ఏమిటో నాకు అర్థం కాలేదని మొన్న మొన్న కాంగ్రెసులో చీలికలు వచ్చినప్పటి నుంచి ఈ సోషలిజం, సామ్యవాదం గురించి. పరేపరే చెబుతున్నారు. సామ్యవాదం అనేది ఎవరు ఏమీ చెప్పకపోయినా, సాధారణంగా ప్రజలు అర్థం చేసుకునేటటువంటిది. ఏమిటంటే సమాజంలో వుండే చరతమీ భేదాలు, అంతరాలు తొలగిపోతాయని, అందరికీ ఉద్యోగ అవకాశాలు వుంటాయని, జీవిత ప్రమాణం ఇప్పటికంటే కొంచెం మెరుగుగా వుంటుందని, ఇవి అశలు. అందుకు అనుగుణంగా ప్రతిపాదనలు ఏమైనా ప్రభుత్వం గవర్నరుగారి ప్రసంగంద్వారా ముందు పెట్టిందా అని ఆలోచిస్తే అందులో ఏమీ కనుపించడంలేదు. ఎందుకంటే ఒకటి, రెండు ప్రణాళికలు అమలు జరిపాం. నాల్గవ ప్రణాళిక కూడా నిర్ణయం జరిగిందో లేదో కానీ, నాల్గవ ప్రణాళికా కాలంలో వున్నాం. మన పవీత ప్రమాణాలు ఏమైనా పెరిగాయో అంటే బహుశః బస్టిల్ లో పెరిగితే పెరిగి వుండవచ్చు ఇంతో అంతో ఉద్యోగ అవకాశాలు వున్నాయి కాబట్టి. కానీ గ్రామాలవైపునా చిన్న చిన్న బస్టిల్ వైపునా వారి జీవితంలో అలా మార్పు కాలేదు. చాలా నికృష్టమైన జీవితాలు సాగిస్తున్నారు. పని చేసుకోవడానికి నిండుగా పనిలేదు. ఒక వేళ పని చేయడానికి పూనుకున్నప్పటికీ వ్యాయమైన వేతనాలు వచ్చే అవకాశం కనుపించడంలేదు. ఇది కాదని చెప్పడానికి ప్రభుత్వం ముందుకురారు. చదువుకున్నవారి నిరుద్యోగం గురించి చెప్పవలసిన పనిలేదు. ప్రభుత్వం వారు పరేపరే చెబుతున్నారు. రక్షణది ఇంజనీర్లు నిరుద్యోగులుగా వున్నారు. వేల సంఖ్యలో డాక్టర్లు నిరుద్యోగులుగా వున్నారు. సోషలిజం గురించి ఇంతగట్టిగా చెప్పుకుంటున్నా. ఉద్యోగం కల్పన

విషయంలో ప్రభుత్వం విధానంలో ఏదైనా మార్పు వుందా అని జోచిస్తే మార్పు ఏమీ కనుపించడంలేదు. ఉద్యోగం కావలసింది ఎవరికి? ఎవరైతే బ్రతుకాని? బ్రతుకు తెరువు లేదనుకుంటాడో వాడికి ఉద్యోగం కావాలి. ఆస్తి పాస్తులు వున్నాయి అంటే భూములు వున్నాయి. వర్తక, వాణిజ్యాలు తరతరాలుగా సాగిస్తున్నవారు ఉన్నారు. లేదా ఉన్నతోద్యోగాలలో వుండి, పెద్దపెద్ద ఆస్తులు సంపాదించినవారి బిడ్డగానీ, మనములుగానీ, మునిమనుములుగానీ బ్రతుకానికి సావకాశం వున్నవారు ఉన్నారు. అటువంటి వర్గాలలోంచి వచ్చినవారిని వెతికిపెట్టి బ్రతుకు తెరువు లేనటువంటి వారికి ఉద్యోగ అవకాశాలు కల్పించడం సోపానికం కౌతుంది. ఇందుకు ప్రభుత్వం ఏమైనా ఆలోచిస్తుందా? నిన్న మొన్నటిదా: యింజనీర్లు కావాలని Electricity Board వారు ప్రకటించారు అందులోకూడా ఫిఫార్సు, పలుకుబడి, ప్రాబల్యంవున్న వారు తప్ప, పేద జనాలలో నుంచి, ప్రభుత్వం వారు scholarships యిస్తేను, చందాలు వసూలుచేసి, విజ్ఞాన చేసి చదువుకుని ఇంజనీర్లు అయినటువంటి వాళ్ళకు ఉద్యోగాలు లేవు. ప్రభుత్వం దీనికి ఏమిసమాధానం చెబుతుంది? వెనుకబడ్డ తరగతులకు రాజ్యాంగా లిన్ని సవరించాలని ఆనడం, రాజ్యాంగంలో వున్నటువంటి రక్షణలను అమలు జరుపుకున్నారా అంటే, మన రాష్ట్రానికి సంబంధించినంతవరకు 16-4 క్రింద, అధికంగాను, ఇతర విధాలుగాను, వాళ్ళ విషయంలోను, వెనుకబడిన జాతులకు ప్రభుత్వ ఉద్యోగాల విధానంలోగానీ, Arts colleges లో గానీ, professional colleges లో గానీ, technical colleges లో గానీ, వారికి ప్రత్యేకమైన వసతి కల్పించాలని ఉద్యోగ అవకాశాలు, ప్రత్యేక commissions యివ్వాలని, రిజర్వేషన్లు ఇవ్వాలని చెప్పి వుంది. కానీ, ఎంతవరకు అమలు జరుగుతోంది? చాలా సామూహికతో చెబుతారు ముఖ్యమంత్రిగారు. ఎప్పుడు ఏ ప్రసంగం చేసినా వెనుకబడ్డ తరగతుల వారిమాట మరచిపోను. మాటల్లో మాత్రం చెప్పడం, చేతల్లో మాత్రం సూన్యం. ఎంతకాలం ఈ ప్రభుత్వాన్ని, ప్రభుత్వాధిపతులను విశ్వసించడం జరుగుతుందని మనవి చేస్తున్నాను. దీనికి ఒక కమిషన్ అన్నారు. మొదట High Court, retired Judge ని చేశారు. వారు resign చేస్తే వారి స్థానే ఒక Administrative Officer ను చేశారు. రాజ్యాంగంలో కొన్ని వసతులు High Court, Supreme Court లకు వున్నాయి. రాజ్యాంగ వచనలో వారు వసతులు కల్పించారు. ఒక కమిషన్ ను వేయవలసిన అవసరంవుంది. రాష్ట్ర ప్రభుత్వం, ప్రజలు అందుకని ఆందోళనచేసిన, దానిని గుర్తించి ఒకరు సోయినంతమాత్రం చేత, Chief Justice కొమరయ్యగారివో మరొకరివో లేక Retired Supreme Court Judge గజేంద్రగట్కర్ వో వేయకూడదా? మొన్న Hindu లో కూడా వచ్చింది. జమ్మూకాశ్మీరులో ఇటువంటి Backward Classes కు ఏ విధమైన సదుపాయాలు కల్పించారో చెప్పారు. జనాభా ప్రాతిపదికమీద యిస్తున్నారు. కనీసం 20% లేక 25% reservation యివ్వడంలో కాలయాపన చెయ్యడంతప్ప ఏమీలేదు వారికి అభిమానంవుంది రిటైర్ అయిపోయి, ముసలివారు అయిపోయిన I. C. S. Officer ను ఫీసుకుతప్ప

కమిషన్ గా వేశారు. ఈ రిపోర్టు వస్తుందా! రాను. ఇంతలో రాద్. రావడానికి సావకాశంలేదు. ఖపలక: 72 వరకు సాగుతూవుంటుంది. కమిషన్ వేశాము దాని రిపోర్టు రాగానే వెల్లెన కరిటాలు పెడతాము అని చెప్పడం ప్రచారంకోసం చేస్తున్నటువంటిదిగా కనువిస్తోందిగాని. మరేమీ కనిపించడంలేదు.

అద్యక్షా! ఇప్పుడు తెలంగాణా విషయం వున్నది. సర్వీసెస్ లో ప్రయోజనాలు కల్పిస్తున్నాం అన్నారు. అఫీషర్ల కమిషను వేస్తున్నాము అన్నారు. Advisory Committee అన్నారు. అంతేకాకుండా ఇందిరాగాంధీ అర్ధరాత్రి ఈదేశానికి దిగుమతి అయింది తరువాత వెళ్ళింది. అప్పకూర్ ప్రధానక ఒకటి రూపొందించింది. కమిటీలమీద కమిటీలు వేశారు. ఇన్ని చేసిన తరువాత గూడా తెలంగాణా ప్రజలకు ఈ అనుచరిస్తున్న విధానాలపై సంతృప్తి లేదు అనిగంటావధంగా చెబుతున్న తరువాతకూడా, ప్రజాభిప్రాయాన్ని త్రోసి పుచ్చి, మనకు తోచిన విధానాలు అనుసరించడం ద్వారా ఈ సమస్య పరిష్కారం అవుతుంది అనుకోవడం శ్రమకాదా? మనం Sincere గా ఒక సమస్య పరిష్కారం కావాలని అనుకున్నప్పుడు దాని సరైన మార్గాలు వెతకాలి. కాని ఎవరికీ అది అవ్వరంటేదు. కాపోతే, యిప్పుడు కమిటీ చెబుతున్నారంటే—చీఫ్ సెక్రటరీ గారికి బదులు, ఒక అడిషనల్ చీఫ్ సెక్రటరీ. చీఫ్ మినిస్టరుగారికి బదులు ఒక డిప్యూటీ చీఫ్ మినిస్టరుగారు, తరువాత సర్వీసెస్ లో, 'లా' (Law) లో ఒక అడిషనల్ సెక్రటరీ నైనానులో ఒక అడిషనల్ సెక్రటరీ—ఇవేకాకుండా ఆంధ్ర సర్వీసెస్ వేరు, తెలంగాణా సర్వీసెస్ వేరు; ఇక్కడి ప్రమోషన్లు వేరు, అక్కడి ప్రమోషన్లు వేరు. ఇవేకాకుండా రీజనల్ కమిటీ ఉన్నతాధికారాలు యిస్తారట. ఎవరికి చెప్పి యిస్తున్నారు? ఇక్కడ ప్రజలచేత ఎన్నుకోబడిన కానసభ వున్నది. ఈరోజునవున్న Residential Order ప్రకారం తెలంగాణా Regional Committee లో మనం యంతకుపూర్వం యిచ్చిన అధికారాలను అమలుజరవకపోతే దానికి బాధ్యత ఎవరిది? ఆ బాధ్యతను మనం విస్మరించి, ఈరోజు తెలంగాణా రీజనల్ కమిటీ ఉన్నతాధికారాలు అంటే అర్థం కాకుండా వున్నది. వారు చాలా స్పష్టంగా చెబుతున్నారు. ప్రజాభిప్రాయాన్ని అనుసరించి మంచి తేల్చివేయండి అని చెబుతున్నారు. ఏరైవా ఆలోచించండి. రోజూ పోరుతో ఈ సంసారం ఎంతకాలం సాగించడం పాధ్యపడుతుంది? అనే అభిప్రాయం ఈరోజు ఆంధ్రలోగాని, తెలంగాణాలోకాని స్పష్టంగా వున్నది అని ప్రత్యేకంగా మనవిచేస్తున్నాను. పోరుతో సంసారం సాగించడం పాధ్యంకాదు. అంతేక ఈ ప్రజాభిప్రాయం అనేది ఏ రూపంలో వుండాలి, అనే విషయం తేల్చుకుని ఆ విధంగా చేస్తే ఎవరిబాధలు వారు పడకారు. అంతేకాని పోరుతో మాత్రం ఈ సంసారం నడవడం కష్టం. తెలంగాణా ఉద్యోగులకోరకు ఒక కమిటీ వేశాము అంటే—అయ్యయ్యో మా ఆంధ్ర ఉద్యోగులకు వషం బరుగు తున్నది, ముఖ్యమంత్రి మమ్మల్ని, మా ప్రాంతాన్ని కాకట్టు పెడుతున్నారు అని వారంటున్నారు అలాగే అమృత వ్యవహారంలోగాని, వ్యక్తుల వ్యవహారంలో గాని, ఆవేకం జరిగాయి. కనుక యింకా మనం ఈ ప్రాంతీయ దురభిమానాలకు పోకుండా, వున్న సమస్యను వున్నట్టుగా—వారు కొరేవిధంగా,

ఆ ప్రజాభిప్రాయం ఏమిటో. ఎప్పుడు జరగాలో, ఏ విధంగా జరగాలో—
కావలసిన విధంగా ఆలోచించి ఈ సమస్యకు తుది పరిష్కారం వెతుక్కోవడం
మాత్రం ఉభయాలకూ శ్రేయస్కరం అనే విషయాన్ని కూడా మనవిచేస్తున్నాను.
అలాకాకుండా బడ్జెట్ వేరు, సర్వీసెస్ వేరు Development వేరు అని చెబుతూ,
ముఖ్యమంత్రిగారి తమ యిష్టప్రకారం పోస్తులన్నీ కేటాయింపులు చేస్తూవుంటే
అది సరైన మార్గంకాదు. ఆ విషయాన్ని గురించి బాగా ఆలోచించాలి.
పోతే నిన్న కమాల్ దీన్ గారు గవర్నరుగారి ప్రసంగాన్ని సమర్థిస్తూ చెప్పినారు—
‘శైలంగాడా ఉద్యమం పేరిట కొంఠిమంది వ్యక్తులు అస్తిపాస్తులు సంపాదించు
కున్నారు అని. అస్తిపాస్తులు సంపాదించుకున్నవారు యిటు వున్నారా? అటు
వున్నారా? ఎక్కడ వున్నారు అనేదానికి ఒక కమీషనువేస్తే వ్యవహారం స్పష్టంగా
బయటపడుతుందని మనవిచేస్తున్నాను. ఎవరు ఆస్తులు సంపాదించుకున్నారు?
ఏ విధంగా సంపాదించుకున్నారు? వందల ఎకరాలు వున్నాయా? అక్షల
రూపాయలు వున్నాయా? వీటన్నిటినీ తప్పనిసరిగా తేల్చుకునే అవసరం తప్పని
సరిగా దేశానికి ఆసన్నం అయింది అనే విషయంకూడా నేను మనవిచేస్తున్నాను.
ఎందుకంటే మనం సామ్యవాదం, సామ్యవాదం అని చెబుతున్నాంతప్ప, ఏనాడో
మనం తయారుచేసుకున్న Land Reforms implement చేసే machinery
రాష్ట్రంలో వున్నదా అని అడుగుతున్నాను. ఎప్పుడో కళా వెంకటరావుగారు,
ప్రకాశ్ వంతులుగారు ఆ రోజుల్లో చెప్పిన తరువాత,—ఆంధ్రప్రదేశ్ వచ్చిన
తరువాత కళా వెంకటరావుగారు Lands Reforms పెట్టారు. అందులో
అనేకతరాల భూములు వున్నాయి. ఈ తరాలభూములు అన్నీకూడా—ఆ రోజున
వున్న తరాలు ఈ రోజు వున్నాయా అని అడుగుతున్నాను. ఆ రోజు నాగార్జున
సాగర్ ఆయకట్టక్రింద వున్న భూములన్నీకూడా మెట్టభూములుగా వున్నాయి.
ఆ రోజున వంద ఎకరాలు వున్నాకూడా అభ్యంతరం లేదు. అలానే పోచంపాడు
ప్రాజెక్టుగాని, కడెం ప్రాజెక్టుగాని, లేకపోతే మైనర్ ఇరిగేషనుగాని ఆ రోజున
వందల ఎకరాలు భూములున్నవనికూడా ఏ తరంక్రిందనో మినహాయిస్తే, ఈ
రోజు అవన్నీ ప్రాజెక్టులై, నీటివనర్లు వచ్చి, అవన్నీకూడా ‘ఏ’ క్లాసు భూములుగా
మారిపోయివుంటే, దానిమీద implement చేసే machinery ఏమైనా వున్నదా,
అని నేను అడుగుతున్నాను. ఎందుకంటే—లాండు రిఫారము, లాండు రిఫారము,
లాండు రిఫారము అని అక్కడినుండి యిక్కడివరకూ చెవులు చిల్లులుపడేవిధంగా
వాయిచడంతప్ప ఏమైనా అమలుజరుగుతున్నదా అనిఅడుగుతున్నాను. Surplus
land లేదా అంటే వున్నది. కాని ఎవరు యిస్తారు? ఏ విధంగా తీసుకువస్తారు
బయటికి? అది ప్రభుత్వానికి సాధ్యపడుతుందా? అని అడుగుతున్నాను. ఇది
కాంగ్రెసు ప్రభుత్వమే అయినప్పటికీ, అక్కడ కేంద్రలో వున్నదికూడా Ruling
Congress ప్రభుత్వమే అయినప్పటికీ coordination లేదనే విషయం ఈ రోజు
ఉదయం చాలా స్పష్టంగా తేలిపోయింది. ఎట్లా అంటే—వారు P. D. Act ను
drop చేసుకున్నారు. ఎందుకంటే ఆమెకు అక్కడ minority ప్రభుత్వం వుంది.
అక్కడ వున్న ప్రతిపక్షాలు అన్నీ వ్యతిరేకిస్తాం, వ్యతిరేకిస్తాం అనేసరికి ఆమె గుట్టు
చప్పుడు కాకుండా, దేశం ఏమైపోతే నేమిటి అనే ధోరణిలో అది రాష్ట్రాలకు

నదిలేసింది. అవిణ్ణి నిగదీసి అడగవలసిన అవసరంలేదా? ఇంతకాలంగా కేంద్రమే P. D. Act ను ప్రవేశపెట్టి రాష్ట్రాలకు అధికారం P. D. Act ను ప్రవేశపెట్టి రాష్ట్రాలకు అధికారం యిచ్చి అమలుపరుపుకోవచ్చును అని చెబుతున్న సందర్భంలో, ఈ రోజు ఇందిరా గాంధీగారు ఎందుకు withdraw చేసుకున్నారు? లేక కమ్యూనిస్టుల వెంట పరుగెత్తుతున్నదా అని ఆలోచించవలసిందిగా బ్రహ్మానంద రెడ్డిగారిని అభ్యర్థిస్తున్నాను. ఏదైనా అరాచక శక్తులు వుంటే నిర్దాక్షిణ్యంగా అణచవలసిందే. హింసాత్మక చర్యలు సాగిస్తున్నవారిని నిర్దాక్షిణ్యంగా అణచవలసిందే. కాని అందుకు చట్టాలు లేవా? ఈ చట్టాలను మనం ఉపయోగించ గలుగుతున్నామా? A. K. K. సంబియార్ మీద corruption charges పెడితే, క్రిందా మీదా పడి, courts అన్నీ తిరిగిన తరువాత, కేంద్ర ప్రభుత్వంవారు prosecute చేయవలసిందని రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి వ్రాస్తే ఏమి చేస్తున్నది రాష్ట్ర ప్రభుత్వం అని అడుగుతున్నాను. నిజంగా corruption ను తుదముట్టించాలనేది మన లక్ష్యమే అయితే అంత పెద్ద ఆఫీసరుమీద corruption charges వున్నప్పుడు, కేంద్ర ప్రభుత్వం prosecute చేయాలని చెప్పిన తరువాత ఎందుకు చేసేదానికి ముందుకు రావడం లేదని అడుగుతున్నాను. Law and order ఈరోజు లేదు. గుంటూరులో హత్య జరిగితే, నత్తెనపల్లిలో లూటీలు జరుగుతూవుంటే, వాములు అన్నీ తగలబెడుతూ వుంటే, పైర్లు అన్నీ పీకేస్తూవుంటే పోలీసుల రక్షణ లేకుండా, వార్టీ ప్రభుత్వంగా ఆక్రమణ ప్రభుత్వంగా, స్వంత ప్రయోజనాలకోసం మాత్రం పోలీసు ఆఫీసర్లను ఉపయోగించుకునే నీచానికి మనం దిగజారిపోయిన తరువాత, ఈ దేశంలో అరాచక శక్తులను అణచటం ఎట్లా సాధ్యపడుతుందని అడుగుతున్నాను. ఎక్కడ గుంటూరులో హత్య, ఎక్కడి నత్తెనపల్లిలో లూటీలు, గృహదహనాలు, గడ్డి వాముల దహనాలు—ఈ ఏదంగా దోపిడీలు జరిగిపోతూవుంటే పోలీసులు చర్య తీసుకోకపోవడానికి కారణం ఏమిటవికూడా మనం ఆలోచించాలి. ఈరోజు Law and Order ఎక్కడా లేదు. ఎక్కడ చూసినా brothel houses వున్నాయి; ఎక్కడ చూసినా gambling houses వున్నాయి. ఇవన్నీకూడా పోలీసుల co-operation తోనే సాగుతూ వున్నాయి. ఎక్కడైతే brothel houses వున్నాయో అక్కడ పోలీసులకు వాటా వున్నది; ఎక్కడైతే gambling houses వున్నాయో అక్కడ పోలీసులకు వాటా వున్నది. Brothel houses స్వేచ్ఛగా సాగిపోతున్నాయి. సంసారాలు చెయ్యడం సాధ్యం కావడంలేదు. ప్రతి ఇల్లా కూడా gambling house గా మారిపోయింది. ప్రతి ఇల్లాకూడా liquor house గా మారిపోతున్నది. దానితోడు prohibition stop చెయ్యడంతో ఈ రోజు దేశంలో అరాచకం సాగిపోతున్నది. పోలీసు ఆఫీసర్లు ఎంత విచ్చలవిడిగాతిరుగుతున్నారో తెలుసుకోవాలంటే, రహస్య విచారణ చేసేదానికి ఏద్యంగా వుంటే ఋజువుచేసేదానికి చేసు సంసిద్ధంగా వున్నాను. ఈ రోజు cotton market—దానిపై bracket అని అంటారు. అది ప్రతి కిక్కి దుకాణంతోనూ విచ్చలవిడిగా సాగుతున్నది. చీరాలలో ప్రతి కిక్కి బంకుతోనూ కాటన్ చూర్మెటుసాగుతున్నది. దానితోకూడా పోలీసులకు భాగాలు వున్నాయి. వాటిని అడుపులోకి తెచ్చేది ఎవరు? అరాచకాన్ని అణచేవారు ఎవరు? ఈ విషయాలన్నీ ప్రభుత్వం ఆలోచించకపోతే ఏమీ ప్రయోజనం లేదని మనవిచేస్తున్నాను.

అధ్యక్షా! ఇన్ని cyclones వచ్చాయి. నిన్న గవర్నరుగారు చెబుతారు— ఆంధ్రంలో పడ్డ వర్షాలు, నవంబరులో పడ్డ వర్షాలు, డిశంబరులో పడ్డ వర్షాలు గుంటూరుజిల్లాలో మాత్రం పడలేదట. ఏమీ విపరీతం అండి గవర్నరుగారి ప్రసంగం? డిశంబరులో పడ్డ వర్షాలవల్లనే గుంటూరుజిల్లాలో సర్వ నాశనం అయిపోయిందని మనం చెప్తున్నాను. రేపల్లె తాలూకా మురిగిపోయినా, బాపట్ల తాలూకా మురిగిపోయినా—అన్నట్లు ఏకరానికి రెండు బస్తాలు కూడా చేతికిరాని దస్థితి వట్టింది. గడ్డి అంతా నేలలో కలిసిపోయింది. పశువులకు fodder గాని, మనుషులకు తినడానికి తిండిగాని లేని పరిస్థితులలో వున్నారు. ఇళ్ళు పడిపోతే మారు, నూట ఏళ్ల రూపాయలు యిచ్చామే. Fire accidents జరిగితే 50 రూపాయలు యిచ్చామే, special remission యివ్వవలసింది అంటే వినిపించుకునే వారే లేరు. ఒక్క క్రిష్ణా western delta లోనే 4½ లక్షల ఎకరాలు వుంటే అంత భూమిలో ఎంత పంట పండిందో లెక్కలు కట్టగలవారు ఎవరయ్యా? సిజల్ రెమిషను యిచ్చేరాని మీరు ఎవరయ్యా? ఉపన్యాసాలు చూస్తే మాత్రం శిస్తు మాఫీ చేస్తున్నాం అని చెప్పడం, తీరా ఆర్డర్లు వచ్చేసరికి special remission కాకుండా seasonal remission యివ్వడం ఏమిటి? దీనికి ఎవరు లెక్కలుకట్టేది? ఇట్లు కూలిపోతే 150 రూపాయలు యిచ్చాం. పంట సంపూర్ణంగా నాశనం అయిపోతే రైతులకు రెమిషను యిచ్చారా? మొన్న వర్షాలకు వరిచేలు తుంగ బీళ్లుగా మారిపోయి, వాటిలో నాటులు వేయాలంటే 250 రూపాయలు ఖర్చు పెట్టవలసివచ్చింది. మందులు వేయాలంటే 200 రూపాయలు ఖర్చు పెట్టవలసి వచ్చింది. చేతికి వచ్చిన పంట కాస్తా నీళ్ళు కలిసిపోయింది. అలాంటి రైతులకు మనం చేస్తున్న సహాయము ఏమిటి? నీ నేను అడుగుతున్నాను. తక్కువ రుణాలు యిస్తామన్నారు. తక్కువ రుణాలు చేతికి రాలేదు. Special Remission లేదు ఏదో లేవీ అన్నారు. Levy ని రద్దు చేసినందుకు నేను చాలా సంతోషపడుచున్నాను. కాని రైతులకు Crop Insurance ఇవ్వదు అయినా ఆలోచించవలసిన అవసరం వున్నది. Capital Insurance ఆలోచించ వలసి వుంటుంది. మనం ఇద్యోగులకు Insurance పెట్టి దేశానికి ఏదో మహోప కారణం చేస్తున్నామని అనుకుంటే ప్రయోజనం లేదని అంటున్నాను. యీ వేళ దేశానికి వెన్నెముకగా వున్నటువంటి రైతులకు నష్టం కలిగితే అదుకోలేని ప్రభు దేనికి వున్నదని మనవి చేస్తున్నాను. అలాగే అధ్యక్షా, యీ వేళ చేనేత పారిశ్రామికులు బహుళా ముఖ్యమంత్రిగారు చూపే వుంటారు, నేలంలో అప్పుడే విరుద్యోగం యేర్పడి, తిండి లేక విషం త్రాగి చచ్చిన వార్తలు వస్తున్నాయి. అదీ పరిస్థితులు యీ వేళ అంద్రదేశంలో వున్నాయి, గమనించవలసిందని ముఖ్య మంత్రిగార్ని ప్రత్యేకంగా అర్థిస్తున్నాను. కోటి రూపాయలు యివ్వవలసిన దానికి 5 సంవత్సరాలనుంచి మాటలు చెప్పడం తప్ప—prohibition, cesses కోట్లు సంపాదిస్తున్నారే అటువంటప్పుడు మాకు యివ్వవలసిన బాకీ కోటి రూపాయలు యిస్తే కనీసం ఏదైనా పని చేసుకుంటారు. మాళ్ళధర పెరిగిపోతే ఏమి చేస్తున్నారు. 20 వ నెంబరులో పెట్టెకు 10 రూపాయలు పెరిగింది. 40 వ నెంబరులో 15 రూపాయలు పెరిగింది. 60 వ నెంబరులో 18 రూపాయలు

పెరిగింది. 80 వ సెంటులో 25 రూపాయలు పెరిగింది. 100 వ సెంటులో 85 రూపాయలు పెరిగింది. కాని ప్రభుత్వానికి కట్టినట్లు లేదు. కనీం con-
crete ముత్రులకు కూడా దాన్ని చూసి అక్కడ ఉన్నటువంటి భగవేగారితో
మాట్లాడుదాము, ఎందుకు వచ్చినాయి విపరీత హాస్తిమలు, ఎట్లా అరికట్టాలి అనే
ఆలోచన అయినా ఉందా అని అడుగుతున్నాను. అధ్యక్షా, ఒక చిన్నవిషయం.
A. S. G. అనే ఒక Chemical ఒక Kg 45 రూపాయలు అమ్మితే ఈచేత 285
రూపాయలు అమ్ముతున్నది అధ్యక్షా, ఎందుకు జరుగుతున్నాయి ఈ పరిస్థితులు.
ఎక్కడ Socialism, Socialism, Socialism అని చెప్పుకుంటూ ఉక్కు
ధరలు పెంచి, most ధరలు పెంచి దేశాన్ని ఈ విధంగా పీడిస్తుంటే Sociali-
sm అనేటటువంటి విషయాన్ని నేను ప్రత్యేకంగా విజ్ఞప్తి చేస్తూ, ముఖ్యమంత్రి
గారు చేయవలసిన మొదటి కర్తవ్యం చేనేత కార్మికులకు యివ్వవలసిన rebate
తప్పనిసరిగా యివ్వవలసిందిగా కోరుతున్నాను. కొంతతరకూ అయినా వారు
పని చేసుకోవడానికి అవకాశం వుంటుంది లేకపోతే ఆకటి మరదాలు తప్పవు.
దానివల్ల ప్రభుత్వానికి ప్రమాదం తప్పదు. యీ రాష్ట్రానికి ప్రమాదం తప్పదు
అని మనవి చేస్తూ శేలవు తీసుకొంటున్నాను.

శ్రీ ఎ. మాధవరావు :—అధ్యక్షా, ఈ రోజు ఈ సభాసేరికి మద్దతుంచి
మాట్లాడాలంటే దేహం కంపిస్తోంది. ఎందుకంటే ప్రజాస్వామ్యం పరిరక్షణ
జరిపేటటువంటి సందర్భంలో మనం వున్నామా లేక యిది ప్రజాస్వామ్యానికి
ఘోరి పాతిపెట్టేటటువంటి పరిస్థితులు యేర్పడుతున్నాయో అని అనిపిస్తోంది.
ఈరోజు మనం ఆలోచిస్తే అధ్యక్షా యే కారణం అయినా చెప్పండి. ఏమైనా
చెప్పండి. యీ రోజు ప్రభుత్వం ఊదావస్థకు పోతున్నదేమోనని ఊహించుకు
ని లాగా అని అనిపిస్తోంది. దానికే యే కారణం అయినాగాని, కారణాలు అంద
రికీ విదితమే. నేను చరిత్ర చరణం లాగా చెప్పవలసిన అవసరం లేదు.
ఎప్పుడు అయితే ప్రభుత్వం ఊదించేటటువంటి పరిస్థితిలో వుంటుందో అప్పుడు ఆ
ప్రజాప్రభుత్వంలో ఎన్నో యిబ్బందులు వస్తాయి. ఒత్తిడులు వస్తాయి. పనులు
చేయాలి. చేయకపోయినట్లయితే జరగదు. Administration జరగాలంటే
చాలా యిబ్బంది వస్తుంటే ఆ విషయాన్ని కూడా చరిత్ర చరణంగా చూస్తు
న్నాము. అందువల్లనే ఈ రోజు ప్రభుత్వము అనేటటువంటిది ఉందా, ఉంటే
దీనిలో ఊదించిపోయేటటువంటి పరిస్థితులు ఏర్పడుతున్నాయని అందరికీవిదితమే.
యిప్పుడు ఎవరయినా కాని చూసినట్లయితే ఏదో Compromising చేసుకునే
టటువంటి పద్ధతిలో పనులు జరిగిపోతున్నాయేగాని నిజంగా ప్రజాప్రభుత్వాన్ని
నడపాలా, సిద్ధాంతరీత్యా జరిపేదానికి అవకాశం ఉన్నదా లేదా అని చూచినట్ల
యితే అది జరగడంలేదనే అనిపిస్తుంది, ఎవరు అయినాగాని భయపెట్టినట్లయితే
ఆ భయానికి లొంగిపోయే పరిస్థితులు కూడా యేర్పడి తున్నాయి. ఈ పరిస్థితు
లలో మనం చూచినట్లయితే యేవిధముగా యీ ప్రజాస్వామ్యాన్ని
పరిరక్షణ చేస్తున్నాము అనేటటువంటిది చాలా శయోపాశంకగా వుంది. యీ
రోజు Law and order situation బాగా లేదని అందరూ అంటున్నారు.
దాన్ని గురించి ఎవరూ కూడా కాదనలేదు. యేమోనంలో అయితేగాని యీ
రోజు Law and order situation బై వ్యావస్థకు వచ్చిందని చెప్పక తప్పదు.

దీన్ని గురించి ఎలా పరిరక్షణ చేయాల అనేదాన్ని కూడా ప్రభుత్వం సక్రమంగా ఆలోచించే పద్ధతిలో లేదు. మన ప్రభుత్వవిధానం ఎలావుంది అంటే—ఇప్పుడు ఒకటి కనపడుతోంది. అవుసరానికి ఎట్లాగైనా అందుకోవడం దాన్ని తర్వాత కొట్టివేయడం. యీ విధంగా ఎంత కాలం జరపాలా అని చూచినట్లయితే బహుశా యిది ఎంతోకాలం జరగదేమోనని భయం కనబడుతున్నది. మన చేతులారా మనమే ప్రజాస్వామ్యాన్ని వదలిపెట్టుల్సి వస్తుందేమోనని భయంకూడా యేర్పడుతున్నాయి. యింకోటి ఆలోచించండి అధ్యక్షా. ఎవరు ఎన్ని చెప్పి నప్పటికన్న యీ రోజు economic democracy వుందా అంటే అదికూడా జరగడం లేదు. భాగ్యవంతుడు. అధిక భాగ్యవంతుడు అవుతున్నాడు, పేదవాడు, అధిక పేదవాడు అవుతున్నాడు. అసలు పంధాలో తప్పెటడుగులు వేయడం, ఆ తప్పెటడుగును దిద్దుకొనేటప్పటికి మళ్ళీ కొన్ని తప్పటడుగులు వేయడం జరిగి పోతున్నది అధ్యక్ష. We are today hearing complaints that economic conditions in this country are far from satisfactory దీనిగురించి మనం ఆలోచిస్తున్నామా? కనీసం దానిమీద మనస్సు పెడుతున్నామా? ఇంకొకటికూడా ఈరోజు ఆలోచించండి. ధరలు మిన్నంటుతుంటే దీన్నిగురించి ఆలోచించే పరిస్థితిలో మనంలేము. దీనిగురించి ఎవరూ పట్టించుకోవడంలేదు. మామూలు పేద ప్రజానీకంగాని, మధ్యతరగతి వాడగాని చాలాయిబ్బంది పడడం దానివల్ల ఆరాజకం ఏర్పడడం యీరోజు చూస్తున్నాము. చదువుకున్న వారికి చదువుంటే, చదువులేనివారు చదువులేకుంటే, వీరికి ఉద్యోగాలులేకుంటే ఈరోజు ఈసమస్య ఏమికావాలి. గవర్నరుగారి ప్రసంగంలో దీన్ని గురించి ఎందుకు ఆలోచించలేదో బహుశా మనప్రభుత్వవిధానాల్లో అని లోపించిందేమో, కుంటుపడిందేమో. అంతేకాకుండా యీరోజు చూసినట్లయితే చాలాభయం, శ్రాంతి కలుగుతుంది. We are short of food, short of housing accommodation, short of transport, short of educational facilities, and in proportion all essential things are in short supply. యింతేనా? దీని కేవా మనం ఆలోచిస్తున్నది? దీన్ని చూసినట్లయితే ఈ రోజు పరిస్థితులు చాలా విపరీత అవస్థకు వస్తున్నాయి. యీసందర్భంలో ఆరాచకంవచ్చినప్పుడు, నక్సలైటు movement అనండి, శేక ఏదైనా movement అనండి యివన్నీ దానికి అనుగుణంగా తయారవుతున్నాయని అందరూ అంటుంటే మనం దాన్ని ఆలోచించకుండా కప్పిపుచ్చుకుంటూ ఎంతకాలం నడపాలో నాకు అయితే అర్థంకావడంలేదు. ఈరోజుమనం industries పెట్టాము Public Sector లోను private sector లోను. దానివల్ల ప్రభుత్వానికి నష్టంవచ్చిందా, లాభంవచ్చిందా అని చూసినట్లయితే బహుశా యిక్కడవున్నటువంటి మంత్రివర్యులు లెక్కలు తెప్పించుకుని, గుండెమీద చేయివేసుకుని చూసినట్లయితే అంతా నష్టదాయకం లోనే జరుగుతున్నాయని, నడుస్తున్నాయని చెప్పగలరు. ఒకచిన్నఉదాహరణ చెప్పతున్నాను. ఈరోజు ఆంధ్రప్రేమ్ మిల్స్ ఉన్నది. దానిని ప్రభుత్వము వదిలివంతకాలము వష్టదాయకంగానే జరిగింది. అయితే దానికిఈరోజు ఎంత

లాభమువస్తున్నది, దానికి కారణము ఏమిటి? ప్రజాప్రభుత్వము వడుపుకోలేని పరిస్థితిలో ఉన్నదా? అంతేకాకుండా, ఇంకొకటి ఇక్కడ డిసెంట్రిలైజేషన్ ఆఫ్ ఇండస్ట్రీస్ పెట్టకుండా ఎంతసేపటికీ విశాఖట్టణము, ప్రైదరాబాదుచుట్టూ పెట్టి అన్నీ పెద్ద పెద్ద వాటికి డబ్బు వ్యయము చేసి, ఇప్పుడు మనకు జ్ఞానోదయము కలిగేటప్పటికి ఆ పుణ్యకాలము దాటిపోయిందన్నారు. కనుక ఎందువల్ల డిసెంట్రిలైజేషన్ చేయరో వాకు ఆర్థం కావడం లేదు. డిసెంట్రిలైజేషన్ చేయకుండా ఎంతకాలము అర్థిక వనరులు ఉంటాయి? ఎంతకాలము వనరులు ఉపయోగపడకాయి అన్నట్లయితే బహుశా వనరులు ఉపయోగపడడంలేదు. చిన్నఇండస్ట్రీస్ ఎన్నిఉన్నాయి ఇప్పుడు? అంతే కాకుండా నేషనల్ స్కూల్ ఇండస్ట్రీస్ కార్పొరేషన్ వారు ఒకపథకముఇచ్చారు. ఆపథకాన్ని సర్వీనియోగము చేసుకోలేని పరిస్థితిలో ఉన్నాము. ప్రక్కవ మైసూరు చూడండి. ఎంతవరకు అర్థికంగా ముందుకువచ్చారో ఇండస్ట్రీస్ లో. బహుశా నాలిప్రాయంలో, ప్రజాస్వామ్యములో ఈవిన్నకలు అనేటంటుని చాలా బలీయమైనటువంటివి కాబట్టి ప్రభుత్వ యంత్రాంగములో ఉండేటటువంటి యావత్తు మెషినరీ దానిని దుర్వినియోగపెడుతున్నందువలన అది ఉపయోగ పడకుండా పోతున్నదేమో. ఇదేపద్ధతిలో నడిపితే, బహుశా ఇది అంత రాయానికి దారితీస్తుందని నేను చెప్పక తప్పదు. రెండవది, టాక్సేషన్ వేస్తున్నారు. ఇదివాకు ఆర్థంకావడంలేదు. లీగల్ డిపార్టుమెంటువారు ఏమిప్రవాస్తున్నారో వారికే తెలియదు. దానికిమంత్రులు ఏమిచేస్తున్నారో వారికి అంతకంటే అలోచనలేదు. ఈరోజు ప్రతిటాక్సేషన్ బిల్లు చూచినప్పటికీ అదిప్రజలకు ఆందోళన రూపకంగా ఉంటున్నదితప్ప వెరలేదు. ఈరోజు ఒక చిన్నఉదాహరణ. ఒక ఆయన ఎప్పుడో ఒక ఇల్లుకట్టాడు. ఈరోజుదానికి మార్కెట్ వాల్యూ ఏవిధంగాచేయాలి, కట్టినరోజు మార్కెట్ వాల్యూ కాదు. ఈరోజు మార్కెట్ వాల్యూమీద దానిని చేయాలి. కాని ఈరోజున దానిని వేస్తే ఆయన అమ్ముకోని వరారి అయిపోవాలి, ఇదీవద్దతి. ఈ టాక్సేషన్ లాన్ అన్నీ కూడా ప్రభుత్వ అధికారులు దుర్వినియోగ వరచే దానికి అన్ని స్టేట్మెంటులూ వస్తు ఉపయోగపడుతున్నాయి గాని ఇంకొక దానికి ఉపయోగపడడం లేదు. Why don't you simplify this? Are you not able to understand what simplification is? Every enactment that is made is being knocked down by High Court. Are we not ashamed of it? what is this machinery? It speaks little of us. అంతేకాదు. ఈరోజు ఇంకొకటి అలోచించండి. మిగతా ఏదయ్యాన్ని ఎట్లా పోయినప్పటికీ వరచాలేదు. ఒకటి నా నువచ్చును ఆందోళనవరుస్తున్నది. అదేమిటంటే Are we not able to make economic progress as contemplated in the Constitution? అర్థిక వనరులన్నీ ఏమైవాయి? అండ్రివరేక్ ఏమైంది? దీనిలో ఉన్నటువంటి వ్యామరత్ రిపోర్ట్ ఏమైవాయి? మంత్రులు మాత్రం పెరుగుతున్నారు, గాని రిపోర్ట్ తగ్గుతున్నాయి. దీనికి కారణము వాకు అర్థం కావడం లేదు. ఇది అలోచించినట్లయితే వాకు బహుశా ఒక ఆంధోళన కలుగుతున్నది.... ఇంకొకటి చెప్పుతున్నాను. రాబేట్ ఇండస్ట్రీస్

పెంచాలన్నారు. దానికి సంబంధించి ఈ రోజు హోండ్ లూమ్స్ అని, పెయింట్స్ అని అన్నారు, ఇన్ స్ట్రక్షన్స్ పంపిస్తారు, ఇంజనీరింగు డిపార్ట్ మెంటువారు మాత్రము వారు ఎవరైనా కాటేజ్ ఇండస్ట్రీస్ తీసుకువచ్చి దగ్గర పెట్టుకొంటే వారు వచ్చి అంటారు ఏదో అవి ఇవి సమంగా లేవని, సరిగా లేవని, దీనిలో రూల్స్ అన్నీ పొదుపు చేయలేదంటారు. వారి వారి అంతర్యములో ఉండేటటువంటి దానికి he is the judge, he is having knowledge of it. What are those reasons must be known only to the Government. ఇటువంటి పరిస్థితులలో కాటేజ్ ఇండస్ట్రీస్ అన్నాము, దానిని ముందుకు తీసుకొని పోతున్నామా? లేదా? దానికి కారణము ఏమిటి? దానిని గురించి ఏమీ ఆలోచించలేకుండా పోతున్నాము. ఈ రోజు ఇంకొకటి. ఈరోజు ప్రభుత్వ ఉద్యోగాలు, బహుశా నన్ను అడిగినట్లయితే, అవి బీదవారికి ఇవ్వడం మంచిది. ఎకనామిక్ గా ఎవరెవరు బ్యాంక్ వర్క్ గా ఉంటారో వారికి ఇవ్వడం మంచిది. పూర్వకాలములో డబ్బు ఉన్నవాళ్ళకే ఉద్యోగాలు ఇచ్చేవాళ్ళు, ఎందుకంటే డబ్బు ఉంటే లంచాలు తీసుకోరని. That was the standard which British people wanted. They wanted only people who are well-to-do. Now when that standard has gone, why should we bother అందువల్ల, అధ్యక్షా, నేను చెప్పేది, ఎవరైతే బీదరికములో ఉంటారో వారికి ఉద్యోగము ముందు ఇచ్చి, తరువాత ఇతరులకు ఇవ్వాలని. ఈ మధ్య నేను ఎంప్లాయ్ మెంట్ ఎక్స్ ప్లెంక్షన్ మాట్లాడుతూ ఉంటే వారు అన్నారు, అదేమి నాకు తెలియదండి, 87 నుండి ఇస్తాము. వాడు పేదవాడు గాని, భాగ్యవంతుడు గాని, అది నాకు అవసరం లేదు అని. ఈ విధంగా బీదవాడు రాట్ అవుతూ ఉంటే, భాగ్యవంతులు ఇంకా బాగుపడుతూ ఉంటే, ఇది ఎంతకాలము జరగాలి, దీనికి కారణము ఏమి అని ఆలోచించండి. ఇంకొకటి ఆలోచించండి. ఈరోజు ఎవరైనా గాని ఒక పిటీషన్ ఇచ్చుకొంటే దాన్నిగురించి ఆలోచిస్తున్నారా? అటువంటి ధోరణి ఉన్నదా? లేదు. అందరికీ ఒకటే నమ్మకము ఏర్పడింది; తెలంగాణా ఆజీతుషన్ రానైనా వచ్చింది గాని అందరికీ ఒక అభిప్రాయము ఏర్పడింది, ప్రభుత్వములో కదలిక రావాలంటే, పిటీషన్ వల్ల ప్రయోజనములేదు. దానికి ఎవరైనా లిఖితపూర్వకంగా జరుగుతుంది. అప్పుడు దానంతట అదే జరిగి పోతుంది అనేటటువంటి ఫాల్స్ ఇంప్రెషన్ క్రియేట్ చేస్తున్నారు. అందువల్ల ఎప్పుడైనా ఒక రెప్రెజెంటేషన్ వచ్చినప్పుడు, దాన్ని గురించి ఆలోచించ వలసిందిగా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాము. ఈ గవర్నరుగారి ప్రసంగములో ఒకటి మాత్రము చెప్పుతున్నాను. The administration is stalled. There is no administration worth the name. There is no vitality. It needs rejuvenation. Are we going to do or not? If we allow chaos, we will be held responsible for giving a decent burial to democracy. ప్రజాస్వామ్యంలో అధినేతలుగా మనలను ఉంచింది, ఇక్కడ గోరి కట్టడానికి కాదు. ఈరోజు దేశ భవిష్యత్తు గమక చూచినట్లయితే, ఈ దేశములో ప్రజాస్వామ్యము ఎట్లా నిలిచింది, దీనికి ఎట్లా ఆలోచించాలి అనేటటువంటి దృక్పథముతో కూడా లేకుండా ఉండడము చాలా అందోళనకరమైన విషయము. మిగతా విషయాలు ఎట్లా ఉన్నా. భూములు పంపిణీ చేయనీ చేయకపోనీ.

ఇంకా ఇతరవిషయాలు ఎట్లా ఉండినా, సుస్థిరప్రభుత్వం ఉండాలి. There must be a stable Government with national consciousness. If it is here, everything will happen there. Let me thank you.

శ్రీ ఆర్. మహానంద :— అధ్యక్షా, గవర్నరుగారి ఉపన్యాసము, ఇది ప్రతి సంవత్సరము ఏదో చెప్పాలని చెప్పినట్లు. నిస్పృహగా ఉన్నదిగాని ఇందులో కొత్తదనము ఏమీ కన్పడడం లేదు. వారు చెప్పడంలో, తుపాను బీభత్సంవల్ల అధిక వర్షాలవల్ల నష్టపడినారని, మేము ఏదో తగిన విధంగా ఆదుకొన్నామని అన్నారు. కానీ, ఒకవేళ ఢిల్లీ గవర్నరుమెంటువారు మనకు ఇన్వలసింది ఇవ్వ లేకపోయినా, ఆ తెచ్చిన కొద్ది మొత్తములో వై నా సక్రమంగా అన్ని ప్రాంతాల అవసరాలను దృష్టిలో పెట్టుకొని ఖర్చుచేశారా అంటే దానిలో కొన్ని వ్యత్యాసాలకు తావు ఇచ్చేటట్లు ఖర్చుచేశారు అని నేను మనవిచేస్తున్నాను. నెల్లూరు జిల్లాలో కూడా అలాంటి తుపాను, అధిక వర్షాలకు గురిఅయితే, ప్రక్కన ఉన్న టువంటి గుంటూరు శృష్టి జిల్లాలలో జరిగినటువంటి వర్షానికి నెల్లూరుతో కంపేర్ చేస్తే మాకు చాలా అన్యాయం జరిగిందని చెప్పవచ్చు. అందులో పక్షపాతము చూపించారనేది నిఖచ్చిగా చెప్పవలసిన అవసరం ఉన్నది. ఆ విధంగా జరగకుండా ఉండేటట్లుయితే మొత్తము మీద న్యాయము జరిగిఉండేది. రెండవది, బంజర్ల వరవకం విషయంలో ప్రభుత్వము ఏదో ఒక నిర్ణయము తీసుకొన్నది; కమిటీలు అన్నారు, చాలామంది మిత్రులు చెప్పారు ఈ కమిటీలు పేపర్ల మీద ఉండేవి తప్పితే మరేమీ కాదని. ఈ నాడు ఎవరికైనా ఒక ఎకరా కావాలంటే క్రింద నుంచి పైవరకు 50 రూపాయలు వరకు మేవకపోయేటట్లుయితే వారికి ఎకరా కూడా వచ్చే పరిస్థితి లేదు. ఈ కమిటీలు అన్నీ నామకమా కాగితాలమీద ఉన్నాయే గాని న్యాయంగా ఎవరికైతే భూములు రావలెనో వారికి కావడం లేదు అని మనవిచేస్తున్నాను. లోగడ ఎన్నో సార్లు చెప్పాము. ఇతర జిల్లాల వారు ఇతరుల పేరట వందలాది ఎకరాలు సంపాదించుకొంటూ ఉంటే ఉద్యోగస్తులతోటి లాలూచీవడి, ఆ ఉద్యోగస్తులను కిమిమి అవకుండా ఉన్నటువంటి గవర్నరుమెంటు ఈ రోజు న్యాయంగా ఉండేటటువంటి భూములను న్యాయంగా భూములు లేనటువంటి చాళ్ళకు పంచిపెడతాము అంటే సమ్మతించేదా ? అలాంటిది జరగడంతోడే అనేది ప్రూఫ్ తో నిదర్శనాలు మనవిచేయగలగను. వరే. భూ సంస్కరణలు చేస్తామంటున్నారు చాలా మంచిది. ఎక్కువ భూములను ఈ సంస్కరణల క్రింద తెచ్చి లేవిచార్లకు ఇవ్వాలి. ముఖ్యంగా ఈ నాడు పాగు చేస్తూ జరాయిశీ కలిగి అనుభవించేటటువంటి—ఇంకా మిడిల్ క్లాస్ మెన్ కొంత మంది ఇవాండాల్లు అని, ముక్సారాల్లు అని అలాంటి వారందరినీ మీరు తక్షణము తొలగించడానికి మీరు ప్రయత్నము చేయాలి చేస్తూనే ఉన్నాడు ఇంకా, రావడామరిని కాష్టము లాగా, ఎన్నాళ్ళకు దీనికి పరిష్కారమార్గము ఆలోచించడంలేదు. దీనిని త్వరగా ఆలోచించి, ఎవరైతే జరాయిశీ ఎక్కువగా అనుభవిస్తున్నారో, వీరవారుగా వారికి హక్కు లభించేటట్లు చేయాలని మనవిచేస్తున్నాను.

వరే, తెలింగాడా సమస్య గురించి ఏదో రీజుల్ట్ కమిటీకి ఎక్కువ అధికారాలు ఇస్తామని ఈ మధ్య ప్రతికలలో వింటున్నాము. మీరు ఏదైతే చా రానిది

పరిష్కారం చేసేటటువంటి మార్గం చేయాలేగాని, అలా కాకుండా దానిని నానే స్తూతే వారి కోసమై ఇక్కడ ఉండేటటువంటి, ఆంధ్ర ప్రాంతంలోని అధికారులు గాని ప్రజలు గాని ఎన్నో శాధలకు గురి అవుతున్నారనేటటువంటి విషయాన్ని మీరు అర్థం చేసుకోవడం లేదని మనవి చేస్తున్నాను. ఈనాడు అధికారంలో, పెత్తనంలో ఉన్నవారికి, ఆంధ్రప్రాంతంనుండి ఇక్కడకు వచ్చి పెట్టుబడి పెట్టి చ్యాపారం, చిన్న పరిశ్రమలు పెట్టినవారికి ఏదైనా ఇబ్బంది కలుగుతుందనే ఉద్దేశ్యంతో ఊగిసలాడుతున్నారు గాని— ఇట్లాంటిది లేకుండా న్యాయంగా వారియొక్క ప్రజల అభీష్టానికి అనుకూలంగా ఉండేవిధంగా మీరు త్వరగా పరిష్కారం చేస్తే మాకు ఏదన్నా మోక్షం వుంటుంది. లేకపోతే తెలంగాణా ముఖం చూసి యీనాడు మంచినీటి బావికూడా కాంక్రీట్ చేయనటువంటి దుర్గతి వట్టిందని మనవిచేస్తున్నాను. నెల్లూరు జిల్లాలో లోగడ కరువు నివారణ పనులక్రింద 20 లక్షల రూపాయలకు పనులు జరిగి బిల్లులు తయారై ఉంటే—కాగీకూడా ఇవ్వని పరిస్థితిలో సంవత్సరంన్నరనుండి ప్రభుత్వం ఉన్నదంటే యీ ప్రభుత్వం ఏ స్థితిలో నడుస్తున్నదో చూడండి. నాగార్జునసాగర్ కుడి కాలువకు మూడున్నర కోట్లు అన్నారు. ఎడమ కాలువకు మొదట ఐదున్నర కోట్లు అన్నారు. ఇప్పుడు ఆరున్నరకోట్లు అన్నారు. నేను అది ఇవ్వవద్దని అనటంలేదు. ఇవ్వవలసిందే. కాని వారు ఏవో బెదిరించారని, గవర్నమేం చేశారని ఇటువంటి విచక్షణ చూపిస్తే ఇక మాకు దిక్కు ఎవరు? మీరు మమ్మల్ని రెచ్చగొట్టవద్దని కోరుతున్నాను. ఎక్కడైతే వెనకబడినతనం వున్నదో, ఆ వెనకబడిన ప్రాంతాలను అభివృద్ధి చేయటానికి న్యాయమైన, ధర్మమైన సూత్రాన్ని మీరు సమావంగా ఆచరణలో పెట్టమని కోరుతున్నాను. కొత్త కొత్త పరిశ్రమలు వచ్చినప్పుడు - వాటిన్నింటినీ ఒకచోటనే కాన్సెంట్రేషన్ చేయకుండా వెనకబడిన ప్రాంతాలలో, రాయలసీమలో స్థాపిస్తే న్యాయంగా ఉంటుంది. అలా కాకుండా మీరు అన్నీ ఒకేచోట పెడితే (నిన్న గుప్తగారు చెప్పారు ఎక్కడో దానిమీద బాంబులు వేయమని) అలాంటి దుర్గతి వడితే మన గతి ఏమవుతుందనేది ప్రభుత్వం ఆలోచించాలని మనవి చేస్తున్నాను. నిరుద్యోగ సమస్యగురించి గవర్నర్ ప్రస్తావించలేదు. ఇవాళ చాలామంది ఉద్యోగాలు లేక బాధపడుతూ ఉద్యోగస్థుల చుట్టూ తిరుగుతున్నారు. పేదవాడుగా ఉన్నవాడికి ముందు ఉద్యోగం ఇవ్వాలనే దృష్టి పెట్టకుండా, ఎక్కువ భూమి ఉన్నవాడికి, పలుకుబడి ఉన్నవాడికి, బాగా డబ్బు ఉన్నవాడికి త్వరగా ఉద్యోగం వచ్చేటటువంటి వర్గతి చేస్తున్నారు. ఇంత ఆస్తి ఇంత ఇన్ కమ్ ఉన్నవారికే ఉద్యోగం ఉండాలి. లేకపోతే లేదు అనే వర్గతి ఎందుకు పెట్టరు అని నేను ప్రభుత్వాన్ని అడుగుతున్నాను. ఆహారమండలాలమరద్దు చేశామన్నారు. మంచిదే. అయితే, ఒక ప్రక్క గవర్నరు ప్రసంగంలో 50 లక్షల ఎకరాలలో ఆహారపంటలు పోయాయని, 30 లక్షల ఎకరాలలో అసలు పరిపైరు తుడిచిపెట్టుకుపోయిందని అంటున్నారు. మరి, ఈలోటు ప్రాంతాలను ఏ విధంగా భర్తీ చేయగలరు? సెంట్రల్ పూల్ కు ఏ విధంగా ఇవ్వగలరు? - అన్నది ప్రభుత్వం జాగ్రత్తగా ఆలోచించి లోటు ప్రాంతాలకు

సహాయం చేయాలని కోరుతున్నాను. ఇటీవల కురిసిన వర్షాలవల్ల మెట్టప్రాంతాలలో వ్యాపార పంటలు పోయాయి. వాటిగురించి గవర్నమెంట్ ఆలోచించలేదు. పొగాకు మిర్చి జనుము అముదాలు చాలా చెబ్బితిన్నవి. ఆ రైతులను ఆదుకోటానికి ప్రభుత్వం ముందుకువచ్చి తక్కువ రుచాలు తక్కిన సరుపాయాలు కలుగజేయటానికి ఆలోచించిందా అంటే లేదు. ఒంగోలు జిల్లా ఏర్పాటు చేశారు. సంతోషమే. అయితే గవర్నమెంట్ ఒక ఆలోచన, ప్లాను లేకుండా ప్రభుత్వ ఆఫీసులు తీసుకుపోయి కొత్తపట్నంలో ఒకటి, మరొకచోట ఒకటి, ఇరు ఇండ్లు ఉన్నటువంటి పొగాకు సెంటర్స్ లో ఒకటి పెట్టేట్లయితే ప్రజలు, అధికారులు ఇన్నిచోట్లకు పోవాలంటే చాలా కష్టం ప్రజలు చాలా ఇబ్బందిపడతారు. దీనికి ప్లాన్ ఏదన్నా ఉన్నదా? ఏదన్నా దీనికి సెడ్స్ వేసుకొని అన్ని ఆఫీసులు ఒక చోటనే పెడితే, ఏదన్నా పనులు చేసుకోటానికి వీలవుతుంది. టెంపరరీగా అయినా సెడ్స్ వేసి - అన్ని ఆఫీసులు ఒకచోటనే కాన్సెన్ట్రేట్ చేసి పెట్టేట్లు చేయాలి. అట్లా కాకుండా ఆఫీసులు తీసుకుపోయి వల్లెలలో అక్కడొకటి, ఇక్కడొకటి పెడతామంటే అది ప్రజలకు చాలా ఇబ్బంది కలుగజేసేవట్లు అవుతుంది. ఉపాధ్యాయులకు కొరత సేక్సులు గురించి చాలా కాలంనుంచి అందోళన జరుగుతున్నది. ఇక్కడ చర్చలు జరుగుతున్నవి. ఎప్పటికప్పుడు ముత్రివర్గ సమావేశాల్లో తేలుస్తామంటారు. ఈ సమస్యను నానవేసేటదులు చారికి ఇంత ఇస్తున్నాము - అనే పద్ధతి ప్రకారంగా ఎందుకు తేల్చరని అడుగుతున్నాను. అది త్వరగా తేలిస్తే బాగుంటుందని మనవిచేస్తున్నాను. మంత్రులు సంచారానికి వచ్చినప్పుడు ఆ ప్రాంతంలో వారికి సంబంధించిన మిత్రులు, బంధువులను, లోగడ వారితో రాజకీయ సంబంధాలు పెట్టుకొన్న వారిని కలిసి వారితో తిరుగడంవల్ల, వారుతప్ప ఇంక ప్రజలకు నాయకులు లేరు; వారుచెప్పినట్లు చేయాలనే ఒక దురాభిప్రాయం అధికారులలో కలిగించడంవల్ల, పరిపాలన అంతా కలుషితం అవుతున్నది. అట్లాంటిదానికి తావులేకుండా, మీకు పరిపాలన న్యాయంగా ధర్మంగా జరపాలనిఉంటే, ప్యూరిటీ ఆఫ్ లా, ప్యూరిటీ ఆఫ్ అడ్మినిస్ట్రేషన్ కలగాలని మీరుకోరుతుంటే - ఇట్లాటి విచక్షణ చూపకుండా పరిపాలనా విధానాన్ని అమలు జరపాలి. లేక ఎవరో ఎక వ్యక్తిమీద మీకు ఉన్నటువంటి అసూయ వల్లనో ద్వేషంవల్లనో రాజకీయ కక్షవల్లనో మీరు ఒకరి వెనకాలఉండి, లక్షలాది జనాభాకు అవకారం చేసినవారు అయితే అదిమీకే మచ్చంనని మనవిచేస్తున్నాము. అనంతపురం జిల్లా పరిషత్ చైర్మన్ గవర్నమెంట్ ఉత్తరువును ధిక్కరించి ఒకరిని ట్రాన్స్ఫర్ చేశారని చెప్పి ప్రభుత్వం అతనికి షోకాజ్ నోటీసు అపార్దు. అయితే నెల్లూరుజిల్లాపరిషత్ చైర్మన్ అటువంటివి ఎన్ని చేయలేదు? నెల్లూరు జిల్లా పరిషత్ చైర్మన్ ఎన్ని ట్రాన్స్ఫర్ చేశారో, ఎన్ని అన్యాయాలు అక్రమాలు జరిగాయో 11 మంది శాసనసభ్యులు, కాన్సిల్ మెంబర్స్, సమితి అధ్యక్షులు సంవత్సరంక్రిందట మీకు పీటీషన్ ఇస్తే ఇంతవరకు విచారణచేపే దిక్కులేదు. మీకు వ్యతిరేకమైన ఒక జిల్లాపరిషత్ చైర్మన్ గవర్నమెంటుకు వ్యతిరేకంగా ట్రాన్స్ఫర్ చేస్తే అతనికి షోకాజ్ నోటీసా? ఇది ధర్మమేదా? ఇది సబబేనా? ఇదిన్యాయమైన, సబబైన ధర్మపరిపాలనేనా? న్యాయాన్ని ధర్మాన్ని పంచుకోటానికి 20 మంది జిల్లాపరిషత్ చైర్మన్లు సమానంగా వోచుకోలేదా

అని అడుగుతున్నాను. ఇట్లాంటిదానికి తావులేకుండా న్యాయంగా ధర్మంగా పరిపాలనా చేయండి. ఈనాడు మూడున్నర, నాలుగుకోట్ల జనాభా మీరుచేసే పనులన్నీ గమనిస్తున్నారన్నది మీరు అర్థంచేసుకోవాలి. ఇలాంటి కలుషితానికి అవకాశం లేకుండా చేయాలి. బ్యాంకులు సేవనలైజ్ చేకామంటున్నారు. ఇప్పుడు దానిని సుప్రీం కోర్టు కొట్టివేళిందని వింటున్నాము. అట్లాంటిది లేకపోయినా మన రాష్ట్రంలో ఉన్నటువంటిది బ్యాంకులద్వారా సన్నకారు రైతులకు, సన్నకారు చేతివృత్తివారికి అప్పులుఇచ్చే సదుపాయం చేయించాలి. సహకారబ్యాంకులకు లాండ్ మార్టిగేజ్ బ్యాంకులకు—అవి రైతులకు అప్పులు ఇవ్వటానికి—మీరు హామీ ఇవ్వాలి. అది లేకపోతే సన్నకారు రైతులు అటువంటి అవకాశం పొందే భాగ్యం ఉండదని మనవిచేస్తున్నాను. అదిలేకపోతే—మీరు చేసింది నామక హామీ చేసేదేకాని, ఆచరణలో పనికిరాదని ప్రజలు ఆర్థిచేసుకోవలసి ఉంటుంది. మీరు అన్ని ప్రాంతాలను సమానమైన ప్రతిపత్తితో చూస్తూ రాష్ట్రంలో వెనుకబడిన ప్రాంతాలను సమానంగా అభివృద్ధి చేయటానికి తగు పథకాలు ప్లాన్స్ వేసుకొని, అందుకు న్యాయమైన కేటాయింపులు ఇవ్వాలి. అట్లాకాకుండా—ఎవరినో ఒకరిని దృష్టిలో పెట్టుకొని—అక్కడ మనవాడు ఉన్నాడు కాబట్టి—అక్కడ పదిగ్రామాలకు ఎలక్ట్రిసిటీ ఇద్దామనిగాని, అక్కడ కొన్ని స్కీములు పెడతామనిగాని, పరిశ్రమలు పెడదామనిగాని ఆ పద్ధతిలో వ్యవహరిస్తే అది సహించరాని విషయము. దానివల్ల ప్రభుత్వానికి వ్యతిరేకరయే వస్తుంది గాని అనుకూలత రాదు, అన్నది ప్రభుత్వం గమనించాలి. మంత్రులకు అందరూ సమానమే, ఈనాడు మీరు అందరికోసం పరిపాలన చేయటానికి వచ్చినారుగాని మీయొక్క కులంకోసం, మీ తెగకోసం, మీ గ్రూపుకోసం వచ్చినవారు కాదు కాబట్టి మీరు నిర్మలమైన, సప్తపాతమైన పరిపాలన అందరికి అందించే పద్ధతి అనుసరించాలని నేను మనవిచేస్తూ యీ అవకాశం ఇచ్చినందుకు తమకు ధన్యవాదాలు ఆర్పిస్తున్నాను.

శ్రీ కె. లక్ష్మీనరసింహారావు :—అధ్యక్షా, గవర్నర్ ప్రసంగం పై ధన్యవాదాల తీర్మానం ఏదైతే ప్రవేశపెట్టబడిందో, అది దేనిపై, ఎందుకొరకు ధన్యవాదాలు అని అడుగుతున్నాను. వారు చెప్పిన ఏ విషయానికి ధన్యవాదాలు తెలుపవలెనో నాకు అర్థం కావటంలేదు.

సాంప్రదాయంగా గవర్నర్ ప్రసంగించడం, సాంప్రదాయంగా యీ ధన్యవాదాల తీర్మానాన్ని ప్రతిపాదించటం, మెజారిటీ పార్టీ దానిని పాస్ చేసి పంపించటం ఒక ఆచారంగా నడుస్తున్నది, గవర్నర్ గారు చెప్పిన విషయాలలో ఏమీ కొత్తదనం లేదు. ప్రస్తావించిన కొద్ది విషయాలలోను అవాస్తవికత ఉన్నది. చెప్పని విషయాలు చాలా ఉన్నవి. ప్రజాస్వామిక వ్యవస్థలో వారు పనిచేస్తూ వారు ఇక్కడ వేదికపైన వచ్చి—ప్రజాప్రాతినిధులు చెప్పదలచుకొన్న విషయాన్ని వివేచించి కూడ లేక, చెబిపోయిన వీలై ప్రవర్తించి వెళ్ళిపోయిన ఆ ప్రసంగానికా ధన్యవాదాలు మేము తెలుపాలి? అనే సందేహం వస్తుంది. దానిలో ఎన్నో విషయాలు ముఖ్యమైనవి ప్రస్తావించలేదు. కరీంనగర్ జిల్లాలో జనవరి 20 న పెద్దేరాళ్ళే వర్షం పడి 80, 85 గ్రామాలలో వానా భీతనం జరిగి పంటలు నాశనమై కోట్ల రూపాయలు నష్టంపాటిల్లుతే ఆ విషయం ప్రస్తావించటానికైనా, కన్నీరు తుడవడానికైనా

వారికి ఓపిక లేనప్పుడు—దానికి కూడ ఇవి తెలంగాణా ప్రాంతంలో జరిగిందిను, ఆ ప్రస్తావన వారికి అవసరంలేదని మేము భావిస్తే అందులో తప్పుకని ఉంటుంది? ఇక్కడ తెలంగాణాలో విలేజ్ ఆఫీసర్స్ పదినెలలనుండి స్ట్రయిక్ జరుపుతుంటే గ్రామాలలో ఎడ్మినిస్ట్రేషన్ లేకుండా ఉంది. తహశీదార్లు గ్రామాలపైండి సాలార్ జుంక్ కాలంలో వసూలు చేసేట్లు మాల్ గుజారీ వసూలు చేసుకొని ఎంతో అంత వారు ఖజానాలో వేస్తున్నప్పుడు—ఆ విలేజ్ ఆఫీసర్స్ స్ట్రయిక్ విషయం ఏమి పరిష్కారం చేయదలిచారు? ఆ సమస్యను ఏ విధంగా వారి ప్రసంగానికి ధన్యతనే విషయం కూడా దానిలో ప్రస్తావించనందుకా— పరిష్కరించదలచారు వాదాలు తెలిపేది అని ఆడుగుతున్నాను. టివర్స్ వే స్టేట్స్ ఎన్నో రోజులుగా రిజలంట్ చేస్తూ, ఎన్నో డెలిగేషన్స్ పోయినప్పుడు సరే చేస్తున్నాము, మేము యింతలోనే ప్రకటిస్తాము అని ప్రభుత్వం మాట యిస్తూ ఆ విషయం కూడ ప్రస్తావించనందుకా ఈ ధన్యవాదాలు అని నేను అడగవలసివస్తున్నది. ఏ విషయములైతే యిందులో ప్రకటించబడలేదో, ప్రకటించబడిన విషయాలలో వాస్తవికత లేదో దాని విషయంగా ధన్యవాదాలు తెలపవలసిన అవసరం ఏమీ లేదని మనవి చేస్తున్నాను. తెలంగాణ విషయంగా పీపుల్స్ విమెన్ తీసుకోవలసిన దానిపై మేము ప్రతిపక్షంగా ఏర్పడిన దానిపై కమ్యూనిటీ గారు క్రిటిసైజ్ చేసినారు. పాపం వారు మరచి పోయి ఉంటారు. బజారులో యాజిటేషన్ జరుగుతున్న కాలాన వారు ప్రెసిడెంట్ రూల్ కావాలని ప్రకటించినారు. బజారులో యాజిటేషన్ తగ్గినాక ఈ రోజు గవర్నరుకు ధన్యవాదాలు తెలిపే తీర్మానం యిక్కడ ప్రవేశపెడతూ ఎవరి పైననో ఆఖాండాలు వేసేందుకు ప్రయత్నం చేశారు. మేము వేఫ్ గార్డ్స్ నుంచి ఈ రోజు పీపుల్స్ విమెన్ వరకు వచ్చిన మాట నిజం. సర్వీసెస్ విషయం, సర్వెయ్ విషయం, మీరు తేల్చండి. తేలిస్తే కొంత సంకృప్తి వస్తే ప్రజలలో ఈ విషయం పరిష్కారం కాగలుగుతుంది అని ఆ రోజు అన్న మాట నిజం. కాని చేసినది ఏమిటి? ఒక సంవత్సరం నుంచి ఈ రోజు వరకు కమిటీలు కమిషన్లు వేసేది తప్పితే ఒక్క విషయం తెలలేదు గదా? సర్వెయ్ కొరకు ఎన్నెన్నో కామిషన్ డెఫిషన్స్ తీసుకొన్న వాటిని కూడ, రె వే మ్యూ డెఫిషెట్ ను 28 కోట్ల రూపాయలు తెలంగాణ భాతాలో చేస్తామని ఒప్పుకొన్న వాటిని కూడ మరల భార్గవ కమిటీ అని, యిది అని అది అని ఈ కమిటీలు చేసుకుంటూ యున్నారు. అట్లాగే సర్వీసెస్ విషయం. తెలంగాణ రీజివల్ కమిటీ ఆగస్టులో రిజల్యూషన్ పాస్ చేస్తే యిప్పుడు 8 నెలలకు అపెండ్రిముందు యున్నది. ఇప్పుడు మరల ప్రాజెక్టు జడ్జిత్ కమిటీ వేళామని వేళారు. ఏమైతూ మీరు చేస్తున్న పని కమిటీలు వేసేది తప్పితే తెలంగాణ సమస్యను పరిష్కారం చేసేందుకు ఏమైన పని చేశారా? అటువంటప్పుడు మేము ఆ రోజు అన్నమాట సేఫ్ గార్డ్స్ మీదనే నిలబడి ఉండేందుకు ఆలోచనా శక్తి లేదా? ప్రజల అభిప్రాయాన్ని గమనించవలసిన అవసరం మాకు లేదా? మీ వలె ఒక పారి ప్రెసిడెంట్ రూల్ అని, మరల ఫీఫ్ మినిష్టరుని సంశోధనెత్తుకు, చాలావి హ్యూమర్ చేసేటందుకు వారి పాదాలలో నడిచేటందుకు మేము వెనకకు పోక,

అటువంటి గవర్నమెంటును సమర్థించలేక యిక్కడ కూర్చున్నప్పుడు ఏ నోట మా వైన అభాండాలు వేసేందుకు ప్రయత్నం చేశారో నాకు అర్థం కాకుండా యున్నది. 8 పాయింట్ ప్రోగ్రామ్తో ఏమి సంకల్పిస్తా వచ్చింది? ఈ రోజు మనం అంతా చూస్తున్నాము. యిక్కడ గాలరీస్ అన్నీ ఖాళీగా యున్నాయి. నిన్న ప్రస్తావన వచ్చినది. ఎందుకు పబ్లిక్ ను వదలి పెట్టడం లేదు. పబ్లిక్ ను విశ్వసించక, మీరు గాలరీస్ మీద ఎవరిని రానీయక పోలిసునంతా చుట్టబెట్టుకొని ఎంతకాలం ప్రభుత్వం చేస్తారు? ప్రజలకు అవిశ్వాసం ఉన్నది. తెలంగాణ ప్రజలు మీరు చెప్పే మాటలు నమ్మడం లేదు. యిక్కడ రహస్య సమావేశాలు జరుగుతున్నాయి. ఎవరిని రానీయకుండా ఉన్నప్పుడు ఆ ప్రజలు తెలంగాణ కోరుతున్నారని అంటే లేదు అని మీరు అంటున్నప్పుడు, మీకు మెజారిటీ లెజిస్లేషన్ సపోర్టు ఉన్నదని అన్నప్పుడు ప్రజాభిప్రాయం సేకరించండి అని మేము అనే దానితో తప్పు ఏమిటో అర్థం కాకుండా యున్నది. నిన్న వారు మాట్లాడుతూ ప్రజాభిప్రాయం సేకరించదలచినవారు రిజైన్ చేసి వచ్చి నిలుచోండి అన్నారు. వారికి ఈ విషయం తెలిసి మాట్లాడినారని నేను అనుకోను. బై ఎలక్షన్ లో గాని జనరల్ ఎలక్షన్ లో గాని ఆ విషయం డిసైడ్ కాదు. మేము 30, 31 మంది ఈ రోజు రిజైన్ చేసి బై ఎలక్షన్ లో నిలుచుంటే, దానిని బట్టి తెలంగాణ వస్తుందని ఈయన చెప్పితే ఈయనకు ఆ అధికారం ఎక్కడిది? ఆ ప్రధానమంత్రి చెప్పాలి. లేకపోతే 100 మంది తెలంగాణ శాసనసభ్యులు రిజైన్ చేసి నిలుచోవాలి. మేము 30 మందిని నిలుచున్నా అది 1/3 rd పోర్షన్ అన్నది, 2/3 rd పోర్షన్ ఆనలేదు. కాబట్టి దానిని ప్రజాభిప్రాయంగా మేము గమనించము అని చెప్పవచ్చుగదా? అందుకే యిటువంటి అనవసర ప్రసంగాలు, అర్థరహితమైన ప్రసంగాలు, ఊకదంపుడు ప్రసంగాలు లాభం లేదు. నేను కూడ ఛాలెంజ్ చేస్తున్నాను. తెలంగాణవారమంతా 100 మంది సభ్యులము రిజైన్ చేసి బై ఎలక్షన్ కు పోతేనే ప్రజాభిప్రాయం వస్తుంది గాని ఏ 30 మందో పోయి అది ప్రజాభిప్రాయం అనుకోమంటే పయోజనం లేదు. ఆ మాట యివ్వాలి ఏవరిచేతిలో కత్తి ఉన్నదో వారు, ఆ పైగ్రమ్ మినిష్టరు యివ్వాలి మీరు బై ఎలక్షన్ లో గెలిచి వస్తే నేను తెలంగాణ కన్సిడర్ చేస్తాను అంటే దానిని ఆలోచించి ఎవరైనా చేయవచ్చు గాని యిది చాలా అర్థరహితమైన విషయం. అని మనవి చేస్తున్నాను. అదే రీతిగా ప్రజాభిప్రాయం అనే విషయం వస్తే కాశ్మీరులో మాత్రం రాదా, ప్రజాభిప్రాయం ఎట్లా తీసుకుంటారు అనే ప్రస్తావన కూడ నిన్న వచ్చినది. కాని వారికి జ్ఞాపకం లేకుండవచ్చు. గోవాలో ప్రజాభిప్రాయం తీసుకొన్నారు. గోవా స్వతంత్రంగా ఉంటుందా? ఎవరితోనైనా కలిసి ఉంటుందా? సెంట్రల్ టెరిటరీగా ఉంటుందా అని ప్రజాభిప్రాయం తీసుకొన్నప్పుడు ఆ రోజు కాశ్మీరుగాని వేరే విషయం గాని సెంట్రల్ గవర్నమెంటుకు జ్ఞాపకానికి రాలేదా అని అడుగుతున్నాను. ఈ రోజు మాట్లాడే వారు చరిత్రను గమనించక, మనం యిప్పుడు ఏ విషయం చేస్తున్నామో, ఆ విషయం గమనంలోకి తీసుకోక మాట్లాడారని నేను అనుకుంటాను. కాశ్మీరు విషయం వేరు. తెలంగాణ విషయం వేరు. కాశ్మీరు యిండియన్ టెరిటరీ నుంచి బైటికి పోతాము అనే దాని మీద నైబిసైట్ అక్కడ జరిగేది. ఇక్కడ

తెలంగాణను వేరే రాష్ట్రంగా కాన్స్టిట్యూషన్ లో ఆర్టికల్ 312 ద్వారా విభజించమని కోరుతున్నప్పుడు దానికి దీనికి సామ్యం తెలియక దానిని ఉపయోగించి, కాశ్మీరులో ఆ విషయం రాదా అని మాట్లాడితే అది ఎంత విచిత్రమో యోగ్యంగా ఉంటుందని మనవి చేస్తున్నాను. కొందరు ఎక్స్ మినిస్టర్స్ ఆ మినిస్ట్రీ దొరకని వారు ఏదో యాజిలేషన్ తీసుకువస్తారని ఏవో అభాండాలు, పర్సనల్ అటాక్స్ చేసేందుకు ఆ మూవర్ ప్రయత్నం చేసినారు. ఆ మూవర్ ను నేను అడుగుతున్నాను. ఆయన చేసే ప్రయత్నం అది కాదా? అని. ఈ రోజు అక్కడ ఉండి, వారిని హ్యూమర్ చేస్తూ పాదాలు ఒత్తుతూ వారి మాటలలో మాటలు కలిపి ఏదో పదవి కొడదామని, లేకుంటే ఏమైనా లాభం సంపాదిద్దామని అని అక్కడ ఉండి ఆ ప్రయత్నం చేస్తున్నారని నేను అంటే ఎంత నబబుగా ఉంటుందో ఆలోచించవలసిన విషయం. చిలిపి మాటలలో కాకుండా ఈ సమస్య పరిష్కారం కావాలి. గాలరీస్ అంతా చేకెట్ గా ఉంచి, పోలిస్ రాజ్యం కనబడుతూ ఉన్నప్పుడు దీనిని తెలంగాణ ప్రజలకు సంకృప్తి కలిగించే విధంగా పరిష్కారం చేయాలనుకొన్నప్పుడు పీపుల్స్ విమెన్స్ క్వారా పరిష్కారం చేయవలసిన విషయమే తప్ప మరొకటి కాదు. మేము ఏదో వెయిట్ చేస్తున్నాము, రీజిస్టర్ కమిటీ పవర్స్ ఎక్కువ చేస్తారు అంటున్నారు. రీజిస్టర్ కమిటీ రిజల్యూషన్ పాస్ చేసి పంపించింది. బడ్జెట్ విషయంగా, సర్వీసెస్ విషయంగా, ప్లానింగ్ విషయంగా సంపూర్ణాధికారం ఉండాలని రీజిస్టర్ కమిటీ యునానిమస్ గా తీర్మానం చేసి పంపించింది. అది అక్కడచే పెట్టుకొని కూర్చోన్నారు. దానికి ప్రభుత్వం అడ్డుతగలడం లేదా? బడ్జెట్ కొరకు, సర్వీసెస్ కొరకు, ప్లానింగ్ కొరకు రీజిస్టర్ కమిటీకి అధికారం యిచ్చేందుకు ప్రభుత్వం సిద్ధంగా ఉన్నదా? బ్రహ్మానందరెడ్డిగారు దానిని కానీయకుండా చేయడం లేదా? రీజిస్టర్ కమిటీ పవర్స్ ఎన్ లాక్ చేసేందుకు వెయిట్ చేస్తున్నామని అంటున్నారు. ఈ రోజు ఆంధ్ర శాసనసభ్యులు ఎవరైనా మాట్లాడితే బడ్జెట్ విషయంగా, ప్లానింగ్ విషయంగా, సర్వీసెస్ విషయంగా, రీజిస్టర్ కమిటీకి అధికారాలు యిచ్చే దానికంటే ప్రత్యేక తెలంగాణ రాష్ట్రం ఏర్పాటు శ్రేయస్కరం అని భావిస్తున్నారు. మనం అది అన్ని ప్రపంగాలలో వింటున్నాము. అట్లాంటప్పుడు రీజిస్టర్ కమిటీ సిఫార్సులు భారత ప్రభుత్వం ఏమి నిర్ణయం చేస్తుందో, ఆ నిర్ణయం కొరకు మేము వేచి ఉన్నాము అనే దానితో ఏమి సమంజసం ఉన్నదో ఆ లో చింతించాల్సి ఉన్నది. దానికొరకు మరో కమిషన్ వేసి ఆ నిర్ణయం చేయాలి. ఎవరి ఆస్తులు ఎంత వచ్చివాయి. ఏమి నీ. లేవోర్ కమిషన్ రిపోర్టు కూడ చూశాము. అప్పటి ప్రభుత్వంలో ఉన్నవారు మినిష్టర్స్ ఎల్లెట్లా దానిని దుర్వినియోగం చేశారు, ఎట్లా డబ్బు సంపాదించాడు. వారి ఆఫీసులు అంతా సరైన అభిప్రాయం యిచ్చేవారు వారిని హ్యూమర్ చేస్తూ వారు చెప్పినదే వ్రాయుకువస్తూ, ఎట్లా ద్రవ్యం వాడారు. ఈ విషయాన్ని కమిషన్ చేసి ఎంకవైయర్ చేయించాలి, ఎంతవరకు చెప్పాటికా, ఎంతవరకు కలెక్షన్ అడుగు తున్నది. వారు ప్రభుత్వంలోకి వస్తున్నప్పుడు వారి అభిప్రాయాలు ఏమిటి, ఈ రోజు ఉన్న అభిప్రాయాలు ఏమిటి అని కమిషన్ ఏర్పాటు చేసి ఆ కమిషన్ రిపోర్టు

నిర్ణయం జరిగితే, ఒకరిమీద ఒకరు ఈ అభిమానాలు వేసుకొనే దానికంటే అది చాలా బాగా ఉండేదని నేను అనుకుంటున్నాను. నైక్లోన్ రిలీఫ్ కొరకు 18 కోట్ల రూపాయలు వస్తే ఆ 18 కోట్ల రూపాయలు సర్వీనియోగం అయినాయా అనేది అందరికీ శంక ఉన్నది. ఎవరైతే మన అనుచరులుగా ఉంటారో, ఎవరు మనకు అనుకూలంగా ఉంటారో, ఎవరు మన మాట వింటారో లేకుంటే పొలిటిక్స్ ఏజంటుగా పని చేస్తారో అవన్నీ వారికి చెందుతున్నాయేగాని ఎవరైతే నిజంగా నష్టపడుతున్నారో వారికి సహాయం అందడం లేదని మనకందరికీ కనబడుతున్న విషయమే. అందువలన, యీ విషయంలో రామచంద్రారెడ్డిగారు చెప్పినట్లుగా ఒక కమిషన్ ను నియమించి యీ 18 కోట్లు సర్వీనియోగమైనాయా? లేదా, చెందవలసినవారికి చెందాయా, లేదా? అనేది గమనించవలసివుంటుంది.

అట్లానే లాండ్ రిఫార్మ్స్ విషయమున్నది. ఆంధ్రప్రదేశ్ ఏర్పడినప్పటి నుండి మనం వింటున్నాం తిమ్మారెడ్డిగారు రెవిన్యూమంత్రిగా వుండగా, ఇక్కడ లాండ్ రిఫార్మ్స్ వస్తాయని చెప్పడం, వినడం, విశ్వసనీయతావడం ఆ రిగింది. 50 వర్సెంటురెంటు వుంటే దానిని 25 వర్సెంటు చేస్తే అది లాండ్ రిఫార్మ్స్ అవుతుందా? రెవిన్యూ కన్సల్టేటివ్ కమిటీలో నేను చెప్పినట్లుగా తెలంగాణాలో 4 టైమ్స్ వున్నది; ఆ రీతిగానే చేయాలి అన్నప్పుడు ఆంధ్ర ప్రాంతం విషయం తెలంగాణా వారు మాట్లాడవలసిన అవసరం లేదు అన్నారు తిమ్మారెడ్డిగారు. మొదటి నుండి ఆ భేదం చూపిస్తూనే వస్తున్నారు. ఇక్కడ 4 టైమ్స్ వున్నదానిని, మొత్తం ఆంధ్రతెలంగాణా ప్రాంతాలలో ఒకేమాదిరిగా చేయడానికి సిద్ధంగావున్నారా? అంటే లేదు. అట్లానే గవర్నరుగారు తమ ప్రసంగంలో చెప్పిన విషయాలన్నీ అవాస్తవికంగావున్నాయి. అందువలన, ధన్యవాదాలు చెప్పడానికి యోగ్యంగా లేవని మనవిజేస్తూ నేను సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ సిపాచ్. వెంగయ్య (మార్కాపూర్):—అధ్యక్షా, గవర్నరుగారి ప్రసంగంలో కొత్తజిల్లా నిర్మాణం గురించి ప్రస్తావించారు. ఇంతకుముందు కూడ నేను ఒకసారి మీరు అవకాశం ఇచ్చినప్పుడు యీ జిల్లా గురించి మాట్లాడాను. కర్నూలుజిల్లా నుంచి రెండు తాలూకాలు గిద్దలూరు, మార్కాపూర్ విడదీసి ఒంగోలులో కలుపుతున్నారు. తరతరాలుగా కర్నూలుజిల్లాలో, కర్నూలు మండలంలో వుంటున్న యీ ప్రాంతాన్ని ఏ కారణంచేత ప్రభుత్వం విడదీస్తున్నది? అదేమీ అర్థం కావడంలేదు. ఒక సూత్రం చెబుతున్నారు. 'Kurnool District is the biggest in Andhra Pradesh' అంటున్నారు. నిజమే. ఒప్పుకుంటాము. ఆ పద్ధతిపైన ఏరియా ప్రాతిపదికపైన, పాపుల్యేషన్ పైన ఆ సూత్రాన్నే తీసుకుని మీరు విభజన చేస్తున్నారా? జిల్లాను ఏర్పాటు చేస్తున్నారా? అంటే ప్రభుత్వం వచ్చేప్పుడు లేకుండా వుంది. గుంటూరుజిల్లా పాపుల్యేషన్ విషయంలో బిగ్గెస్టు అని, కర్నూలుజిల్లా ఏరియాలో బిగ్గెస్టు అని అంటున్నారు. ముఖ్యమంత్రిగారు ఒకసారి మా అందరినీ సమావేశపరచినప్పుడు, ఆయన అభిప్రాయం ఏమిటి చెప్పారంటే ఏ జిల్లా అయినప్పటికీ, 15, 16 లక్షల జనాభాకు ఎక్కువ గమక వుంటే అక్కడ పరిపాలన జరపడానికికష్టంగా వుంటుంది అన్నారు. ఈనాడు గుంటూరుజిల్లాలో 34 లక్షల జనాభావుంది జనాభా

ప్రాతిపదికగా తీసుకుని ఆ జిల్లాను రెండు జిల్లాలుగా విభజించడానికి ముఖ్యమంత్రిగారు యీనాడు తయారుగావున్నారా? అని నేను అడుగుతున్నాను. కర్నూలుజిల్లాలో ఎన్నడూ కూడా యీ రెండు తాలూకాలవారు మేము విడిపోతాం, కర్నూలు మాకు దూరంగా వుండి అని అడగలేదు. పది సంవత్సరాలు అయింది. పంచాయితీసమితులు, జిల్లా పరిషత్తులు ఏర్పడి ఏ ఒక్క పంచాయితీగాని పంచాయితీ సమితిగాని, జిల్లాపరిషత్తుగాని కర్నూలు నుండి మమ్మల్ని విడదీయండి అని అడుగుతూ సీర్కానల కూడా పాస్ చెయ్యలేదు. పైగా, జిల్లాపరిషత్తు వారు తమ సమావేశాలలో, మా జిల్లా నుంచి గిర్జలూరు, మార్కాపూర్ తాలూకాలను విడదీయకూడదు అని అంటే దానిని కూడా రాష్ట్రప్రభుత్వం భావించేయకుండా విడదీసినది. ప్రజలకు వెళ్ళి పోవాల్సిలేదు. ప్రజా సంస్థలు వెళ్ళిపోతామని కోరలేదు. మనకు స్వరాజ్యం 1947 లో వచ్చింది. అప్పటినుండి, యిప్పటివరకూ అక్కడ ప్రజల నుండిగాని, ప్రజా సంస్థలనుండిగాని మేము యీ జిల్లానుండి విడిపోతాము, మమ్మల్ని విడదీయండి అని ఒక్క మేమే రాండము కూడా ప్రభుత్వానికి యివ్వలేదు. మా జిల్లా పెద్దది అయిపోయింది; విడదీయండి అని ఎప్పుడూ కోరలేదు. అర్థికమంత్రిగారు వున్నారు యిక్కడ. ఆ జిల్లా ప్రతినిధిగా, వారు జిల్లాపరిషత్తు చైర్మన్ గా కూడా వున్నారు. ఎన్నడైనా ఏ ప్రజా సంస్థ అయినా యీ జిల్లా పెద్దది అయింది. మాకు యిన్ కస్టినియెన్స్ గా వున్నది. విడదీయండి అని కోరాకేమో చెప్పమనండి. అటువంటప్పుడు, ఎందువలన, మమ్మల్ని యిప్పుడు విడదీయ వలసివస్తున్నది? అని నేను ముఖ్యమంత్రిగారిని అడుగుతున్నాను. నేనే గనుక ముఖ్యమంత్రిని అయితే, నర్సరావు పేటను, ఒంగోలును విడదీసి మార్కాపురం కేంద్రంగా పెట్టి జిల్లాగా ఏర్పాటుచేస్తే వారు ఎంత బాధపడతారు? నర్సరావు పేటను గుంటూరు నుండి విడదీసి మార్కాపురంలో కలిపితే అక్కడి ప్రజలు ఎంత బాధపడతారు? మేము మా ప్రజలకు దీనిపైన ఏమి జవాబు చెప్పాలి? మేము చేసిన తప్పు ఏమిటి? ఎందుకని మమ్మల్ని కర్నూలు జిల్లా నుంచి విడదీశారు? తరతరాలుగా బదుళ్ళాలు, సంబంధాలు వున్న యీ మా ప్రాంతాలను ఏ కారణం చేత విడదీశారు? 'బిగ్గెస్ట్ ఇన్ ఏరియా' అని ఎవరు చెప్పాలి? మేము ఎప్పుడైనా ఆ కంప్లయింట్ చేశామా? ఇందులో గవర్నరుగారు ఒక పెన్ టెన్స్ చెప్పారు— 'with a view to securing better administration' అని. ఏ గవర్నరు అయినా యిదీవరకు, కర్నూలుజిల్లా కలెక్టర్లుగాని, యితర అధికారులుగాని— పెద్ద జిల్లా కాబట్టి, we are not in a position to administer this district' అని ఎప్పుడైనా చెప్పారా? అటువంటి రిపోర్టు వచ్చిందా? ఏ అధికారులూ, ఎప్పుడూ ఆ విధంగా చెప్పలేదే. వికాలంగా వుండి కాబట్టి, మేము టూర్ చేయలేక పోతున్నాం, సరిగా డెవలప్ చేయలేకపోతున్నాం అని వారెప్పుడూ చెప్పలేదే. దీనికి సంబంధించి యింకొక మాట కూడ చెప్పాలి. జిల్లా పరిషత్తులు ఏర్పడిన తరువాత కర్నూలుజిల్లాపరిషత్తు డెవలప్ మెంటల్ యాక్టివిటీలో—'ఇట్ వాస్— It was standing first in the State. గిర్జలూరు, మార్కాపూర్ తాలూకాలలో డెవలప్ మెంటల్ యాక్టివిటీ చెనుకబడిందనిగాని, డెవలప్ మెంటల్.

యాక్టివిటీ ఏమీ జరగలేదనిగాని మేము ఎప్పుడూ కంప్లెయింట్ చేయలేదే. I have been a member of Kurnool Zilla Parishad since 1959. కాని ఎన్నడూ కూడా ఆ ప్రస్తావన రాలేదు. ఇంక, బెటర్ అడ్మినిస్ట్రేషన్ అనే ప్రశ్న ఎట్లా వస్తున్నది? పెద్దదిగా వున్నది అని అనుకుంటే యిద్దరు కలెక్టర్లును పెట్టుకోండి, సూపరింటెండెంట్స్ ను పెట్టుకోండి. అంతేగాని యీ విధంగా ప్రజాభిప్రాయానికి వ్యతిరేకంగా చేయడం మాత్రం సరికాదు. ఎందువలన ప్రజాభిప్రాయానికి వ్యతిరేకంగా విడదీస్తున్నారో తెలియడం లేదు. సంవత్సరం నుంచి మమ్మల్ని— యిదిగో చేస్తాం, జిల్లా ఏర్పాటుచేస్తాం, చెయ్యం, ఏర్పాటు చేస్తాం, చెయ్యం అని వస్తూ, తీరా ఒక్కసారిగా ఆర్డినెన్స్ తీసుకొచ్చిపెట్టారు. ఏమంతా ముంచుకొచ్చింది యిప్పుడు? ఇప్పుడు సడెన్ గా ఆర్డినెన్స్ తీసుకు రావలసిన అవసరమేమివచ్చింది? సెన్సస్ యియర్. అయితే 71 లో పెట్టుకోండి. అప్పుడు అవసరమైతే తీసుకురండి. ప్రవేశపెట్టండి బిల్లు. అంతేగాని 72 కి ముందే తీసుకురావలసిన అవసరం ఏమివచ్చింది? ఇది కేవలం అన్యాయంగా వుంది. నేను యిప్పటికైనా— ముఖ్యమంత్రిగారికి అప్పీల్ చేస్తున్నాను. మీరు ఆర్డినెన్సు తీసుకొచ్చినప్పటికీ, మీకు మెజారిటీ వుంది కాబట్టి యీ బిల్లు పాస్ అయినప్పటికీ, ఏవిధంగా అయితే చండీఘర్ ను అయిదు సంవత్సరాల పాటు పంజాబ్, హరీయానాలకు కామన్ కాపిటల్ గా తీర్మానం చేశారో, అట్లాగే కర్నూలు జిల్లాలో 72 వరకైనా మమ్మల్ని వుంచండి. అప్పుడు వచ్చే ప్రభుత్వం ఏవిధంగా నిర్ణయం చేస్తే ఆ విధంగా అవుతుంది. నేను ఎంతో శాధతో ముఖ్యమంత్రిగారికి యీ విధంగా విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. మేము చాలా శాధపడుతున్నాం. అందువలన చాలా ఆవేదనతో వేసి విషయాన్ని చెబుతున్నాను. పోతే నాలుగు పంచాయితీ సమితులు తీర్మానం చేశాయి అంటున్నారు. అధ్యక్షా! యిది ఒక మోసంగా జరిగిపోయింది. గవర్నమెంటు నుంచి కలెక్టరుకు ఒక లెటర్ వ్రాశారు— It is not obligatory on the part of the Government to take the views of the Panchayat Samithis అన్నారు. అని చెబుతూ— However the Government desire to Take the opinion of the Samithi where there is delimitation. అన్నారు. అసలు యిక్కడ ఏమి జరిగిందో మనవి చేస్తాను. 8, 9 శాఖలలో బెస్ట్ వారప్పేట, మార్కావూరి సమితులు సమావేశమైనవి. ఆ సమావేశాలకు జిల్లా పరిషత్తు చైర్మన్, సెక్రటరీ హాజరైవారు. సమితివారు దానిపైన ఆభిప్రాయం చెప్పకపోతే 'యిది మీకు అప్లయ్ కాదు, యిది డిలిమిటేషన్ వున్న సమితులకు వస్తుంది, మీరు యధాతథంగా వుంటాయి. ఇది జిల్లాపరిషత్తుల శత మాత్రమే కన్సిడర్ చేయబడుతుంది; అని అనడం జరిగింది. వారు ఏమి వ్రాశారు? ఫలానా జి. ఓ. చరవడమైనది' అని వ్రాశారు. దానిని ఆధారం చేసుకుని నాలుగు పంచాయితీ సమితులు 'అమోదించాయి' అని చెబుతూ— జిల్లాపరిషత్తువారు వద్దు, మమ్మల్ని విడదీయబద్ధు అని చెబుతూ వున్నప్పటికీ, దానినేమీ ఖాతరు చేయకుండా యీ విధంగా చేశారు. కాబట్టి నేను దీనిని వ్యతిరేకిస్తున్నాను. బహుశా రేపు మళ్ళీ బిల్లు వచ్చిప్పుడు శాకు అవకాశం యిస్తారో, లేదో అనే ఆభిప్రాయంతో యీ విషయం యిప్పుడు వేసు చెప్పవలసివచ్చింది.

ఇంక మరొక ముఖ్యవిషయం—తెలంగాణాగురించి వున్నది. తెలంగాణా సమస్యపై కూడా నా అభిప్రాయాన్ని యింతకుముందే నేను చెప్పివున్నాను. తెలంగాణాకు ప్రత్యేక రాష్ట్రం యివ్వాలని నేను యింతకుముందు ఒకటి రెండు సార్లు—నాకు అవకాశం వచ్చినప్పుడు—చెప్పివున్నాను. ఆవాడు యీ ప్రత్యేక రాష్ట్రవాదులు ఆంధ్రులపై జరుపుతున్న అత్యాచారాలకు బాధపడి నేను ఆవాడు ఆమాట చెప్పాను. ఇప్పుడు రాష్ట్రప్రభుత్వం ఆంధ్రులకు, ఆంధ్ర ఉద్యోగులకు తీరిన అవకాశం, నష్టం చేస్తున్నందువలన, ప్రత్యేక రాష్ట్రం తప్పకుండా యివ్వాలని అభిప్రాయపడుతున్నాను. ఏమిటి యీవాడు రాష్ట్రప్రభుత్వము చేస్తున్నది? ఏమైనాసరే, తెలంగాణావారు అడిగినవన్నీ యివ్వాలి. ఒక ప్రత్యేక రాష్ట్రం తప్ప—అనేదే మాత్రం. ప్రత్యేక నిధులు; ప్రభుత్వోద్యోగులకు ప్రత్యేక హక్కులు; ప్రత్యేక వసతులు. రేపు ప్రత్యేక సెక్రటేరియేట్, ఇంకా పోతే ప్రగడకోటయ్యగారు చెబుతున్నారు—అడిషనల్ సెక్రటరీ, ఎడిషనల్ కమిషనర్, ఎడిషనల్ ఐ. జి. పి., యీవిధంగా ప్రత్యేకవిధానం యీ ప్రభుత్వమే అవలంబిస్తున్నది. తెలంగాణా నిధులు అన్నారు, వారికి యిచ్చారు; వారు సెక్రటేరియేట్ అంటారు. రేపు వారు కానవసర కూడా ప్రత్యేకంగా పెట్టాతి. అంటారు, దానికి కూడా రాష్ట్రప్రభుత్వం ఒప్పుకుంటుంది—ఏదీ అడిగినావరే యిస్తాము, రాష్ట్రం మాత్రం, రాష్ట్రప్రభుత్వం మాత్రం ఒకటిగా వుంటే చాలు. మంత్రులందరూ ఒకచోట కూర్చుంటే చాలు అనే విధానం అవలంబించబడు తున్నది. ఈ విధంగా నెవరేమను ఒకటి తప్ప వారు కోరిన కోరికలన్నిటినీ ఒప్పు కుంటాము అంటే ఆంధ్రులకు తీరిన నష్టం కలుగజేసవారవుతారు. మొన్న అనంతపురం జిల్లా పరిషత్తువారు ఒక తీర్మానం పాస్ చేశారు. అక్కడ వున్న ఎలక్ట్రిసిటీ మెటేరియలంతా తెలంగాణాకు తరలిస్తున్నారని అందులో విమర్శించారు. ఎవరు ఏమి అనుకున్నా తెలంగాణావారికి మాత్రం మానసికంగా నొప్పికలుగకూడదనే అభిప్రాయంతో ప్రభుత్వం నడివడం చాలా బాధాకరంగా వున్నది. ఆంధ్రప్రాంతపు ఉద్యోగులు లక్షలాదిమంది వోరెక్టి చెప్పడానికి దిక్కు లేక, ఎవరికి చెప్పకోవాలో దిక్కు తోచక బాధపడుతుంటే వారిసంగతి పట్టించు కొనేవారు లేరు. కేవలం ఒకరిని సంశ్లప్తి వరచాలనే దృష్టితో యీ పరిపాలన సాగడంకంటే మనం యిప్పుడే విడిపోవడం మంచిది. వారు ఎట్లానూ కోరు తున్నారు. అందుచేత వారి ప్రత్యేక రాష్ట్రవాదన ముఖ్యమంత్రిగారు ఒప్పు కోవానిని కోరుతున్నాను. తేకపోతే ముఖ్యమంత్రిగారు చాలా విందలకు పాలవుతారు. తరతరాల ఆంధ్రులకు చాలా అన్యాయం చేసినవారవుతారు అని పౌచ్చరిక చేస్తున్నాను. ఇప్పుడు ప్రకాంత వాతావరణం వున్నది. మహాత్మా గాంధీగారు జరిపిన ఉద్యమాలు కూడా వరుసగా జరపలేదు. ఇప్పుడు ఉద్యమం తగ్గింది కాబట్టి వారిలో ప్రత్యేక రాష్ట్రవాంఛ లేదనకోవడం శ్రమే అవుతుంది తప్ప మరేమీకాదు. ప్రత్యేక రాష్ట్ర ఏర్పాటుకు ఒప్పుకొని ఆంధ్రులకు కొంచెము ముఖం కలుగజేయాలని విజ్ఞప్తిచేస్తూ నేను వెలపు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ.వి. సి. కేశవరావు :—అధ్యక్షా, గవర్నరుగారి ఆదేశంతో ఒక్క ఒక్కోరు జిల్లా ఏర్పాటు చేయడం గురించి తప్ప చెప్పకోదగిన విషయాలు

మరేమీ కనుపించడంలేదు. గవర్నరుగారు స్పీచిలో ఇంతవరకు జరిగిన విషయాలు జరగబోయే విషయాలు, ప్రజల బాగోగులకు సంబంధించిన విషయాలు వస్తాయని అంతా అనుకుంటాము. తీరా చూస్తే ఒక స్టీరియో టైప్ లెక్కరువలె మాత్రమే గవర్నరుగారి ఉపన్యాసం వుంది. కాబినెట్ తయారుచేసింది. అది వాడు అసెంబ్లీముందు పెట్టారు. అంతవరకేగాని, అసలు ప్రభుత్వ పాలసీ ఏమిటో, ప్రభుత్వం రాబోయే సంవత్సరంలో ఏమీచేయాలో యిక్కడి చెప్పలేదు. వారి అద్రునులో సైక్లోను, ఫ్లడ్యు గురించి చెప్పారు. సర్కారు జిల్లాలన్నిటిలోనూ కూడా మే, అక్టోబరు, నవంబరు, డిశంబరు నెలలలో వచ్చిన సైక్లోనులవల్ల సర్వం ఖూర్తిగా ధ్వంసమైపోయాయనే సంగతి అందరికీ తెలుసు. గవర్నరుగారి అద్రునులోనే ఏవేల గ్రామాలు ఎఫెక్టు అయినాయని, 90 లక్షల ప్రజలు నష్టపడ్డారని, 250 మంది చనిపోయారని చెప్పారు. ఇంక నష్టం ఎంతోగానో ప్రభుత్వం ఏమి చేసిందని అడుగుతున్నాను. ఎంత డబ్బు సెంట్రలు గవర్నమెంటు నుంచి తీసుకురాగలిగింది? ఒక అక్కడక్కడ లెక్కరులు యివ్వడం, విమానాలలో వెళ్ళి ఆయోగ్య నష్టం జరిగిందని చెప్పడం తప్ప ప్రభుత్వం ఏమి చేసిందని అడుగు తున్నాను. మనరాసులో ఒక్క జిల్లాకు నష్టమైతే 18 కోట్ల రూపాయలు తెచ్చుకోగలిగారు. మదరాసు డి.ఎం.కె. గవర్నమెంటువారు. మూడు తాలూకాలలో జరిగిన నష్టానికి ఇందిరాగాంధీ ప్రభుత్వం 18 కోట్ల రూపాయలు భరణంగా యిచ్చిన సంగతి మనందరికీ తెలుసు. గవర్నరుగారి ఉపన్యాసములోనే 90 లక్షల ఎకరాలలో పంట నష్టమైందని చెప్పారు. అటువంటప్పుడు మన ప్రభుత్వం ఏమి చేస్తున్నది? ఆంధ్ర ప్రత్రికవారు ప్రజలనుండి సైక్లోను నిధి అని కొంత డబ్బు వసూలు చేశారు. స్టేటు గవర్నమెంటువారు కొద్దిగా యిచ్చారు. అయితే, అది చాలునా? మన ప్రభుత్వం సెంట్రలు గవర్నమెంటు నుంచి తేవడానికి ఎందుకు ఫెయిలు అయింది? సెంట్రలు గవర్నమెంటులో ఇన్ ఫ్లూయెన్స్ లేకవా? ముఖ్యమంత్రిగారు బాగానే సపోర్టు చేస్తున్నారుకదా. ఇందిరాగాంధీ గారు కావలసినవి యిస్తూనే వున్నారని చెబుతూనే వున్నారనికాని మన రాష్ట్రానికి సెంట్రలు గవర్నమెంటువారు ఏమి చేశారు, సమ్మె చేస్తున్నారు అని అడుగు తున్నాను. ఇది స్టేటు గవర్నమెంటు ఇన్ ఫ్లూయెన్స్ అని. వీరికి అడగడం చేతకాలేదా, తెచ్చుకోవడం చేతకాలేదా? లేక సెంట్రలు గవర్నమెంటువారు పాక్షికదృష్టితో ఒక రాష్ట్రమునకు ఎక్కువ డబ్బు యింకొక రాష్ట్రానికి తక్కువ డబ్బు యిచ్చి ఒక రాష్ట్రమీద మరొక రాష్ట్రానికి పోటీపెట్టే విధంగా చేస్తున్నారా? మన ముఖ్యమంత్రిగారు ఇందిరాగాంధీగారికి దగ్గరగానే వున్నట్లు అందరికీ తెలుసు. ఈ పరిస్థితులలో ఇట్లా ఎందుకు జరిగిందనేదానిమీద ప్రభుత్వమీద అనుమాన చదవలసివస్తోంది. అసలు వారిని అడిగారా లేదా? దండాలుపెట్టి మీకు సపోర్టు చేపామనడమేగాని మేము ఇంత నష్టపడ్డాము, మాకు ఇది కావాలి అని చెప్పే శక్తిలేదా అని అడుగుతున్నాను. మనకు 30 మంది మంత్రులు వున్నారు. 6 గ్రామంలో చూచినా 20 మంది మంత్రులు వెడుతున్నారు. లారీలలో ప్రజలను తెచ్చించుకొని మీటింగులు పెట్టించు కొంటున్నారు. కొన్ని పంచాయతీ సమితులవారు వస్తే అందరు మంత్రులూ ఒకేసారి రండి. రోజుకు ఒక మంత్రి వస్తే మా పనులన్ని చేడిపోతున్నాయి అని అన్నారు. ఇంతమంది మంత్రులను

పెట్టుకొని ఈ చేతకాని తనం ఎందుకు? ఈ ప్రభుత్వం చేసే అనేక మైన అన్యాయాల మీద ప్రాజెక్టునుంచి వచ్చిన అనేక జడ్జిమెంట్లు చూచాము మనం. ప్రభుత్వం ఎక్కడా తొణకడంలేదు. ప్రభుత్వం మీరు ఎన్నయినా చెప్పకోండి. ఎంత విమర్శచేసినా మేము చేసేది చేస్తూనే వుంటాము, మేము మా కుర్చీ వట్టుకొని యిట్లాగే వుంటాము అంటున్నది. మన రాష్ట్రంలో నిరుద్యోగ సమస్య అధికమవుతోంది. ఎక్కడ చూసినా ఉద్యోగాలులేవు. తెలంగాణా నుంచి అక్కడకు పంపించిన టీచర్లకు ఉద్యోగాలులేక, వారికి తిండి లేక బాధలు పడుతున్నారు. సర్కారు ప్రాంతంలో జిల్లా పరిషత్తులు ఉద్యోగాలు ఇస్తున్నాయా అంటే నేను మా గుంటూరు జిల్లా విషయం చెబుతాను. అక్కడి ఉద్యోగాలన్ని ముగ్గురు వ్యక్తులు కంట్రాక్టులు చేస్తున్నారు. అంచగొండితనం తప్ప మరేమీలేదు. రీసంవత్సరాల క్రితం ఇంటర్వ్యూస్ జరిగాయి. ఇంతవరకూ ఉద్యోగాలివ్వలేదు. రెండు సంవత్సరాల క్రితం ఎంటర్ వ్యూస్ జరిగాయి. ఉద్యోగాలివ్వలేదు. కమ్యూనల్ జి.ఓ. లేనేలేదు. హరిజనుల గురించి అనుకోనేవారేలేరు. వెనుకబడ్డ జాతులవారి గురించి అంతకంటే అనుకునేవారు లేరు. అయితే ఉద్యోగాలు ఎవరికి వస్తున్నాయంటే వేయి రూపాయలు తీసుకువెళ్ళి ఆ ముగ్గురి వ్యక్తులలో ఎవరికో ఒకరికి యిచ్చినవారికి మాత్రం వస్తున్నాయి, రీసంవత్సరాల పూర్వం సెలక్షన్ లిస్టు ఒకటి పెట్టారు. ఆ లిస్టులో వున్నవారికి ఉద్యోగాలులేవు. క్రిందటి సంవత్సరం ట్రయినింగు అయినవారికి ఉద్యోగాలు వస్తున్నాయి. జిల్లాలో యీ విధంగా జరుగుతున్నది. ఇందాక కోటయ్యగారు చెప్పారు. ఇంజనీరులు, డాక్టర్లు అనేక మంది ఉద్యోగాలులేక చానా బాధలు పడుతున్నారు. మన మంత్రులు ప్రతి ఆఫీసరును పిలిచి మా అనుమతిలేనిదే ఎవరికి ఉద్యోగాలివ్వకూడదని చెబుతున్నారు. మా అనుమతిలేనిదే ఉద్యోగాలివ్వకూడదని చెబుతున్నారు. ఇదేమీ వారి తాతగారిసొమ్ము కాదని చెబుతున్నాను. మెరిట్ మీద సెలక్షన్ చేయాలి. పూర్వం పర్మిను కమిషనులు మెరిట్ మీద ఉద్యోగాలిచ్చేవి ఇప్పుడు ఆ పద్ధతి తీసేశారు. కలెక్టరులకు యీ అధికారమిచ్చామని చెబుతున్నారు. కలెక్టరులను మంత్రులు ఇళ్ళకు పిలిపించి ఫలాన ఫలాన వారికి ఉద్యోగాలివ్వండి అని వారి అనుయాయులను, స్నేహితులను, బంధువులను పంపిస్తున్నారు. ఇంతకంటే వీరమైన ప్రభుత్వం ఎక్కడైనా వుంటుందా? ఒంగోలు జిల్లా క్రొత్తగా ఏర్పడింది. అప్పుడే ఆ కలెక్టరుగారికి మేము చెప్పిన వారికి తప్ప యింకెవరికి ఉద్యోగాలివ్వవద్దని ఒక మంత్రిగారు చెప్పారు. జిల్లా పరిషత్తులను వారు కంట్రాక్టులు చేస్తున్నారు. ఒంగోలు జిల్లామంచి నెల్లూరు జిల్లాకు ఐస్ రూల్స్ ఎవరికి యిచ్చారని అడుగుతున్నాను. నేషనలైజేషను చేరుపెట్టారు....

Mr. Deputy Speaker:—The House now stands adjourned to 8-30 A. M. on 11th February, 1970.

(The House then adjourned till Half-past-Eight of the clock on Wednesday, the 11th February, 1970).